

รายงาน
การศึกษาทบทวนระบบการสอบของฮ่องกง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

คำนำ

รายงาน “การศึกษาทบทวนระบบการสอบของฮ่องกง” นี้เป็นเอกสารที่แปลสรุปและเรียบเรียงจาก Review of Examination System in Hong Kong : Final Report ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (Hong Kong Examinations Authority–HKEA) ให้ทำการศึกษา ซึ่งคณะทำงานได้ดำเนินการศึกษาทบทวนครั้งนี้ด้วยเจตจำนงที่เปิดกว้าง โดยพยายามเสาะแสวงหาข้อมูลจากหลายๆฝ่ายซึ่งมีประโยชน์และช่วยกระตุ้นความคิด จนได้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาสำหรับระบบการสอบของฮ่องกง อันเป็นประโยชน์ในด้านนโยบายและการปฏิบัติงานสาธารณะ ซึ่งแนวทางการศึกษาทบทวนระบบการสอบของฮ่องกงและข้อเสนอแนะดังกล่าวมีความใกล้เคียงกับระบบการสอบของประเทศไทย เช่น การนำระบบการประเมินอิงระบบโรงเรียนมาใช้ในการสอบของรัฐเพื่อให้ได้ผลการสอบที่ดีและยุติธรรมมากกว่าจะใช้การสอบเพียงครั้งเดียว ระบบการตัดเกรดและการนำระบบคำอธิบายการให้เกรดในระบบการสอบของรัฐ อันนำมาสู่แนวทางการพัฒนานโยบายการประเมินการเรียนรู้สำหรับประเทศไทยต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการกำหนดนโยบายการประเมินการเรียนรู้และนโยบายนั้นจะต้องนำไปสู่แนวทาง/มาตรการการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการประเมินในแนวทางที่ผู้เรียนได้แสดงสิ่งที่เขาเข้าใจและสามารถทำได้และเป็นการประเมินที่สอดคล้องกับความสามารถที่แท้จริง

ของผู้เรียน จึงได้มีการศึกษาทบทวนระบบการสอบของฮ่องกงด้วยความ
มุ่งมั่นหาแนวทางที่ดีที่สุดให้กับชาวฮ่องกงและสอดคล้องกับบริบทสังคม
วัฒนธรรมฮ่องกง และนำแนวทางที่ดีนี้มากำหนดนโยบายการประเมินการ
เรียนรู้สำหรับประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ขอขอบคุณ
Mr.C.C. Choi เลขาธิการคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ที่ได้อนุญาต
ให้แปลเอกสารดังกล่าว และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด
ภิญโญอนันตพงษ์ ดร.ประพนธ์ จันทวิเทศ และดร.สธัญ ภูงค์ ที่ได้ใช้
ความพยายามด้วยความวิริยะอุตสาหะแปลเอกสารดังกล่าวให้สามารถ
เป็นแนวทางการศึกษาและนำไปสู่การกำหนดนโยบายการประเมิน
การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานดังกล่าวจะเป็น
ประโยชน์ต่อหน่วยงานการศึกษา นักวิชาการ และผู้สนใจในด้านการ
ประเมินจะใช้เป็นแนวทางการศึกษาและพัฒนาการประเมินผู้เรียนในระดับ
สถานศึกษาต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พฤษภาคม 2544

สารบัญ

คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	I-XVIII
บทที่ 1 : บทนำ	1
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	1
จุดเน้นของการศึกษา	2
องค์ประกอบของคณะทำงานโครงการ	3
สาระสำคัญของภารกิจ	4
บทที่ 2 : บริบทและระบบการสอบของฮ่องกง	5
การศึกษาในสังคมฮ่องกงปัจจุบัน	5
การพัฒนาการประเมินและการสอบในฮ่องกง	7
การสอบในบริบทของฮ่องกง	11
หลักการพื้นฐานสำหรับการศึกษาทบทวนครั้งนี้	16
บทที่ 3 : การจัดการสอบที่คำนึงถึงบริบทในสังคมสมัยใหม่	21
ความสำคัญของการสอบแบบดั้งเดิม	21
สิ่งที่ควรคำนึงเกี่ยวกับกรรมการสอบของรัฐ	26
สรุป	28

บทที่ 4 : การประเมินอิงระบบโรงเรียน	31
ภูมิหลัง	31
แนวโน้มปัจจุบัน	33
ความหมายของการประเมินอิงระบบโรงเรียน	36
ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาตามหลักสูตรกับการประเมิน อิงระบบโรงเรียนและข้อสอบภายนอก	37
แนวคิดบางประการเกี่ยวกับการประเมินอิงระบบโรงเรียน ในฮ่องกง	42
การประเมินอิงระบบโรงเรียนกับการเน้นด้านพุทธรพัสัย (ด้านความรู้) และจิตพิสัย (ด้านความดี)	44
ความจำเป็นต้องมีการปรับคะแนนของการประเมินอิง ระบบโรงเรียน	46
การรายงานผลการประเมินอิงระบบโรงเรียน	50
การให้น้ำหนักความสำคัญของการประเมินอิงระบบโรงเรียน	51
สภาพจริงกับการประเมินอิงระบบโรงเรียน	52
ข้อที่ควรคำนึง	53
คำจำกัดความของการประเมินอิงระบบโรงเรียนสำหรับ ฮ่องกง	60
สรุป	64

บทที่ 5 : การรับรองและการคัดเลือก	65
บทนำ	65
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรองและการคัดเลือก	66
การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างการรับรองและ การคัดเลือก	67
ทางเลือกสำหรับการเปลี่ยนแปลง	68
แนวคิดที่ได้จากทางเลือกที่น่าเสนอในบริบทของฮ่องกง	78
การจัดการกับกระบวนการเปลี่ยนแปลง	79

บทที่ 6 : ข้อเสนอแนะบางประการในการนำไปใช้เกี่ยวกับการ รับรองการคัดเลือกและการประเมินภายในโรงเรียน	81
ปัญหาการสอบในระดับประกาศนียบัตร	81
ปัญหาการสอบในระดับสูง	84
ปัญหาการประเมินภายในโรงเรียน	87
การรายงานเกี่ยวกับการสอบภายนอกและการประเมิน ภายในโรงเรียน	88
การปรับคะแนนของการประเมินภายในโรงเรียน	90
การตัดสินใจเพื่อการคัดเลือก-ให้ผู้ใช้ปลายทาง	91
ข้อเสนอแนะ	91

บทที่ 7 : การปรับปรุงวิธีการให้เกรด	99
บทนำ	99
วิธีการปฏิบัติ	100
ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง : ระยะสั้น	102
ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง : ระยะยาว	104
ข้อเสนอแนะ	105
บทที่ 8 : หลักสูตรที่เน้นเป้าหมาย	109
ภูมิหลัง	109
สถานการณ์ปัจจุบัน	110
การประเมินหลักสูตรที่เน้นเป้าหมายในโรงเรียนมัธยมศึกษา	113
สรุป	115
ข้อเสนอแนะ	115
บทที่ 9 : เทคโนโลยีสารสนเทศและการวัดผล	117
บทนำ	117
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชิงบริหารในการวัดผลและ	
การสอบ	118
การสอบที่ใช้คอมพิวเตอร์	119
การนำคอมพิวเตอร์มาปรับใช้ในการสอบ	122
การบูรณาการระบบและการวัดผลให้ต่อเนื่องกัน	123
สรุป	126
ข้อเสนอแนะ	127

บทที่ 10 : การวิจัย	129
บทนำ	129
การออกแบบโครงการวิจัย	131
ข้อเสนอแนะ	134
บทที่ 11 : การเปลี่ยนแปลงด้านการสนับสนุนและการ	
จัดการโครงการและการการใช้ทรัพยากร	137
บทนำ	137
การประเมินภายในโรงเรียน	138
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการสอบ	146
การใช้ทรัพยากร	148
สรุป	149
ข้อเสนอแนะ	149
บทที่ 12 : สรุปและข้อเสนอแนะ	153
ภาพรวมของทั้ง 6 ประเด็น	153

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานนี้เป็นการศึกษาทบทวนระบบการสอบของรัฐในฮ่องกงที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (Hong Kong Examination Authority : HKEA) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายตั้งขึ้นโดย กฤษฎีกาว่าด้วยคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ปีพ.ศ. 2522 มีหน้าที่รับผิดชอบการสอบระดับชาติ 2 ชุดด้วยกัน คือ

1. การสอบระดับประกาศนียบัตรการศึกษาของฮ่องกง (The Hong Kong Certificate of Education Examination : HKCEE) ซึ่งมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้สอบ หลังจากเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นเวลา 5 ปี
2. การสอบระดับสูงของฮ่องกง (The Hong Kong Advanced Level Examination : HKALE) ซึ่งมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้สอบ หลังจากเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นเวลา 7 ปี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อช่วยให้คณะกรรมการการศึกษาแห่งฮ่องกงได้ค้นพบแนวทางที่ดีที่สุด ที่จะให้บริการการสอบในฮ่องกง เมื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาการประเมินอิงระบบโรงเรียน (School Based Assessment – SBA) ในการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง
2. แก้ไขการขัดแย้งระหว่างหน้าที่ในการรับรองและการสอบคัดเลือกของการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงให้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้สมัครสอบ
3. ปรับปรุงวิธีการให้เกรดของคณะกรรมการการสอบให้ดีขึ้น
4. บูรณาการการสอบไวยาภาษาจีน อังกฤษ และคณิตศาสตร์ของการสอบระดับประกาศนียบัตรกับหลักสูตรอิงเป้าหมายเป็นหลัก
5. ตอบสนองอย่างสร้างสรรค์ต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การศึกษาสารสนเทศ ในฮ่องกง
6. เริ่มดำเนินโครงการศึกษาทบทวนการสอบให้แก่คณะกรรมการการสอบ

หลักการพื้นฐานการศึกษาทบทวนระบบการสอบของรัฐ

การเปลี่ยนแปลงระบบการสอบของรัฐจะต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานต่อไปนี้

1. การสอบระดับรัฐในฮ่องกงได้รับความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือ และการยอมรับระดับนานาชาติจากประชาชนในระดับสูง จุดนี้จะต้องรักษาไว้แม้มีการริเริ่มเปลี่ยนแปลงใด ๆ แก่ระบบ
2. การประเมินและหลักสูตรต้องดำเนินไปด้วยกัน และควรสอดคล้องกันอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา

3. การสอบระดับรัฐจะต้องสามารถประเมินและรายงานผลสัมฤทธิ์รายบุคคลประเภทต่าง ๆ ได้ ภายใต้ขอบข่ายของหลักสูตร
4. ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เกิดจากระบบการสอบระดับรัฐควรมีอัตราประโยชน์สูงสุด
5. ระบบการสอบระดับรัฐควรครอบคลุมทุกส่วนที่สอดคล้องและมีความหมายต่อทุกคน
6. ระบบการสอบระดับชาติควรยืดหยุ่นในการสนับสนุนความก้าวหน้าสำหรับนักเรียนได้ทุกส่วน
7. การทำให้ระบบการสอบมีคุณภาพสูงขึ้นนั้น จำเป็นต้องส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครูด้วย
8. การปรับเปลี่ยนระบบการสอบ จะต้องคำนึงถึงบริบททางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมด้วย
9. การสอบระดับรัฐจะต้องมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ แข็งแรง และต้องดำเนินการจัดการได้ ตลอดจนคุ้มค่าต่อการลงทุน

การพัฒนาการประเมินและการสอบในฮ่องกง

การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ (Paradigm shift) ในการประเมินซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบที่ใช้การทดสอบและการสอบเป็นตัวชี้วัดในรูปแบบนี้ จะออกข้อสอบให้ยากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้และใช้การสอบเพียงเล็กน้อยในการพิจารณาคุณภาพด้วยจำนวนการตอบข้อสอบที่ทำผิด มาสู่รูปแบบการประเมินที่เราทุกคนพยายามที่จะให้ผู้เข้าสอบ

ทั้งหมดมีโอกาสแสดงสิ่งที่เขาู้ เข้าใจ และสามารถทำได้อย่างแท้จริง โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน และงานที่มอบหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง หรือสอดคล้องกับงานที่ให้ทำในชั้นเรียน การประเมินจำเป็นต้อง:-

1. สนับสนุนการเรียนการสอน
2. ให้สารสนเทศนักเรียน ครู และโรงเรียน
3. ทำหน้าที่ในการคัดเลือกและการรับรองวุฒิ
4. เป็นพลังขับเคลื่อนให้กับหลักสูตร/การสอน

การประเมินจะต้องตอบสนองตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวมากกว่า การสอบปัจจุบัน เทคนิควิธีการปฏิบัติที่ใช้อยู่จะไม่สามารถตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้ การสอบด้วยข้อสอบเขียนตอบที่จัดมาจากภายนอกจะสามารถประเมินคุณลักษณะเหล่านี้ได้บางประการ แต่ไม่ทั้งหมดตามที่ต้องการ และผลเสียของการสอบแบบดั้งเดิมก็ใช้การสอบเพียงครั้งเดียว แล้วตัดสินผลชี้ขาดนั้นยังไม่ยุติธรรมเท่าที่ควร เพราะนักเรียนบางคนอาจจะตอบได้ไม่ดี จึงต้องใช้วิธีการประเมินแบบใหม่ซึ่งใช้ควบคู่ไปกับแนวทางดั้งเดิม วิธีการแบบนี้จะใช้พิจารณามากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถครอบคลุมถึงการเข้าชั้นเรียน ความตรงต่อเวลา การส่งการบ้านตรงเวลา ความพยายามทำงานที่มอบให้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตร และรายงานความก้าวหน้า

การนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนมาใช้กับระบบการสอบ

การประเมินอิงระบบโรงเรียนมี 2 แบบ คือ การประเมินโดยครู (Teacher Assessment Scheme – TAS) และการประเมินภายในโรงเรียน การนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนมาใช้ควบคู่กับการสอบของรัฐในฮ่องกง มีข้อควรคำนึงดังนี้

1. ทำให้คะแนน/เกรด มีความเชื่อมั่นสูง
2. วัดผลสัมฤทธิ์ได้เที่ยงตรงตามที่ต้องการ
3. บทบาทของการประเมินอิงระบบโรงเรียนมีอิทธิพลต่อมาตรฐาน
4. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
5. เป็นการให้รางวัลอย่างเหมาะสมในความสำเร็จของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
6. เป็นการลดความกดดันจากการสอบเดี่ยว ๆ ที่มีการเสี่ยงสูง
7. เกิดการเปลี่ยนแปลงภาระงานของครู
8. สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอนได้
9. สนับสนุนครูให้เกิดความเชื่อมั่นเกี่ยวกับวิธีการประเมินอิงระบบโรงเรียน

การประเมินอิงระบบโรงเรียนที่ครูจัดเตรียมข้อมูลของนักเรียนที่ นอกเหนือจากการสอบภายนอก ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาในการสะสมรวบรวม โดยหลักการพื้นฐานของการประเมินอิงระบบโรงเรียนที่นำมาใช้ในฮ่องกง ก็คือ การให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของนักเรียน มุ่งในสิ่งที่นักเรียนทำได้มากกว่าสิ่งที่ทำไม่ได้ ผู้ปกครอง นายจ้างและผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้องต่อการเห็นความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน และจะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายปลายทางของระบบโรงเรียน และจะต้องสอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมของฮ่องกง

คณะทำงานฯ ให้ความเห็นว่ ระบบการประเมินควรจะสามารถให้ข้อมูลที่เป็นผลสะท้อนในสิ่งต่อไปนี้

- นักเรียน ➡ เกี่ยวกับความสำเร็จทางการเรียน
- ครู ➡ ประสิทธิภาพและประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้
- คุณภาพ ➡ คุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนที่ประสบผลโดยรวม
- สังคม ➡ มาตรฐานที่จะต้องคงไว้
- รัฐบาล ➡ กำหนดนโยบายทางการศึกษาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

การนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนในระบบการสอบของรัฐ มีข้อจำกัดดังนี้

1. เพิ่มภาระงานแก่ครูผู้สอน
2. ครูขาดความเชี่ยวชาญในการประเมิน
3. การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนมากเกินไปอาจทำให้ไม่มีคุณค่า
4. เป็นการเพิ่มความกดดันแก่นักเรียนในการทำกิจกรรมการประเมินต่าง ๆ
5. หากไม่มีการเตรียมการที่เหมาะสมหรือมีการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็วเกินไปอาจทำให้สังคมขาดความเชื่อมั่นการประเมินอิงระบบโรงเรียน

6. สภาพจริงของงานที่ประเมินที่ทำนอกโรงเรียน เช่น การบ้านนักเรียนอาจจะไม่ได้ทำด้วยตนเอง เป็นต้น

คณะทำงานฯ โครงการศึกษาทบทวนระบบการสอบของรัฐ ได้ให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาเพื่อการดำเนินงานของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงเป็น 2 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ

ก. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบการสอบและการประเมินภายในโรงเรียน

ข. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้พิจารณาหรือศึกษาต่อไป

รายละเอียดในแต่ละประเด็นมีดังต่อไปนี้

(ก) ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบการสอบและการประเมินภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงควรดำเนินการดังนี้ :

1. นำการประเมินภายในโรงเรียนมาใช้ในการสอบทั้งระดับประกาศนียบัตร และการสอบระดับสูง เพื่อขยายขอบเขตของผลสัมฤทธิ์ที่จะนำมาประเมินและวิธีการรวบรวมหลักฐานของผลสัมฤทธิ์สำหรับทุกรายวิชาให้กว้างขึ้น

2. นำการประเมินภายในโรงเรียนมาใช้กับทุกโรงเรียน นักเรียนทุกคนและในทุกสาขาวิชา

3. จัดให้มีการสอบเฉพาะสำหรับผู้สอบ โดยใช้คะแนนจากการสอบภายนอกเป็นตัวตัดสิน
4. ให้คงการประเมินโดยครูที่มีอยู่ในปัจจุบันไว้ และให้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบภายนอก โดยมีข้อสังเกตว่าการประเมินภายในระบบโรงเรียนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดที่ใช้การประเมินโดยครู
5. ดำเนินนโยบายการใช้การประเมินโดยครูต่อไป สำหรับอนาคตอันใกล้ กรรมการประจำรายวิชาแต่ละคนควรมีความยืดหยุ่นที่จะใช้หรือแก้ไขการประเมินโดยครูเฉพาะรายวิชาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดเวลาของครูที่กำหนดให้ครูดำเนินการประเมิน และการกำหนดนโยบายการให้น้ำหนักและการปรับแก้
6. ไม่ควรขยายการประเมินโดยครูภายใต้การสอบระดับประกาศนียบัตรให้เกินขอบเขตที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ยกเว้นในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือเทคนิค เช่น วิชาพลศึกษา ดนตรี และศิลปะ ซึ่งอาจจะทำเป็นกรณีพิเศษเพื่อแสดงถึงธรรมชาติเฉพาะของหลักสูตรนั้นๆ
7. ปรับแก้บางส่วนของ การประเมินภายในโรงเรียนในแต่ละรายวิชาตามพื้นฐานของแต่ละโรงเรียนโดยใช้ผลการสอบภายนอก
8. พิจารณาความเที่ยงตรงของวิธีการปรับแก้ทางสถิติเหล่านี้ โดยใช้วิธีการปรับแก้วิธีอื่น
9. พัฒนางานประจำพิเศษภายใต้วิธีการใช้การปรับแก้รวม เพื่อลดปัญหาซึ่งเกิดจาก กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก รูปแบบของผลการสอบที่ผิดแผกไป เป็นต้น

10. รายงานผลการประเมินภายในโรงเรียนที่ปรับแก้แยกต่างหาก พิจารณาไปพร้อมกับผลการสอบภายนอกที่ใช้มาตรวัดเดียวกัน ซึ่งสามารถเปรียบเทียบการวัดทั้งสองรูปแบบได้โดยตรงทันที

11. เสนอผลการสอบภายนอกและผลของการประเมินภายใน โรงเรียนที่ปรับแก้โดยไม่ให้ให้นักไปที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง

12. นำระบบการให้เกรดที่ขยายระดับมากขึ้นมาใช้ในการสอบ ระดับประกาศนียบัตรโดยมีลักษณะดังนี้

- มาตรวัดเกรดเป็นแปดระดับ คือ A, B, C, D, E, F, G, H หรือ 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามผลการวิจัย

- เกรดสูงสุดสามระดับแรกของมาตรวัดแบบใหม่ ตรงกับ เกรด A-C ของระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

- พยายามเลิกความเชื่อมโยงระหว่างเกรด “F” กับ แนวคิดของ การสอบ “ตก” โดยนำเอาเกรดระบบตัวเลข (8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1) มาใช้แทนเกรดระบบตัวอักษร (A, B, C, D, E, F) และ

- นำคำว่า “เรียนครบหลักสูตร” (Course Completed) มา แทนการให้เกรดว่า “ยังไม่จำแนก” ที่ใช้ในปัจจุบัน

13. นำระบบการให้เกรดที่ขยายระดับมากขึ้นคล้ายกับข้อ 12 มา ใช้กับการสอบระดับสูง ซึ่งมีข้อแตกต่างเล็กน้อยที่ส่งผลต่อผู้สมัครสอบ

14. ให้คำอธิบายความหมายของเกรดทั้งในการสอบระดับ ประกาศนียบัตร และการสอบระดับสูงโดยย่อๆ ในแต่ละรายวิชา ในรูป ของสิ่งที่นักเรียนทั่วไปซึ่งได้รับเกรดระดับนั้น รู้ เข้าใจ และสามารถทำได้

15. ให้รวม “คำอธิบายการปฏิบัติ” เหล่านี้ไว้ในฐานะเป็นสารสนเทศเพิ่มเติมที่จะต้องให้แก่ผู้สมัครสอบ โรงเรียน และ สาธารณชน

16. เปลี่ยนโครงสร้างข้อสอบระดับประกาศนียบัตรให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ในการออกข้อสอบเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันได้แสดงออกถึงสิ่งที่เขาารู้ เข้าใจ และสามารถทำได้ ข้อนี้สามารถทำได้โดยใช้คำถามหลายรูปแบบแทนข้อสอบเลือกตอบแบบหลายตัวเลือกและแบบเดิมที่แยกจากกันในวิชาเดียว

17. ใช้โครงสร้างใหม่สำหรับข้อสอบระดับประกาศนียบัตร โดยกำหนดให้ผู้สมัครสอบทุกคนสอบข้อสอบร่วมฉบับหนึ่ง (ระยะเวลาประมาณ 1.5 ชั่วโมง) และเลือกสอบอีกหนึ่งฉบับจากสองฉบับที่กำหนดให้ โดยฉบับหนึ่งออกแบบไว้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าและอีกฉบับหนึ่งสำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า (แต่ละฉบับใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง)

18. อนุญาตให้นักเรียนแต่ละคนได้เลือกตอบข้อสอบที่กำหนดให้เลือกภายใต้การแนะนำจากครู แต่ไม่ต้องประกาศให้สาธารณชนทราบ ไม่ต้องรายงานว่าข้อสอบฉบับใดมีผู้เลือกสอบ

19. นำข้อสอบที่ปรับโครงสร้างใหม่สำหรับการสอบระดับประกาศนียบัตรที่ประสบความสำเร็จมาใช้ในการสอบระดับสูงในแต่ละวิชา

20. พิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของข้อสอบระดับสูง ด้วยการนำเอาข้อสอบที่ประกอบด้วยคำถามหลายรูปแบบในข้อสอบฉบับเดียวกันมาแทนที่ข้อสอบเลือกตอบแบบหลายตัวเลือก และข้อสอบแบบเดิมที่แยกจากกัน

21. การยอมรับข้อเสนอแนะ 17 และข้อ 19 ที่กล่าวข้างต้น ควรจะศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อประเมินทางเลือกที่มีโอกาสจะประสบความสำเร็จก่อน

(ข) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้พิจารณาหรือศึกษาต่อไป

22. หาทางสร้างกลุ่มทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เพื่อพิจารณาการรายงานผลของโรงเรียนที่ช่วยให้ขยายไปเป็นการ “บันทึกผลสัมฤทธิ์” เพื่อให้การรับรองผลตามวิธีการสอบคัดเลือกมีความสมบูรณ์ วิธีการดังกล่าวนี้เป็นการตอบสนองต่อกระแสการเรียกร้องที่เพิ่มขึ้นว่าให้มีการจัดบันทึกผลสัมฤทธิ์และทักษะให้มีวงกว้างขึ้น ซึ่งนอกเหนือจากการรับรองอยู่ในการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงปัจจุบัน สารสนเทศดังกล่าวอาจได้แก่การพิจารณาตัวบุคคลและสังคม ความอดสาหะพยายามและความก้าวหน้าเฉพาะบุคคล และสมรรถนะในการทำงาน เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหาและความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

23. ให้มีการจัดประชุมกลุ่มผู้ใช้เพื่อพิจารณาว่าการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง ตอบสนองต่อจุดประสงค์ปัจจุบันเพียงใด ในการให้ข้อมูลที่เหมาะสมที่สุดแก่มหาวิทยาลัยและการสอบคัดเลือกรูปแบบอื่น และพิจารณาว่าอาจมีการพัฒนาการสอบทั้งสองระดับให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อตอบสนองความต้องการด้านให้การรับรองในปัจจุบัน

24. สํารวจความเป็นไปไดัที่จะขยายการใช้รายงานภาพรวม (Profile) ของส่วนสำคัญของผลสัมฤทธิ์ที่ใช้อยู่ในวิชาที่เหมาะสม

25. สํารวจความเป็นไปไดัในการจัดให้มีการประเมินหลักสูตร ระยะสั้นเพิ่มเติมในการสอบ เพื่อให้การรับรองนั้นได้พิจารณาผู้เข้าสอบ ในขอบข่ายวิชาที่กว้างกว่าเดิม เช่น วิชาพลศึกษา ศิลปะ และดนตรี

26. สํารวจความเป็นไปไดัในการรับรองผลสัมฤทธิ์สำหรับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับที่สูงขึ้นไป ในทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานบางประเภท เช่น IT หรือทักษะด้านการสื่อสาร เป็นการตอบสนองความต้องการของกลุ่มนายจ้างเพื่อให้ได้ข้อมูลการคัดเลือกที่มีขอบข่ายกว้างขวาง

27. ทำการศึกษาความเป็นไปไดัร่วมกับสถาบันพัฒนาหลักสูตร ในเรื่องความเป็นไปไดัและการนำทรัพยากรไปใช้ขยายขอบเขตของการสอบระดับสูง ที่รวมเอารูปแบบของการให้การรับรองวุฒิที่เน้นด้านอาชีพมากขึ้นเข้ามาไว้ด้วย

28. พิจารณาความเป็นไปไดัในการพัฒนาระบบร่วมของการให้การรับรอง โดยใช้หน่วยกิตในระดับต่าง ๆ ซึ่งผู้เข้าสอบจะสามารถบูรณาการผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและอาชีพที่ได้รับในระหว่างการศึกษาระบบและในส่วนของการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

29. พิจารณานำเอาองค์ประกอบบางประการของการประเมินแบบหน่วยการเรียน (Modular) มาใช้กับวิชาที่สอบในระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง

30. ค้นคว้าหารายละเอียดลักษณะของ “กลุ่มควบคุม” สำหรับการสอบระดับสูงและการสอบระดับประกาศนียบัตรด้วยแนวคิดที่จะสร้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดความเป็นตัวแทนและความคงที่ของคะแนน

31. ให้มีการพิจารณาใช้การตัดสินด้วยความชำนาญตามหลักการวัดผล โดยใช้วิธีการทางสถิติในการกำหนดคะแนนจุดตัดของเกรด

32. ให้พิจารณาเก็บรวบรวมข้อมูลหรือสารสนเทศสำหรับกำหนดมาตรฐาน รวมถึงข้อมูลการสอบและตัวอย่างงานประจำปี โดยมุ่งค้นหาระดับของการเปลี่ยนแปลงในด้านมาตรฐานตลอดเวลา

33. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของวิธีการให้เกรดโดยใช้หลักการอื่น (Alternative algorithm) ตามที่หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างวิชา แล้วได้ผลตรงกัน

34. จัดเตรียมและเผยแพร่คำอธิบายด้วยถ้อยคำธรรมดาเกี่ยวกับวิธีการให้เกรดมุ่งเน้นที่จุดประสงค์

35. ให้คงวิธีการปัจจุบันที่ใช้ตรวจสอบความเที่ยงตรงภายนอกของการสอบ โดยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

36. ควรประเมินความเที่ยงตรงของตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์เทียบเคียงในการตรวจสอบความเที่ยงตรงอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในระบบการสอบของอังกฤษ

37. ศึกษาขนาดของการสูญเสียข้อมูลในการใช้เกรดแทนคะแนนในฐานะเพื่อการเปรียบเทียบระหว่างรายวิชา

38. ทำการศึกษาหาผลกระทบในการใช้ “รายวิชาทั้งหมด” แทนการใช้ “รายวิชาอื่น ๆ” เป็นตัวแปรเปรียบเทียบระหว่างรายวิชา

39. ให้ดำเนินการศึกษาตามที่เสนอไว้ในข้อเสนอนี้ข้อ 37 และข้อ 38 ข้างต้น พร้อมทั้งศึกษาจากการจำลองข้อมูลโดยใช้ข้อมูลการสอบของปีก่อนด้วย

40. ริเริ่มพัฒนาชุดของคำอธิบายในแต่ละรายวิชาในแง่ของสิ่งที่นักเรียนทั่วไปที่ได้รับแต่ละเกรดควรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำได้ตามที่เสนอไว้ในข้อเสนอนี้ข้อ 14 ซึ่งดำเนินการศึกษาจากการจำลองข้อมูลโดยใช้ข้อมูลการสอบของปีก่อนพร้อมกันไปด้วย

41. พิจารณาใช้เทคนิคของทฤษฎีการตอบข้อคำถาม (Item Response Theory techniques) ในการสร้างคำอธิบายเหล่านี้เพื่อบอกให้รู้ว่ามี การตัดสินใจตามหลักการวัดผล

42. ใช้หลักเกณฑ์คณิตศาสตร์ในการปรับแก้ทางสถิติ (หนึ่งในสองหลักเกณฑ์ ที่เสนอไว้ในรายงานฉบับนี้ - ได้แก่ การแปลงเป็นคะแนนมาตรฐานหรือการแปลงคะแนนแบบกำลังสอง (The Standard Score Transformation or the Quadratic Transformation) ซึ่งได้รับการพิจารณาว่ามีความเหมาะสมเป็นอย่างดีกับสภาพแวดล้อมของฮ่องกง

43. จัดโครงการวิจัยร่วมกับสถาบันพัฒนาหลักสูตร ในการขยายวงการใช้หลักสูตรที่เน้นเป้าหมายไปสู่การสอบระดับประกาศนียบัตร เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการสอบที่มีในปัจจุบันกับการประเมินหลักสูตรที่เน้นเป้าหมาย โดยอาจอยู่ในรูปของกรอบที่อิงมาตรฐานและการใช้เทคนิควิธีต่างๆ ของทฤษฎีการตอบข้อคำถาม

44. จัดตั้งคณะทำงานโครงการโดยมีตัวแทนจากคณะกรรมการสอบแห่งฮ่องกง สถาบันพัฒนาหลักสูตรและภาควิชาการศึกษา และ

ที่สำคัญที่สุดคือครูที่ทำการสอนอยู่ เพื่อออกแบบพัฒนาและนำเอาการประเมินอิงระบบโรงเรียนมาปฏิบัติและชุดซอฟต์แวร์สำหรับวินิจฉัย ที่เหมาะสมกับระบบ LANS ในโรงเรียนและวางแผนระบบเครือข่ายด้านการศึกษภายในฮ่องกง (Intranet)

45. ดำเนินการวิจัยและพัฒนาทดลองระบบการสอบที่นำเสนอ โจทย์และเขียนตอบลงบนคอมพิวเตอร์

46. ดำเนินการวิจัยการทดสอบที่ปรับเหมาะด้วยคอมพิวเตอร์ และธนาคาร งาน/กิจกรรมด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อประเมินศักยภาพการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้กับระดับมัธยมศึกษาในฮ่องกง

47. ดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการพัฒนาหลักสูตร โดยมุ่งเน้นการประเมินบทบาทของระบบการเรียนแบบบูรณาการด้วยคอมพิวเตอร์ มาใช้กับระดับมัธยมศึกษาในฮ่องกง

48. จัดตั้งโครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. กำกับดูแลระบบการสอบและการประเมิน เพื่อตรวจสอบ ประสิทธิภาพและการพัฒนา

2. ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน การรับรองและการคัดเลือก วิธีการตัดเกรด การประเมินที่อิงมาตรฐาน และ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

3. ให้ข้อมูลสนับสนุนงานวิจัยสาขาอื่น ๆ ในเรื่องการสอบ และการประเมิน

4. พัฒนาศูนย์วิจัยชั้นนำทางด้าน การสอบ และการประเมินของภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกขึ้นในฮ่องกง

49. จัดตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (HKEA) ขึ้น เพื่อรับผิดชอบในการพิจารณากำหนดแผนการดำเนินงานวิจัยและกำกับดูแลแผนการดำเนินงานวิจัย

50. เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานวิจัยของคณะกรรมการการสอบ

51. จัดตั้งฝ่ายวิจัยและพัฒนา (R&D) ขึ้นภายในคณะกรรมการการสอบ โดยต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำอย่างน้อยสามคนในระยะเริ่มต้นรวมทั้งมีการโอนย้ายบุคลากร ทั้งจากฝ่ายอื่นในสถาบันและจากภายนอกสำหรับโครงการพิเศษต่างๆ

52. จัดให้มีโครงการสนับสนุนและพัฒนาความชำนาญการในการประเมิน ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้

- แนวทางทั่วไป
- นโยบายการประเมินของโรงเรียน
- แนวทางการประเมินรายวิชา
- สื่อสนับสนุนสำหรับการประเมิน
- การฝึกอบรมบุคลากรหลักได้แก่ สมาชิกของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (HKEA) และผู้อำนวยการโรงเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายประเมินและหัวหน้าสายวิชาในโรงเรียน

53. จัดให้มีโครงการนำร่องกับโรงเรียนและรายวิชา
54. จัดให้มีโครงการประชาสัมพันธ์แนะนำนักเรียน ผู้ปกครอง สถาบันอุดมศึกษา นายจ้าง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ
55. จัดตั้งโครงการกำกับ ดูแล และประเมินผล เพื่อจัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรงให้แก่โรงเรียน
56. จัดโครงการวิจัยที่มุ่งปรับปรุงการปฏิบัติงานระยะยาวในการประเมินภายในโรงเรียนของฮ่องกง
57. จัดให้มีโครงการสนับสนุนและพัฒนาความชำนาญการวิชาชีพเรื่องต่อไปนี้
 - หนังสือคู่มือแนะนำนักเรียน ผู้ปกครอง และโรงเรียน ที่บอกถึงวัตถุประสงค์ นโยบายและวิธีดำเนินงาน
 - แนวทางของโรงเรียน เกี่ยวกับโครงสร้างการสอบ ข้อสอบต้นแบบ วิธีการให้เกรดและการนำไปใช้ในการเรียนการสอน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้มีคำแนะนำแก่นักเรียน และ
 - การฝึกอบรมบุคลากรหลัก ได้แก่ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (HKEA) และผู้อำนวยการโรงเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายประเมินผล และหัวหน้าสายวิชาในโรงเรียน
58. จัดทำโครงการนำร่องที่ใช้โครงสร้างการสอบแบบใหม่กับโรงเรียน
59. จัดให้มีโครงการประชาสัมพันธ์แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ครู สถาบันอุดมศึกษา นายจ้างและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

60. จัดตั้งโครงการกำกับดูแลและประเมินผลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลการสอบ ที่ใช้วิธีการทางสถิติ

1 บทนำ

การศึกษาทบทวนระบบการสอบของฮ่องกงนี้ ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (Hong Kong Examinations Authority : HKEA) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่มีอำนาจตามกฎหมายถูกจัดตั้งขึ้นโดยกฤษฎีกา มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสอบของรัฐสองชุด คือ :

1. การสอบระดับประกาศนียบัตรการศึกษาของฮ่องกง (The Hong Kong Certificate of Education Examination : HKCEE) ซึ่งนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้สอบ หลังจากเข้ารับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา 5 ปี

2. การสอบระดับสูง (The Hong Kong Advanced Level Examination : HKALE) ซึ่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้สอบ หลังจากเข้ารับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา 7 ปี

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

เพื่อช่วยให้คณะกรรมการการศึกษาแห่งฮ่องกงค้นพบวิธีที่ดีที่สุดที่จะให้บริการการสอบในฮ่องกงเมื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 6 ประเด็น คือ :

(1) การพัฒนาการประเมินอิงระบบโรงเรียน (School Based Assessment – SBA) ในการสอบระดับประกาศนียบัตร (HKCEE) และ การสอบระดับสูง (HKALE)

(2) การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างหน้าที่ในการรับรองและหน้าที่ การคัดเลือกของการสอบระดับประกาศนียบัตรการศึกษา(HKCEE) และ การสอบระดับสูง(HKALE) ให้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้สมัครสอบอย่างกว้างขวาง

(3) ปรับปรุงวิธีการให้เกรดที่คณะกรรมการการสอบใช้ให้ดีขึ้น

(4) บูรณาการการสอบไวยาภาษาจีน อังกฤษ และคณิตศาสตร์ (Chinese, English, Mathematics – CEM) ของการสอบระดับ ประกาศนียบัตรกับหลักสูตรอิงเป้าหมายเป็นหลัก (Target Oriented Curriculum)

(5) ตอบสนองอย่างสร้างสรรค์ต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การ ศึกษาสารสนเทศ ในฮ่องกง

(6) เริ่มดำเนินโครงการศึกษาทบทวนการสอบให้แก่คณะกรรมการการสอบ

จุดเน้นของการศึกษา

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานที่ รับผิดชอบตามกฎหมายได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในช่วงระยะ ห้าถึงสิบปีข้างหน้า งานเหล่านั้นได้แก่ การให้บริการการสอบเพื่อสนอง ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในบริบทของ

ระบบการศึกษาและสังคมที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว เพื่อสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งคณะทำงานโครงการได้ศึกษาทบทวนระบบการศึกษาและการฝึกอบรมด้านอื่น ๆ ในฮ่องกง โดยเชื่อว่าข้อเสนอแนะที่ให้ไว้ในรายงานฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ข้อเสนอแนะกว้าง ๆ ย่อมสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์ปัจจุบัน และถ้ามีการปรับปรุงอย่างเหมาะสม ก็อาจใช้ได้กับเหตุการณ์ในอนาคตได้ คณะทำงานยอมรับว่าระบบการสอบ ระบบการศึกษาและสังคมในวงกว้างมีความสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์เหล่านี้เกี่ยวข้องกับในบริบทของประวัติศาสตร์ คณะทำงานสนใจเฉพาะเรื่องที่อยู่ภายในขอบเขตของคณะกรรมการการสอบ (HKEA) โดยหลีกเลี่ยงที่จะให้ข้อเสนอแนะในเรื่องที่เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น ๆ ในฮ่องกงเช่นหลักสูตรการสอน หรือการฝึกอบรมอาชีพ คณะทำงานได้พิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดจากระบบการสอบของรัฐทั้งหมดด้วยความรอบคอบอย่างยิ่ง โดยเชื่อว่าข้อเสนอแนะเหล่านี้จะมีประโยชน์ต่อการสอนในโรงเรียน และจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการในส่วนอื่น ๆ ของระบบการศึกษาและการฝึกอบรม

องค์ประกอบของคณะทำงานโครงการ

คณะทำงานโครงการประกอบด้วยสมาชิก 9 คน 4 คนจากฮ่องกง และ 5 คน จากต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ นักวิชาการศึกษาจากโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล ด้านการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดการ และบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานในคณะกรรมการการสอบ

สาระสำคัญของภารกิจ

ภารกิจหลักก็คือ การพิจารณาประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่คณะกรรมการการสอบได้ระบุไว้ในบริบทของสถานการณ์ปัจจุบัน และความน่าจะเป็นในอนาคตของฮ่องกง ภารกิจนี้ประกอบด้วย การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ทั่วไป นำมุมมองทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาศึกษา และพิจารณาว่า สังคมแห่งอื่นได้จัดการปัญหาทำนองเดียวกันอย่างไร อย่างไรก็ตามสาระสำคัญของภารกิจคือ การนำเสนอสารสนเทศที่ได้รับ ร่วมกับความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของสมาชิกคณะทำงานเอง เพื่อที่จะตัดสินใจตามหลักวิชาชีพ เกี่ยวกับการประเมินและการสอบไล่ของรัฐในฮ่องกง รายงานฉบับสมบูรณ์

2

บริบทและระบบการสอบของ ฮ่องกง

การศึกษาในสังคมฮ่องกงปัจจุบัน

การศึกษาทบทวนระบบการสอบด้านต่างๆ มีขึ้นในเวลาช่วงสำคัญ สำหรับประชาชนชาวฮ่องกง ปัจจุบันนี้ชีวิตในแง่มุมต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ฉะนั้น ระบบการสอบจึงมีความจำเป็นต้องสะท้อนภาพชีวิตนี้ อย่างที่บุคคลหลายท่านที่ได้ให้คำปรึกษาได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคมกำลังสร้างความกดดันเรียกร้องสิ่งใหม่ ๆ ต่อระบบการศึกษา เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่มีการว่างงานต่ำและเศรษฐกิจกำลังขยายตัวไปสู่ช่วงที่เศรษฐกิจกำลังตกต่ำและมีความไม่แน่นอนเพิ่มขึ้น จึงเห็นได้ชัดว่า ฮ่องกงซึ่งไม่มีทรัพยากรธรรมชาติของตนเอง ต้องพึ่งพาทุนมนุษย์ (Human Capital) การที่ประเทศทั้งหลายในโลกต้องพึ่งพากันเพิ่มขึ้น หมายถึงว่า ฮ่องกงในฐานะที่เป็นมหานครที่มีเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้วแห่งหนึ่ง ไม่อาจหลีกเลี่ยงแนวโน้มทั่วโลกได้เลย เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ที่มีเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้ว ฮ่องกงได้พบว่า โอกาสสำหรับแรงงานที่ไร้ฝีมือ (Unskilled Manual Labor) กำลังถดถอยน้อยลง และทุกวันนี้ตำแหน่งงานที่เปิดรับใหม่ๆ ในภาคการผลิตที่ใช้แรงงานจำนวนมาก

กลับมีจำนวนน้อยลง งานแบบนี้สามารถนำไปทำในที่อื่นด้วยการลงทุนที่
ถูกกว่ามาก ผลลัพธ์ที่ตามมาของแนวโน้มเหล่านี้ก็คือว่า ช่องก่งจำเป็น
ต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนในลักษณะที่สามารถบ่งบอกความ
สามารถพิเศษ (ของพลเมืองทั้งหมด) และส่งเสริมศักยภาพของพลเมือง
ทั้งหมดเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ การศึกษาควรจะสามารถทำสิ่งนี้ได้โดย
การปรับตัวตามความจำเป็น เพื่อจะส่งเสริมพัฒนาการของบุคคลในด้าน
ต่าง ๆ ให้กว้างขวางที่สุด กล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือ ในโลกที่กำลังพัฒนาและ
เปลี่ยนแปลงนี้ จะไม่มีระบบการศึกษาที่ส่งเสริมเฉพาะผลประโยชน์ของ
นักเรียนเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น แล้วละเลยความต้องการจำเป็นของ
ส่วนอื่น ๆ นักเรียนทุกคนจำเป็นต้องเรียนตามหลักสูตรที่กว้างขวางและสมดุล
ซึ่งบ่งบอกตอบสนองและพัฒนาความต้องการ และความสามารถส่วนตัว
ของพวกเขา ในขณะเดียวกันก็เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่า โอกาส
ทางการศึกษาและอบรมก็เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อว่าสมาชิกของสังคมทุกคน
สามารถเข้าถึงโอกาสการเรียนรู้ตามต้องการ เพราะฉะนั้น นักเรียนทุก
ระดับอายุควรได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระในความคิด รับผิดชอบต่อการ
เรียนของตนมากขึ้น ถือว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการตลอดชีวิต และ
สามารถทำหน้าที่ประสานสอดคล้องในบรรยากาศของการเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นี้ การประเมินไม่ควรมุ่งที่ความ
สำเร็จของการศึกษาเท่านั้น แต่ควรวางพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

เป้าหมายการศึกษาในฮ่องกงกำหนดไว้ดังนี้ คือ

- ช่วยให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพของตน
- จัดการศึกษาให้สนองความต้องการของชุมชน
- ช่วยให้นักเรียนสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งในด้านอักษรศาสตร์

และคณิตศาสตร์

- พัฒนาความสามารถของนักเรียนให้คิดอย่างอิสระและมีเหตุผล
- ส่งเสริมให้นักเรียนหาความรู้ ทักษะ และเข้าใจโลกมากยิ่งขึ้น
- ให้โอกาสนักเรียนได้รับการฝึกฝนด้านการปฏิบัติและด้าน

เทคนิค

- ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสำนึกของพลเมือง และทักษะ

ด้านสังคม

- ส่งเสริมการเจริญเติบโตของนักเรียน โดยช่วยให้เขาพัฒนา

ความรู้ลึกเกี่ยวกับความมีศีลธรรม

- ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความตื่นตัวด้านสุขภาพ และ ร่างกาย

ที่แข็งแรง และ

- ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจิตสำนึกด้าน

สุนทรียภาพ

การพัฒนาการประเมินและการสอบในฮ่องกง

การเปลี่ยนแปลงในสังคมนานาชาติและระบบการศึกษาได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านความต้องการเกี่ยวกับการประเมิน โดยการ

ประเมินจำเป็นต้องตอบสนองวัตถุประสงค์ในขอบเขตที่กว้างขวาง ซึ่งรวมถึง

- สนับสนุนการเรียนการสอน
- ให้สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ครู และโรงเรียน
- ทำหน้าที่ในการคัดเลือกและการรับรองวุฒิ
- เป็นกระบวนการสร้างความโปร่งใส และ
- เป็นพลังขับเคลื่อนให้แก่หลักสูตรและการสอน

การตอบสนองต่อความคาดหวังในปัจจุบันและอนาคต ฮ็องกง ได้ตระหนักถึงข้อเรียกร้องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการประเมิน เช่นเดียวกับสังคมอื่น ๆ อีกหลายแห่งซึ่งได้พิจารณาในบทที่ 3 ว่าการสอบที่สนองความต้องการในขอบเขตแคบ ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน และคุณลักษณะที่ประเมินเป็นสิ่งที่ยอมรับกันไม่ได้ ทำหน้าที่เป็นเพียงเครื่องมือสอบคัดเลือกเข้าอุดมศึกษาเท่านั้น ซึ่งเป็นการตีความหลักสูตรอย่างคับแคบโดยละเลยคุณลักษณะที่พึงปรารถนาอย่างอื่นไป ไม่ได้วางพื้นฐานที่ดีสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และยังก่อให้เกิดความเครียดอย่างมากต่อบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ครูทั้งหมดต้องตกอยู่ภายใต้ความกดดันอย่างที่สุด เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนของตนจะมีโอกาสสอบผ่านได้มากที่สุด ระบบปัจจุบันยังไม่ประสบความสำเร็จในการวางรากฐานที่ดีสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนจำนวนมากซึ่งออกจากโรงเรียนโดยไม่ได้รับประกาศนียบัตรใด ๆ ในสิ่งที่เขาารู้ เข้าใจหรือสามารถทำได้ ระบบปัจจุบันอาจก่อให้เกิดผลเสีย โดยรู้สึกว่าการเกิดความล้มเหลวและทำลายขวัญกำลังใจ ปัจจุบันนักการศึกษาในฮ็องกงมีความกังวลอย่างมากว่านักเรียนมีความนับถือตนเองในระดับต่ำและสูญเสียความเชื่อมั่น ด้วย

ความกดดันจากการสอบเหล่านี้ เห็นได้ชัดว่าเพื่อเป็นการสนองตอบความต้องการในอนาคตที่กำลังเปลี่ยนแปลง สมาชิกของสังคมทุกคนจำเป็นต้องมีพื้นฐานที่มั่นคงที่จะสร้างความรู้ใหม่และความปรารถนาพร้อมกับแรงจูงใจให้ทำเช่นนั้นได้ ซึ่งรากฐานอยู่ที่ความมั่นใจในตนเองว่าเป็นผู้เรียนรู้คนหนึ่ง

ฮ่องกงก็เช่นเดียวกับในประเทศอื่น ๆ การสอบน่าจะมีบทบาทที่สำคัญในสังคมต่อไปจนถึงอนาคตข้างหน้า อย่างไรก็ตาม การสอบซึ่งมีสถานะภาพที่สูงเช่นนี้ได้ก่อให้เกิดผลเสียเช่นกัน โดยที่การสอบแสดงบทบาทของผู้รักษาประตู (gate-keeping role) ที่จะสกัดความก้าวหน้าไปสู่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเกือบทั้งหมดและต่อไปสู่อุดมศึกษา สิ่งที่เรียนรู้ที่นับแคบและละเลยความต้องการของนักเรียนส่วนใหญ่ การมุ่งความสนใจที่คับแคบนี้ทำให้ไม่สามารถที่จะบ่งชี้ความสมบูรณ์ของความสำเร็จ ซึ่งจำเป็นต้องยอมรับกันเพื่อให้ทุกคนสามารถก้าวหน้าในทุก ๆ ส่วนของเศรษฐกิจของฮ่องกง เห็นได้ชัดจากเอกสารที่เราได้รับจากหลาย ๆ ส่วนของชุมชนฮ่องกง เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ฮ่องกงจำเป็นต้องส่งเสริมความสามารถพิเศษและศักยภาพของพลเมืองทุกคน สารสำคัญเกี่ยวกับบทบาทในการสอบของฮ่องกง ที่ถกเถียงกัน การยอมรับว่ามีคุณภาพอย่างอื่นจากการศึกษา และไม่ได้รับการพิจารณาจากการสอบภายนอก แต่มีคุณค่าที่แท้จริงต่อการที่สังคมลงทุนในการศึกษา ได้แก่ :

- นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานและการเรียนรู้
- นักเรียนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนและ
- นักเรียนมีความมั่นใจในความพยายามที่จะให้บรรลุเป้าหมาย

ทางการศึกษาและมีความนับถือตนเองมากขึ้น

ในขณะที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การรับนักศึกษา และวิธีการเรียนการสอน ส่งผลดีต่อระบบโรงเรียนและเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงในสถานะการณปัจจุบัน หลักการพื้นฐานส่วนมากได้แก่การยอมรับฐานะของการสอบแนวทางของการเรียนรู้หลากหลายซึ่งมีพื้นฐานเดิมที่ต่างกันและมีความสำเร็จในระดับแตกต่างกัน แนวทางนี้สามารถออกแบบให้เข้ากันได้กับความหลากหลายของทักษะและสมรรถภาพที่ต้องการในสังคมสมัยใหม่ซึ่งมีวิวัฒนาการอยู่ตลอดเวลา เน้นการประเมินคุณลักษณะที่กว้างขวางมากกว่าการสอบปัจจุบัน เทคนิคและวิธีการปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะไม่สามารถตอบสนองความต้องการนี้ได้ ข้อสอบเขียนตอบซึ่งจัดมาจากภายนอกจะสามารถประเมินคุณลักษณะเหล่านี้ได้บางประการแต่ไม่ทั้งหมดตามที่ต้องการ และผลเสียที่มีการสอบครั้งเดียว แล้วตัดสินผลชี้ขาดซึ่งนักเรียนบางคนอาจจะตอบไม่ได้ จึงต้องการวิธีการประเมินแบบใหม่ซึ่งใช้ควบคู่ไปกับแนวทางดั้งเดิม วิธีการเหล่านี้น่าจะใช้แนวทางเชิงพรรณนามากยิ่งขึ้นในการรายงานสิ่งซึ่งสามารถครอบคลุมถึงได้ ได้แก่ การเข้าชั้นเรียน การตรงต่อเวลา การส่งการบ้านตรงเวลา ความพยายามที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตร และรายงานผลของความก้าวหน้า ข้อสอบที่ใช้ได้ผลในการจำแนกนักเรียนที่เรียนเก่ง แต่ไม่ให้ข้อมูลที่มึประโยชน์เกี่ยวกับนักเรียนที่เก่งรองลงมา ระบบการให้เกรดจึงสะท้อนถึงความไม่สมดุลนี้ และไม่ได้รวมเอาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของนักเรียนที่ได้แต่ละเกรด ข้อมูลเช่นว่านี้ในหลายประเทศ ใช้เป็นพื้นฐานในการอธิบายมาตรฐานการรับรอง

คุณภาพและเป็นการอ้างอิงถึงความรู้และทักษะที่ชัดเจนซึ่งยกย่องว่ามีคุณค่าในสังคมที่ใช้การรับรองคุณภาพ

การสอบในบริบทของฮ่องกง

ประวัติ

การสอบเข้ามหาวิทยาลัยฮ่องกงมีการนำการสอบสองระดับ มาใช้ - คือ “ระดับสูง” (A-Level) และ “ระดับสามัญ” (O-Level) ซึ่งออกแบบสำหรับมหาวิทยาลัยที่รับนักเรียนเข้าศึกษาต่อจำนวนไม่มากในขณะนั้น ยังคงใช้อยู่ในการศึกษาในระบบ เนื่องจากการเอาแบบมาจากการสอบระดับสูงและระดับสามัญของอังกฤษ (English advanced (A) -Level and Ordinary (O) - Level examinations) การสอบของฮ่องกงจึงใช้การให้คะแนนจากภายนอกและการรับรองวุฒิที่เป็นทางการโดยให้เกรดในระบบคล้ายคลึงกัน การสอบระดับประกาศนียบัตรโรงเรียนของฮ่องกงจัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2480 เพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้าเตรียมอุดมศึกษา (เรียกว่า ชั้นที่ 1 ในขณะนั้น) ได้มีการเปลี่ยนชื่ออีกครั้งเมื่อปี พ.ศ. 2504 ว่า การสอบระดับประกาศนียบัตรโรงเรียนภาษาอังกฤษของฮ่องกง (Hong Kong English School Certificate Examination : HKESCE) และยังคงชื่อนี้ไว้จนถึงปี พ.ศ. 2510 ในปี พ.ศ. 2497 ได้มีการสอบระดับประกาศนียบัตรโรงเรียนภาษาจีนของฮ่องกง (Hong Kong Chinese School Certificate Examination : HKCSCE) เพิ่มเติมจากการสอบนี้ การสอบทั้งสองเป็นการสอบที่สอบเป็นกลุ่มวิชา (Grouped) ซึ่งผู้เข้าสอบต้องสอบให้ผ่านห้าวิชาที่กำหนด เพื่อรับประกาศนียบัตร ขณะที่ผลของการสอบ HKESCE

ได้รับการยอมรับว่าเทียบเท่ากับระดับ -O (O-Level) แต่ผลของการสอบ HKCSCE ไม่เป็นที่ยอมรับเช่นเดียวกันนี้ในต่างประเทศ ในปี พ.ศ.2511 การสอบทั้งสองซึ่งดำเนินตามแบบของอังกฤษ ได้กลายเป็นการสอบที่เป็นการสอบวิชาเดียวในที่สุดได้รวมเป็นรูปแบบการสอบระดับประกาศนียบัตรการศึกษาของฮ่องกง (HKCEE) เมื่อปี พ.ศ.2517 ในปี พ.ศ.2520 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการการสอบ (HKEA) ขึ้นเป็นหน่วยงานอิสระ เพื่อรับการสอบระดับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษา มาดำเนินการ และเมื่อปี พ.ศ. 2523 คณะกรรมการการสอบมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสอบ “ระดับ -A” จากมหาวิทยาลัยแห่งฮ่องกง โดยเปลี่ยนชื่อเป็นการสอบระดับสูงของฮ่องกง

จากประวัติย่อๆ นี้ ชี้ให้เห็นจุดสำคัญสองประการคือ ประการแรก ตั้งแต่เริ่มแรก การสอบได้เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับกาลเวลา การออกแบบและขอบเขตของการสอบได้สะท้อนความต้องการของสังคม ณ จุดหนึ่งของเวลา ประการที่สองคือ ในขณะที่มีการออกแบบตามระบบการสอบในประเทศอื่น แต่ก็มี การออกแบบเพื่อสะท้อนคุณลักษณะเฉพาะของสังคมฮ่องกง ขณะเดียวกันก็ยังคงรักษามาตรฐานเทียบเท่านานาชาติไว้ สิ่งเหล่านี้เป็นบทเรียนทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ และเป็นสิ่งที่ได้ใช้สร้าง “หลักการพื้นฐาน” ซึ่งเป็นรากฐานของการศึกษาทบทวนนี้

ลักษณะทั่วไปของการสอบของฮ่องกงปัจจุบัน

ฮ่องกงจัดการศึกษาแบบไม่เสียค่าเล่าเรียน 9 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2521 ประกอบด้วย ระดับประถมศึกษา 6 ปี และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี

โดยมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 85 เปอร์เซ็นต์เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยได้รับเงินทุนสนับสนุนจากรัฐบาล และในปีสุดท้ายจะเข้าสอบระดับประกาศนียบัตร ผู้สมัครสอบจากมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 90,000 คน เข้าสอบระดับประกาศนียบัตร (HKCEE) ในปี พ.ศ.2541 ซึ่งในจำนวนนี้ 77,000 คน มาจากโรงเรียนในเวลาปกติและ 22.5 เปอร์เซ็นต์ เป็นผู้สอบซ้ำชั้น ในแต่ละปีมีผู้สมัครสอบ 130,000 คน รวมทั้งผู้สมัครสอบส่วนตัวด้วย ผู้สมัครสอบระดับประกาศนียบัตรซึ่งได้รับการรับรองดังกล่าวแล้วสามารถเข้าศึกษาต่อในแบบที่ 6 หลักสูตรสองปี (ม.6 และ ม. 7) สำหรับการสอบระดับสูง มีนโยบายปัจจุบันเพื่อจัดการศึกษาแบบที่ 6 ให้ได้ 1 ใน 3 ของประชากรนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 แต่ละปีมีผู้สมัครเข้าสอบระดับสูงประมาณ 30,000 คน ในจำนวนนั้น 5,000 คน เป็นผู้สมัครสอบส่วนตัว ในปัจจุบันรัฐบาลฮ่องกงจัดที่เรียน 14,500 ที่สำหรับปีแรกของระดับปริญญาตรีในสถาบันระดับปริญญาที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก UGC (UGC-funded) 8 สถาบัน และในสถาบันอื่นๆ เพิ่มเติมในหลักสูตรระดับอนุปริญญา นอกจากนี้ นักเรียนฮ่องกงจำนวนมากย้ายไปเรียนในสถาบันการศึกษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา

นักเรียนจะเข้าสอบระดับประกาศนียบัตรหลังจากเข้าเรียน 11 ปี ผลของการสอบนี้ ถือว่าเป็นคุณสมบัติพื้นฐานสำหรับการทำงาน ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่เข้าสู่ตลาดแรงงาน อาจจะเข้าเรียนหลักสูตรอาชีวศึกษาซึ่งจัดโดยสภาฝึกอบรมอาชีพ ยิ่งไปกว่านั้น นักเรียนเหล่านี้บางคนและผู้ที่จะจบการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาปีที่ 7 อาจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรฝึกหัดพยาบาล หรือ หลักสูตรฝึกหัดครู ซึ่งจัดโดยสถาบันการศึกษาของฮ่องกง ในปี พ.ศ. 2541 ผู้สมัครประมาณ 90,000 คน เข้าสอบระดับประกาศนียบัตร ในจำนวนผู้สมัครทั้งหมดนี้ 47.9 เปอร์เซ็นต์ ไม่ได้เกรด E หรือ สูงกว่า 15 เปอร์เซ็นต์ (ประมาณ 13,500 คน) ได้เกรด F หรือต่ำกว่าในทุกวิชา และนักเรียนมากกว่า 4,000 คน ได้รับเกรด “ไม่จำแนก” (unclassified) ในทุกวิชา เห็นได้ชัดว่าการสอบระดับประกาศนียบัตรไม่ได้สนองความต้องการด้านการรับรองวุฒิของผู้สมัครสอบจำนวนมาก

การสอบระดับประกาศนียบัตร

ในกรณีของการสอบระดับประกาศนียบัตร มีอัตราการเรียนรู้สูงขึ้นในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้น หน้าที่การรับรองวุฒิและการคัดเลือกไปด้วยกันไม่ได้ การรักษามาตรฐานการสอบขัดกับการช่วยเหลือนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ สถานการณ์นี้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นทางการตั้งแต่มีการนำการศึกษาให้เปล่าเก่าปีมาใช้ในปี พ.ศ.2521 คณะกรรมการการสอบ (HKEA) พิจารณาว่า การพึ่งพาข้อสอบชุดเดียวสำหรับผู้เข้าสอบทุกคนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่สามารถประเมินทุกระดับความสามารถได้อย่างเที่ยงตรง

การสอบระดับสูง

เป็นการสอบวิชาเดียวและไม่มีวิชาบังคับเพราะฉะนั้นจึงไม่มีข้อกำหนดสำหรับขอบเขตของการศึกษา และไม่มีวิชาแกนบังคับในลักษณะ

เกี่ยวกับการสอบแบบประกาศนียบัตรโรงเรียนที่จัดเป็น “กลุ่มวิชา” เพราะฉะนั้นการออกแบบการสอบระดับสูง ซึ่งนักเรียนโดยปกติจะสอบ 2 หรือ 3 วิชา นอกเหนือไปจากภาษาจีนและภาษาอังกฤษ คณะกรรมการการศึกษาของฮ่องกงได้เสนอแนะให้มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับ 3A ไปเป็นระดับ 2A และระดับ 2AS แม้ว่าโรงเรียนต่าง ๆ จะยินดีรับนโยบายนี้อย่างเป็นทางการ แต่ก็ยังคงเกรงว่าผู้สมัครเข้าสอบจะได้รับผลเสียจากการเปลี่ยนแปลงเช่นนั้น บางโรงเรียนมีความกังวลจะไม่มีทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดการศึกษารูปแบบ 2+2 (2+2 model) และจะเป็นภาระงานที่หนักเกินไปแก่นักเรียนระดับทั่วไป โรงเรียนต่าง ๆ ได้ให้ทรรศนะว่านักเรียนจะไม่สามารถสอบทั้ง 6 วิชาได้ การศึกษาระดับ A ยังคงรักษาบทบาทดั้งเดิมของตนเองในฐานะเป็นผู้รักษาประตูเข้าระหว่างโรงเรียนกับอุดมศึกษา และรูปแบบที่ได้จัดตั้งกันมายาวนานในฐานะที่เป็นการสอบทางวิชาการแบบวิชาเดียว มหาวิทยาลัยและนายจ้างใช้การสอบนี้เป็นพื้นฐานการคัดเลือกที่เชื่อถือได้ มีความยุติธรรม และสามารถปฏิบัติได้ อย่างไรก็ตามมีบทบาทในด้านกรรับรองวุฒิแก่นักเรียนประมาณ 40 % ซึ่งไม่ได้ไปเรียนต่อระดับอุดมศึกษา

ผลประโยชน์สำหรับผู้ทำการคัดเลือก

จากข้อเสนอที่ได้รับและการพิจารณาพร้อมกับนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย และนายจ้างประเภทต่าง ๆ จำนวนหนึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ทั้งนายจ้างหรือมหาวิทยาลัยผู้ทำการคัดเลือกไม่พึงพอใจกับข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากการสอบระดับ A สำหรับมหาวิทยาลัยแม้ว่า

การสอบแต่เดิมออกแบบเพื่อสนองความต้องการของการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย แต่ผลการสอบในระดับ A ทำนายมาตรฐานการเรียนในระดับปริญญาต่ำมาก มีความกังวลว่าผู้เข้าสอบที่มีศักยภาพ อาจจะไม่โอกาสไป การแก้ปัญหาดังกล่าวในปี พ.ศ.2541 จึงได้ใช้เกณฑ์ทางเลือกใหม่ในการคัดเลือกผู้สมัครในระดับ A สามคนจากแต่ละโรงเรียน การควบคุมว่านักเรียนจะเรียนวิชาอะไร มากน้อยเท่าไร ส่วนมากขึ้นอยู่กับข้อกำหนดรับสมัครเข้าเรียนของมหาวิทยาลัย วิชาสามัญแบบเดิมได้รับความนิยมมากที่สุด เมื่อเร็วๆ นี้ มหาวิทยาลัยมีการเลื่อนไหวรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวนเล็กน้อยโดยใช้จดหมายแนะนำของโรงเรียนเป็นหลัก สะท้อนให้เห็นถึงความกังวลทั่วไปเกี่ยวกับการเน้นในเรื่องผลของการสอบวิชาสามัญ ซึ่งแบ่งย่อยตามความเชี่ยวชาญในระดับนี้มากเกินไป ในขณะที่นายจ้างให้คุณค่ากับผลการสอบระดับ A ว่าเป็นเครื่องมือในการกลั่นกรอง แต่ผลการสอบไม่ได้ทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพที่สำคัญอื่น ๆ อีกหลายอย่าง ซึ่งรวมถึงทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน แรงจูงใจ และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

หลักการพื้นฐานสำหรับการศึกษาทบทวนครั้งนี้

คณะทำงานโครงการทำการอภิปรายหลายครั้งร่วมกับบุคคลต่าง ๆ ในฮ่องกง ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทบทวน ทำให้เข้าใจถึงความตึงเครียดและปัญหาที่ยากที่พบเห็นโดยทั่วไปในประเทศที่มีเศรษฐกิจก้าวหน้าเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาและภาพสะท้อนจุดมุ่งหมายเหล่านั้นในระบบการประเมินที่เป็นลักษณะของฮ่องกงด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม รูปแบบเฉพาะที่ฮ่องกงใช้อยู่มีลักษณะพิเศษเฉพาะสังคมที่มีเอกลักษณ์นี้ ดังนั้น ในการแสวงหาวิธีปฏิบัติให้บรรลุตามข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาที่เสนอในการศึกษาทบทวนนี้ ได้คำนึงถึงวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของฮ่องกง และคำนึงถึงศักยภาพที่มีความสำคัญของสภาพแวดล้อมหลายด้าน ในการกำหนดว่าอะไรเป็นสิ่งที่สมควรพยายามทำให้สำเร็จและด้วยวิธีใด

การเปลี่ยนแปลงระบบการสอบของฮ่องกงจะไม่มีประสิทธิภาพ ถ้าไม่ได้สะท้อนความต้องการและวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของสังคมนี้ และได้ใช้หลักการพื้นฐานนี้พิจารณาให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด ไว้ในบทต่อ ๆ ไป หลักการพื้นฐานสำหรับการศึกษาทบทวนมีดังต่อไปนี้

1. การสอบระดับรัฐในฮ่องกงได้รับความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือและการยอมรับระดับนานาชาติจากประชาชนในระดับสูง จุดนี้จะต้องรักษาไว้แม้มีการริเริ่มเปลี่ยนแปลงใดๆ แก่ระบบ

ความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือในการสอบระดับรัฐจากประชาชนในระดับสูงในปัจจุบัน จะไม่ลดน้อยถอยลงไป อันที่จริงแล้ว คณะทำงานหวังที่จะใช้ความเชื่อมั่นในระดับสูงของประชาชนให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมายและส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานเหล่านี้

2. การประเมินและหลักสูตรต้องดำเนินไปด้วยกัน และควรสอดคล้องกันอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา

การสอบควรจะสนับสนุนและช่วยทำให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรประสบความสำเร็จมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ระบบการสอบจะ

ต้องนำหลักสูตรมาพิจารณา การเปลี่ยนแปลงชนิดต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับระบบการสอบ ซึ่งได้มีข้อเสนอแนะไว้ สามารถที่จะนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในโครงสร้างการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปัจจุบันและใช้ได้กับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่สามารถคาดได้ล่วงหน้า

3. การสอบระดับรัฐจะต้องสามารถประเมินและรายงานผลสัมฤทธิ์ของรายบุคคลประเภทต่าง ๆ ได้ ภายใต้ขอบข่ายของหลักสูตร

เห็นได้ชัดว่าในขอบข่ายของวิชาการสอบที่มีอยู่ ไม่อาจทำให้วัตถุประสงค์ของโครงร่างหลักสูตรทั้งหมดสามารถนำมาประเมินและรายงานได้ ยิ่งไปกว่านั้นการรับรองที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความสามารถของการสอบที่จะประเมินผลสัมฤทธิ์ในสิ่งที่นักเรียนรู้ เข้าใจและสามารถทำได้

4. ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เกิดจากระบบการสอบระดับรัฐ ควรมีอัตราประโยชน์สูงสุด

จุดประสงค์ที่สำคัญของระบบการสอบระดับรัฐก็เพื่อที่จะให้การรับรองความสำเร็จของนักเรียน ข้อมูลที่ได้จากการให้การรับรองขึ้นอยู่กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลาย ได้แก่ นักเรียน โรงเรียน เจ้าหน้าที่ทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา รัฐบาล และนายจ้างสำหรับจุดประสงค์ที่ชอบธรรม ข้อมูลควรมีลักษณะที่ทำให้เกิดประโยชน์ได้เต็มที่

5. ระบบการสอบระดับรัฐควรครอบคลุมทุกส่วนที่สอดคล้องและมีความหมายต่อนักเรียนทุกคน

ในปัจจุบันมีเด็กอายุปีเดียวกันและได้รับการคัดเลือกเข้ามา

เรียนจนสำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 5 ยังมีจำนวนไม่มาก ปัจจุบันเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีอายุปีเดียวกันเกือบทุกคนจะลองสอบระดับประกาศนียบัตร (HKCEE) แต่ HKCEE ไม่ได้ออกแบบเพื่อรองรับผู้เข้าสอบจำนวนมากขนาดนั้น เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงระบบการสอบเสียใหม่ เพื่อให้การรับรองความสำเร็จของนักเรียนเป็นไปอย่างมีความหมาย

6. ระบบการสอบระดับชาติควรยืดหยุ่นในการสนับสนุนความก้าวหน้าสำหรับนักเรียนได้ทุกส่วน

คณะกรรมการมีความกังวลอย่างยิ่งว่าการสอบในปัจจุบันไม่ได้ให้พื้นฐานสำหรับทางเลือกด้านสามัญศึกษา ด้านอาชีวศึกษา และด้านวิชาชีพสำหรับนักเรียนจำนวนมากที่มาทำการสอบ ซึ่งเป็นผลทำให้นักเรียนบางคนได้เผชิญกับการไม่มีทางเลือกนั้นจริง ๆ การขยายขอบเขตการสอบเพื่อรับรองคุณภาพนักเรียนเหล่านั้นจะทำให้มีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ดียิ่งขึ้น และมีความเท่าเทียมมากยิ่งขึ้น

7. การจะทำให้ระบบการสอบของฮ่องกงมีคุณภาพสูงขึ้นนั้น จำเป็นต้องส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครูด้วย

การประเมินเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการทำงานของครู การพัฒนาวิชาชีพในส่วนนี้เป็นการสนับสนุนระบบการสอบ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงวิชาชีพของครูให้มีความก้าวหน้า

8. การปรับเปลี่ยนระบบการสอบในฮ่องกงจะต้องคำนึงถึงบริบททางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมด้วย

คณะกรรมการยอมรับว่า การดัดแปลงการดำเนินงาน

ที่ใช้ในที่อื่นแล้วนำมาปรับใช้ในฮ่องกงอย่างง่าย ๆ โดยไม่คำนึงถึงบริบทที่มีเอกลักษณ์ทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์และการเมืองของฮ่องกง ไม่น่าจะประสบความสำเร็จ

9. การสอบระดับรัฐจะต้องมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพและเข้มแข็งและจะต้องสามารถดำเนินการจัดการได้และคุ้มกับการลงทุน

คณะทำงานโครงการยอมรับว่าไม่ว่าจะมีการเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงใดก็ตาม การเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นจะต้องสามารถดำเนินการจัดการได้ภายใต้ทรัพยากรความชำนาญและสมรรถนะที่มีอยู่ของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ซึ่งตระหนักดีว่าการเปลี่ยนแปลงใดๆ นั้นจะมีความหมายด้านทรัพยากรแก่โรงเรียนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องไม่เพิ่มภาระให้กับครูมากเกินไป ซึ่งควรจะกำหนดให้ครูจัดการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ

3

การจัดการสอบที่คำนึงถึง บริบทในสังคมสมัยใหม่

ความสำคัญของการสอบแบบดั้งเดิม

วัฒนธรรมของชาวจีน ใช้วิธีการสอบด้วยการเขียนตอบอย่างเป็นทางการเพื่อให้การรับรอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการสอบคัดเลือก มีอายุเก่าแก่ย้อนหลังไปมากกว่า 2,000 ปี การสอบเช่นนั้นแสดงถึงหลักการที่ถือความสามารถเป็นเกณฑ์เนื่องจากระบบนี้พยายามค้นหาบุคคลที่มีความสามารถมากที่สุด ในแง่ของสติปัญญา และการใช้ความอุตสาหะพยายาม โดยมีข้อสมมุติฐานว่า การเลือกบุคคลเข้ารับตำแหน่งระดับสูงโดยวิธีนี้เป็นสิ่งที่ยุติธรรมสำหรับการแข่งขันที่ไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ระหว่างบุคคลที่มีความมุ่งหวังเป็นจำนวนมากมาย ความพยายามที่จะคัดเลือกบุคคลที่มีสติปัญญาสูงสุดก็จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้คัดเลือกเองมากที่สุด เช่น ระบบการสอบของจักรพรรดิจีนในยุคโบราณ แสดงถึงความเปี่ยมมาที่เก่าแก่ที่สุดของหลักการเช่นนั้น เป็นกระบวนการสอบคัดเลือกที่มีการแข่งขันกันสูงและเข้มข้น โดยให้การทดสอบความรู้และความสามารถทางสติปัญญาด้วยการสอบข้อเขียน ซึ่งต่อมากลายเป็นลักษณะสำคัญของระบบการศึกษา “สมัยใหม่” ทั้งหมด การสอบของจีนในสมัย

โบราณเป็นแม่แบบสำหรับพัฒนาการของการสอบทั่วไปที่ใช้ข้อเขียนกัน อย่างแพร่หลายในยุโรป ศตวรรษที่ 19 ความเป็นมาแต่หนหลังดังกล่าว ช่วยให้เข้าใจประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในฮ่องกงและสังคมอื่นที่มีสภาพ คล้ายคลึงกัน พัฒนาการของการประเมินทางการศึกษาแบบทางการใน สังคมสมัยใหม่ มีประเด็นหลัก 4 ประการคือ - **สมรรถภาพ การแข่งขัน เนื้อหา และการควบคุม** - ซึ่งเมื่อพิจารณารวมกันแล้วจะอธิบายจุดเริ่มต้น และความสำคัญของการประเมินได้ ประเด็นหลักทั้ง 4 ประการนี้กำหนด ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างระบบการศึกษาและสังคมในวงกว้างที่จัด ให้มีการประเมินทางการศึกษาแบบทางการและจุดประสงค์หลักคือ เป็น เครื่องมือทางสังคม และทางการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความกังวลด้านสมรรถภาพ

สมรรถภาพในด้านนี้ยึดถือหลักการของความมีเหตุผล ต้องการ ให้เกิดความมั่นใจว่าบุคคลซึ่งได้รับการรับรองว่ามีทักษะหรือระดับของ สมรรถภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง มีคุณสมบัติเหมาะสมจริง ในปัจจุบัน นานาชาติมีข้อถกเถียงกันว่าอะไรคือสิ่งที่ควรให้การรับรองและจะประเมิน ได้อย่างไร ข้อถกเถียงนี้มีสาเหตุมาจากความไม่ลงตัวระหว่างความเที่ยงตรง กับประโยชน์ของการใช้การสอบข้อเขียนที่เป็นทางการ เพื่อจุดประสงค์ สำหรับการให้การรับรองความสามารถที่มีขอบเขตหลากหลาย ฉะนั้นจึง ได้มีการแสวงหาวิธีการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มากขึ้น หรือการประเมินการอิงผลการปฏิบัติ (Performance - based Assessment) เพราะวิธีการเหล่านี้สามารถนำไปอธิบายความสำเร็จใน

กรอบความคิดของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่ต่างกัน หลายประเทศรวมทั้งอังกฤษ สกอตแลนด์ นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และ แอฟริกาใต้ ในขณะนี้กำลังพยายามบูรณาการคุณสมบัติด้านอาชีพและด้านวิชาการให้เป็นส่วนหนึ่งของกรอบความคิดของระดับความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ซึ่งให้คำจำกัดความระดับและประเภทของความสามารถในรูปของอิงเกณฑ์ (Criterion - Referenced Term) เป้าหมายเพื่อที่จะให้เหตุผลอธิบาย คุณสมบัติประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย เพื่อที่จะสร้างระบบที่โปร่งใส และเข้าใจได้มากขึ้นสำหรับผู้ใช้ และเพื่อยกฐานะของคุณสมบัติที่เน้นด้านอาชีพมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เสมอภาคกับคุณสมบัติทางวิชาการซึ่งตามประเพณีดั้งเดิมถือว่ามีสถานะภาพสูง ส่วนโครงการริเริ่มอื่น ๆ เช่น หลักสูตรที่เน้นเป้าหมาย (Target Oriented Curriculum - TOC) ในฮ่องกงให้คำจำกัดความของการปฏิบัติ กำหนดเป้าหมายความสามารถที่ชัดเจนแก่ครู นักเรียน และครอบครัว การจะขยายหลักสูตรให้กว้างขวางและสนับสนุนการเรียนการสอนตามแนวทางใหม่ ซึ่งไม่สามารถทดสอบโดยการสอบข้อเขียนแบบเดิมได้

2. แรงกดดันของการแข่งขัน

แม้ว่าจะยอมรับกันอย่างกว้างขวางถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะใหม่ ในโลกที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา เป้าหมายของการค้นหาแนวทางใหม่ ๆ ในการประเมินและการสื่อความหมายให้ทราบความแตกต่างของประเภทและระดับของความสามารถ ยังเป็นเรื่องที่เข้าใจยากอยู่ต่อไป เหตุผลในเรื่องนี้อาจพบได้ในหลักการประเมินการศึกษาสมัยใหม่ประการที่สองซึ่งได้แก่ การแข่งขัน การพัฒนาสังคมสมัย

ใหม่ หลังจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมในทวีปยุโรปและทวีปอเมริกาเหนือ ได้สร้างสรรค์โอกาสที่ไม่เคยมีมาก่อนในการเลื่อนฐานะทางสังคม เนื่องจากการสร้างงานใหม่ ๆ และมีความต้องการทักษะใหม่ ๆ การพัฒนาการศึกษาสำหรับประชาชนทั่วไปที่รัฐเป็นผู้จัดให้ เป็นการตอบสนองต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น ระบบการศึกษาที่สร้างขึ้นใหม่ไม่เพียงแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการผลิตประชากรที่มีการศึกษาอย่างเหมาะสมเท่านั้น แต่ยังต้องมีส่วนสำคัญในการจัดสรรหาทางไปสู่สิทธิพิเศษและโอกาสซึ่งแต่เดิมมีความสัมพันธ์กับภูมิหลังด้านครอบครัว และชนชั้นทางสังคม ได้มีการค้นพบแนวทางการแก้ไขเรื่องนี้สำหรับระบบการศึกษาซึ่งต้องมีกลไกในการกลั่นกรองผู้ที่เหมาะสมมากกว่าออกจากผู้ที่เหมาะสมน้อยกว่า ในการพัฒนาการสอบที่ต้องมีการแข่งขัน เช่น การสอบชิงทุนการศึกษา และการสอบคัดเลือกในระดับสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียน สำหรับการเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยและตัวอย่างในสหรัฐอเมริกา สำหรับการเข้าเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อการฝึกฝนสำหรับวิชาชีพ เช่น กฎหมาย และการแพทย์ ในขณะที่บทบาทของการสอบในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและอาชีพได้มีอำนาจเหนือบทบาทดั้งเดิมในการให้การรับรองความสามารถ

3. ผลกระทบด้านเนื้อหา

ผลกระทบของการประเมินทางการศึกษา คือ เนื้อหาที่ใช้สอน และผลกระทบทางอ้อมคือวิธีการสอน การมุ่งเน้นเป้าหมายทางวิชาการและความสามารถเรียนรู้และผลิตความรู้ที่สอนในห้องเรียนซึ่งคุ้นเคยกันดีและมีอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่ง ส่วนมากมีอิทธิพลมาจากการประเมินทางการศึกษาและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดเป็นโครงสร้างหลักสูตรอย่างเป็นทางการ

เพื่อสอบนักศึกษาอย่างเป็นระบบ ยิ่งไปกว่านั้นการที่มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการริเริ่มนำการสอบชนิดนี้มาใช้ในการคัดเลือกอธิบายให้เห็นถึงอิทธิพลที่ยังคงมีอยู่เหนือโครงสร้างและเนื้อหาของการสอบในโรงเรียน

4. การประเมินในฐานะที่เป็นวิธีการควบคุม

การประเมินทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นกลไกในการควบคุม ส่วนหนึ่งของการควบคุมนี้เนื่องมาจากอิทธิพลที่มีต่อความสำคัญและการกระทำภายในระบบการศึกษา การสอบชั้นสูง มีความสามารถผลักดันให้เป็นงานสำคัญด้านการศึกษาของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น ผู้วางนโยบายกำลังใช้การเปลี่ยนแปลงการประเมินทางการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านอื่นของการศึกษา

การประเมินทางการศึกษาสามารถเป็นพลังอำนาจสำหรับการเปลี่ยนแปลง แต่ก็เป็นตัวแทนของความเฉื่อยชาที่ทรงพลังด้วยเช่นกัน การที่ประชาชนทั่วไปมีความไว้วางใจอย่างสูงยิ่งในการสอบว่าเป็นแนวทางที่ยุติธรรมในการค้นหาคุณสมบัติที่ดีของผู้เรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันและแสดงถึงปัจจัยสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในฮ่องกง โครงสร้างและการสอบในโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งก่อตั้งมานาน ได้รับความมั่นใจจากสาธารณชนและก่อให้เกิดความมุ่งมั่นแก่ครูในระดับสูง ในขณะเดียวกันก็พัฒนาความสามารถของระบบที่สนองความต้องการใหม่ ๆ แนวทางหลักประการหนึ่งคือทำให้กระบวนการจัดการและการเปลี่ยนแปลงให้บังเกิดผลขึ้น

สิ่งที่ควรคำนึงถึงเกี่ยวกับกรรมการสอบของรัฐ

หัวข้อหลักสี่ประการ ในระบบการศึกษาของฮ่องกงปัจจุบันได้แก่ “สมรรถภาพ” “การแข่งขัน” “เนื้อหาและการควบคุม” ครอบคลุม ประเด็นและความกดดันต่อระบบการสอบในปัจจุบัน หัวข้อหลักเหล่านี้ยัง เน้นให้เห็นปัญหาที่ยากพื้นฐานที่ระบบการสอบทุกระบบต้องพิจารณา และเป็นไปไม่ได้ที่จะออกแบบแนวทางศึกษาใด ๆ โดยไม่มีข้อเสียเลย ใน ความพยายามให้คำแนะนำ “เพื่อช่วยคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ค้นพบวิธีการที่ดีที่สุดที่จะให้บริการการสอบในฮ่องกงก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21” คณะทำงานโครงการต้องเผชิญปัญหาที่ยากเหล่านี้อยู่ในบริบทของฮ่องกง และด้วยเหตุนี้ จึงได้กลั่นกรองเป็น “หลักการพื้นฐาน” แก่ข้อ ดังที่กล่าว ไว้ตอนท้ายของบทที่ 2 นอกจากประเด็นหลัก 4 ประการดังกล่าวข้างต้น แล้ว ยังจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. ความกดดันและแนวโน้มระหว่างประเทศ

การนำเอาหลักการเหล่านี้มาสู่การปฏิบัติ จะต้องทำการ ศึกษาทบทวนโดยย่อถึงวิธีการที่ประเทศและระบบอื่น ๆ ได้ทดลองพัฒนา ระบบการสอบของตนในสภาพแวดล้อมของความกดดันและข้อจำกัดที่ คล้ายคลึงกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจน การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะจัดโครงสร้าง ไปตาม “หลักการพื้นฐาน” แม้ว่าประเด็นปัญหาต่าง ๆ จะเกี่ยวพันกัน อย่างไรก็ดีชัดเจนก็ตาม เพื่อว่าการแก้ปัญหาหนึ่งซึ่งสัมพันธ์กับด้านหนึ่ง ของการสอบ อาจทำให้ปัญหาอื่นมีความชัดเจนขึ้น

2. การรักษาความมั่นใจของประชาชน

การสอบระดับรัฐในฮ่องกงปัจจุบันได้รับความเชื่อมั่น เชื่อถือและการยอมรับระดับนานาชาติจากสาธารณชนในระดับสูง การตัดสินใจของอดีตอาณานิคมหลายแห่งที่ยังคงใช้การสอบฉบับท้องถิ่นตามแบบผู้จัดการสอบรายใหม่ๆ ระดับโลก เช่น สมาคมการสอบท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (University of Cambridge Local Examinations Syndicate - UCLES) สะท้อนให้เห็นความสำคัญของการรักษาระดับความมั่นใจดังกล่าวนั้น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของนักเรียนที่จะยังคงได้รับโอกาสในการสอบคัดเลือกอย่างยุติธรรมและการรับรองที่ใช้ได้ระหว่างประเทศ

3. การประเมินและการรายงานผลสัมฤทธิ์ระดับต่าง ๆ

การสอบในโรงเรียนไม่ใช่มีจุดประสงค์เพื่อการคัดเลือกเพียงอย่างเดียว และไม่ใช่ว่าจุดประสงค์อันดับแรก การขยายตัวอย่างรวดเร็วของโอกาสทางการศึกษาซึ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ กับการจัดเตรียมเพื่อการเรียนรู้ที่อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใหม่ๆ (Information and Communications Technology - based - ICT-based) ปัจจุบันจึงเน้นการรับรองความสามารถในสี่ประการของการสอบระดับรัฐ ผู้ใช้ข้อมูลการสอบไม่ว่าเป็นนายจ้างหรือผู้คัดเลือกเข้าศึกษาต่อหรือเข้าอุดมศึกษา นักเรียนหรือครอบครัวของนักเรียน จำเป็นต้องรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้และสามารถทำได้ ได้แก่ ความสามารถที่เขามี แม้ว่าการสอบคัดเลือกจะมีบทบาทสำคัญต่อไปในอนาคต ซึ่งทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องจัดลำดับระดับการเรียนโดยเปรียบเทียบผู้เข้าสอบ ความหลากหลายของเส้นทางที่

เปิดกว้างภายใต้ระบบการศึกษาและระดับของทักษะและคุณภาพเกี่ยวกับข้อมูลของผู้เข้าสอบซึ่งมีผู้ต้องการหมายความว่า บทบาทของหน่วยงานด้านการสอบระดับชาติจะเป็นเรื่องการรับรองคุณวุฒิมากยิ่งขึ้น คือ การให้ข้อมูลที่แม่นยำและน่าเชื่อถือเกี่ยวกับระดับความสามารถของผู้สอบ ให้โอกาสแก่ผู้ใช้เองได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลในลักษณะที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของเขา

4. การพัฒนาด้านวิชาชีพครู

ความรู้ที่มีประโยชน์หลายประการที่ได้จากโครงการริเริ่มและประสบการณ์ในระบบการศึกษาอื่น ไม่มีสิ่งใดสำคัญเท่าบทบาทของครู โฉมหน้าการสอบและการประเมินเปลี่ยนแปลงไปทั่วโลก

สรุป

จากประสบการณ์การสอบและการประเมินของประเทศอื่นซึ่งกำลังเผชิญกับปัญหาที่คล้ายคลึงกันและพบว่าไม่มีวิธีแก้ไขที่ดีที่สุด แต่ละสังคมจะต้องก้าวไปข้างหน้าในแนวทางที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีของตนเอง เพราะฉะนั้นหลาย ๆ ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น บรูไนดารุสซาลัม กัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนลาว อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ สหภาพเมียนมา และเวียดนาม มีประเพณีการสอบเหมือนกับฮ่องกง คือ การสอบเนื้อหาวิชาที่ดำเนินการสอบระดับชาติเทียบเท่ากับการสอบระดับประกาศนียบัตร และการสอบระดับสูง และด้วยเหตุนี้จึงพบว่า ประเทศของตนต้องต่อสู้กับแรงกดดันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันคล้าย ๆ กัน ประเทศเอเชียอื่น ๆ เช่น ญี่ปุ่น

มีประเพณีปฏิบัติแตกต่างกัน คือนำเอาผลการรับรอง ประจำภาคเรียนที่ใช้การประเมินของครูเป็นหลักในช่วงสิ้นสุดของการศึกษาในโรงเรียนระดับต่าง ๆ มารวมกับการสอบคัดเลือกที่ดำเนินการโดยโรงเรียนมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ติดยึดกับแผนการสอนหรือหลักสูตรใดโดยเฉพาะอย่างใด ใดก็ดี ประเทศในเอเชียทุกแห่งมีลักษณะสำคัญคือ มีการแข่งขันในระดับสูง และแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดกับบางประเทศ เช่น เดนมาร์ค ซึ่งนักเรียนและครูส่วนมากไม่มีการวัดผลคะแนนหรือการสอบตรง ๆ จนกว่าจะมาถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ต่างไปอีกคือ สถานการณ์ในสหรัฐอเมริกาซึ่งใช้การทดสอบเพื่อการประเมินบ่อย ๆ เป็นการตรวจสอบคุณภาพและความสามารถทั้งของครูและนักเรียน แต่ความกดดันที่ควบคู่กับการประเมินเพื่อคัดเลือกไม่ได้ผลักดันหลักสูตรไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากการทดสอบที่ไม่เชื่อมโยงกับหลักสูตรหรือชุดวิชาการเรียนเฉพาะใด ๆ ความแตกต่างเหล่านี้ เป็นเรื่องของประเพณีและวัฒนธรรมที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง สิ่งที่ทำทลายคือ การค้นหาแนวทางที่จะก้าวไปข้างหน้าซึ่งแสดงถึงการประนีประนอมระหว่างแผนปฏิบัติการที่ต่างก็มีจุดดีไม่แพ้กัน และเป็นแนวทางที่เข้มแข็ง (robust) เพียงพอที่จะทำงานให้ได้ผลในแบบที่ต้องการ ในฮ่องกงก็เหมือนกับประเทศอื่น คือระบบการสอบระดับรัฐในปัจจุบันทำหน้าที่ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หลายด้านมากเกินไป จึงมักจะปิดกั้นระบบทั้งหมด ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในบางส่วนโดยไม่ก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนในส่วนอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ความระมัดระวังเพื่อให้มั่นใจว่าการเปลี่ยนแปลงระบบที่กระทำด้วยเหตุผลที่ดีเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในบางส่วนจะไม่ทำให้เกิดผลตรงข้ามที่ไม่พึง

ปรารถนาในส่วนอื่น อย่างไรก็ตาม ในทางกลับกันถ้าเราได้เห็นผลที่ไม่พึงปรารถนาที่จะเกิดตามมาเหล่านี้ล่วงหน้าเสียก่อน อาจจะไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นในการทำข้อเสนอแนะซึ่งมีอยู่ในรายงานฉบับนี้ได้พิจารณาผลของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้ตั้งใจ และเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงที่ได้ตั้งใจไว้แล้ว

สิ่งสำคัญที่จะต้องยอมรับว่า การปฏิรูปการสอบโดยทั่วไปเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นช้า ๆ และทำได้ยาก และการปฏิรูปการสอบจะต้องประสานสอดคล้องกันกับระบบการศึกษา ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การเปลี่ยนแปลงการสอบจะต้องสามารถปฏิบัติได้ด้วย คือ ต้องมีการสนับสนุนโดยการฝึกอบรมครูและบุคลากรวิชาชีพอื่น ๆ ที่เหมาะสมและมี การบูรณาการกับการพัฒนาหลักสูตร

4 การประเมินอิงระบบโรงเรียน

จุดประสงค์ของบทนี้เป็นการให้ข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนมาใช้ในฮ่องกง

ภูมิหลัง

การสอบของรัฐแบบการสอบระดับประกาศนียบัตร และการสอบระดับสูง ถือว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อนักเรียนในฮ่องกงในการเข้าสู่ระดับอุดมศึกษาและการจ้างงาน และเป็นที่สนใจของสาธารณะชนทั่วไป ด้วยเหตุนี้จึงพยายามที่จะคงไว้ซึ่งมาตรฐานและความเชื่อถือของผลที่ได้ แม้ว่า จะใช้ผลสอบเพื่อการคัดเลือกของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ เป็นสำคัญ แต่การคัดเลือกลักษณะนั้นจะมีค่ามากขึ้น หากพิจารณาควบคู่กับการรับรองซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถของนักเรียน จากความสำคัญของการสอบทั้งสองนี้ ทำให้มุ่งเน้นวิชาเรียนที่ใช้ในการสอบมากขึ้น โดยละเลยคุณค่าความสามารถของนักเรียน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะความชำนาญที่มี ขณะเดียวกันนักเรียนจำนวนมากต้องสอบในสิ่งที่ยอยู่นอกเหนือความสนใจและความรู้ที่มีอยู่ของตน ทั้งคณะกรรมการการสอบ (HKEA) และสังคมโดยรวมเห็นว่า คงจะไม่ถูกต้องนัก

หากจะตัดสินความสามารถของนักเรียนโดยใช้การสอบเพียงครั้งเดียว ขณะเดียวกันเนื้อหาสำคัญ ๆ ของหลักสูตรถูกกำหนดไว้ในข้อสอบภายนอก จึงเกิดมีโรงเรียนกวดวิชาเอกชนที่เปิดสอนเพื่อการสอบโดยเฉพาะจึงทำให้ดูเหมือนว่าข้อสอบภายนอกมีไว้เพื่อวัดทักษะระดับที่สูงกว่า (higher-order skill) วิธีหนึ่งที่สามารถช่วยจัดการปัญหาเกี่ยวกับข้อสอบภายนอก คือ การประเมินอิงระบบโรงเรียน ที่ครูจะจัดเตรียมข้อมูลของนักเรียนที่นอกเหนือจากที่ได้จากการสอบภายนอก จึงอาจต้องใช้เวลาในการสะสมรวบรวม โดยหลักการพื้นฐานของการประเมินอิงระบบโรงเรียนที่จะนำมาใช้กับฮ่องกงคือ การให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของนักเรียน มุ่งในสิ่งที่ทำได้มากกว่าสิ่งที่ทำไม่ได้ ผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ผู้ปกครอง และนายจ้าง ล้วนต้องการที่จะเห็นความสามารถที่แท้จริง ที่จะทำให้เข้าใจวัตถุประสงค์และผลปลายทางของระบบโรงเรียนดียิ่งขึ้น ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน แต่ที่สำคัญควรจะให้สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมของฮ่องกง

คณะทำงานให้ความเห็นว่า ระบบประเมินควรจะสามารถให้ข้อมูลที่เป็ผลสะท้อนในสิ่งต่อไปนี้ :

- นักเรียน เกี่ยวกับความสำเร็จของการเรียน
- ครู ในเรื่องประสิทธิผลของประสบการณ์การเรียนที่จัดให้
- คุณภาพการเรียนของนักเรียนที่ประสบผลโดยรวม
- สังคม เรื่องมาตรฐานที่จะต้องคงไว้
- รัฐบาลกำหนดนโยบายทางการศึกษาที่ต้องการให้เกิดขึ้นใน

อนาคต

จากความเห็นข้างต้น และหลักการเบื้องต้นในบทที่ 2 ทำให้เกิด
เงื่อนไขว่ว่า ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ กับระบบการสอบและประเมิน
จะต้อง

- เป็นที่ยอมรับของสังคม นายจ้าง ครู คณะกรรมการอุดมศึกษา
และนักเรียน
- สนับสนุนมาตรฐานที่กำหนดโดยสังคม เกี่ยวกับผลปลายทาง
ของระบบโรงเรียน
- ส่งเสริมการแสดงความสามารถของนักเรียน และให้ความสำคัญ
ลำคัญกับความสามารถนั้น
- ยอมรับและสนับสนุนความเป็นเลิศเฉพาะทางของนักเรียน
- มีแนวปฏิบัติในการเปรียบเทียบวิชาต่าง ๆ ทั้งในปีเดียวกัน
หรือข้ามปี
- ไม่เพิ่มภาระแก่ครูมากเกินไปจากหน้าที่หลักในการจัดสภาพ
การเรียนที่ดีที่สุดแก่นักเรียน
- เปิดโอกาสให้หน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ เข้ามากำกับดูแลได้
- ให้ผลที่เที่ยงตรงสมเหตุผลและเชื่อถือได้

แนวโน้มปัจจุบัน

จากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบระบบการสอบในระดับสากลของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการประเมินผล
สัมฤทธิ์ของนักเรียน ที่จะไม่ขึ้นอยู่กับข้อสอบภายนอกหรือการประเมินอิง
ระบบโรงเรียนอย่างหนึ่งอย่างใด แต่จะเป็นการผสมผสานข้อมูลที่ได้จาก

ทั้งสองแหล่งดังกล่าว สามารถทำได้หลายวิธี ไม่ว่าจะรายงานผลร่วมกัน แยกกัน หรือในรูปแบบอื่น ๆ จึงถือว่าเป็นความรับผิดชอบใหม่ของหน่วยงานด้านการสอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาติดตามมากับครูและนักเรียน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะทำให้สามารถประเมินตามจุดประสงค์ที่กว้างขึ้นและเปิดโอกาสในการพัฒนาแนวทางปฏิบัติด้านการประเมิน การสอนของครู รวมทั้งการใช้กระบวนการทางสถิติ

เนื่องจากการสอบภายนอกกำลังมีบทบาทสำคัญในฮ่องกง คณะกรรมการการสอบ จำเป็นต้องพัฒนาไปข้างหน้าเช่นกัน ขณะที่ศตวรรษที่ 21 เน้นทักษะการคิดระดับสูง การทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา การคิดเชิงวิจารณ์ เป็นต้น ไม่สามารถประเมินด้วยข้อสอบภายนอก อาจกล่าวได้ว่าจุดเน้นของข้อสอบภายนอกปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนบางคน และลดโอกาสที่จะแสดงความเข้าใจในการเรียนอย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นไปที่การได้เกรด/คะแนน จึงสวนทางกับการเรียนรู้ระยะยาว และการพัฒนาทักษะการคิดระดับสูงอันเป็นที่ต้องการของสถาบันอุดมศึกษาและนายจ้าง การใช้การประเมินอิงระบบโรงเรียนร่วมกับข้อสอบภายนอกสามารถช่วยแก้ปัญหานี้ได้ นักเรียนอาจต้องมีการทดสอบหลายครั้งด้วยเกณฑ์ต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ขยายออกไป ด้วยวิธีนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับสิ่งที่นักเรียนรู้ เข้าใจ และทำได้ นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้ประเมินนักเรียนด้วยทักษะและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กว้างขึ้น วิธีนี้จะป็นวิธีประเมินแบบสร้างสมย่อย (formative way) ทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนมากขึ้น และมีข้อมูลที่เที่ยงตรงมากขึ้นเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียน

ปัญหาที่เกี่ยวกับการประเมินอิงระบบโรงเรียน ได้แก่

- การเพิ่มภาระงานแก่ครูผู้สอน
- crudความเกี่ยวข้องชาญในการประเมิน
- การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนมากไป อาจทำให้ไม่มีคุณค่า
- การเพิ่มความกดดันแก่นักเรียนเกินไป ในการทำกิจกรรม

การประเมินต่าง ๆ

- สังคมไม่มีความเชื่อมั่นการประเมินอิงระบบโรงเรียน (โดยเฉพาะหากมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วเกินไป โดยไม่มีการเตรียมการที่เหมาะสม)

- สภาพจริง (authenticity) ของงานที่ประเมินที่ทำนอกโรงเรียน เช่น งานที่เป็นกรบ้าน

ตามปกติแล้วครูจำเป็นต้องประเมินนักเรียนอันถือเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของการสอน และการประเมินก็เป็นส่วนที่รวมอยู่ในหลักสูตรการเรียน แต่เวลาที่ใช้ต้องไม่กระทบกระเทือนการสอน และในการที่จะให้การประเมินมีประสิทธิภาพ ครูควรได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาทักษะในเรื่องใหม่ ๆ เช่น การประเมินโดยใช้เกณฑ์ที่มีลักษณะตายตัวและเฉพาะ เป็นต้น การประเมินอิงระบบโรงเรียน ต้องไม่เป็นการเพิ่มความกดดันให้กับนักเรียนที่ต้องเผชิญกับการทำข้อสอบภายนอกอยู่แล้ว เพียงแต่เพิ่มความสำคัญแก่กิจกรรมการประเมินย่อย ๆ ทั้งหลายเข้ากับระบบการสอบภายนอก การประเมินอิงระบบโรงเรียนต้องมีความชัดเจนทั้งจุดประสงค์และวิธีที่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน โดยที่สังคมมักนึกถึงผลที่ได้จากการประเมินอิงระบบโรงเรียนในแง่ของความเชื่อถือ ความเที่ยงตรงและความไว

วางใจ การเปรียบเทียบการประเมินดังกล่าวสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน ตั้งแต่การปรับคะแนนเชิงสถิติ (statistical moderation) เพื่อยืนยันกับผลข้อสอบภายนอก หรือการใช้มาตรฐานที่คล้ายกันมาปรับและเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ วิธีการเหล่านี้สามารถแสดงได้หลายรูปแบบ ทั้งแยกต่างหากหรือร่วมกับผลจากการสอบก็ได้

ความหมายของการประเมินอิงระบบโรงเรียน

แม้มีการกล่าวถึงการประเมินอิงระบบโรงเรียนในช่วงหลาย ๆ ปี ในงานศึกษาวิจัยต่างๆ และมีการนำไปปฏิบัติใช้ในระบบการศึกษาทั่วโลก แต่ก็ยังไม่มีคำจำกัดความเดียว ๆ ใช้ร่วมกัน มีแต่ความหมายที่สอดคล้องกัน ต่อไปนี้จะกล่าวถึงความหมายต่างๆ และการพิจารณาถึงการประเมินอิงระบบโรงเรียนในแง่ขององค์ความรู้ของแต่ละวิชา รวมทั้งวิธีใช้ควบคู่กับการสอบภายนอก การประเมินอิงระบบโรงเรียนมิใช่ของใหม่สำหรับระบบการศึกษา/การประเมินในฮ่องกง สามารถเห็นตัวอย่างได้จากการสอบทั้งระดับประกาศนียบัตร และระดับสูง โดยทั่วไปแล้ว การประเมินดังกล่าวเป็นวิธีการประเมินความสามารถเชิงปฏิบัติของนักเรียน เช่นเดียวกับที่ใช้อยู่ในโครงการประเมินโดยครู (TAS) ในปัจจุบัน แต่ในมุมมองสากลแล้ว การประเมินอิงระบบโรงเรียนมีความหมายที่กว้างกว่านั้นมาก และมักเกิดความขัดแย้งด้วยความเห็นที่แตกต่างกัน ความจริงแล้วการประเมินอิงระบบโรงเรียนอาจจะเป็นไปได้ทั้งแบบสรุปรวมยอด (summative) แบบสร้างสมย่อย (formative) แบบวินิจฉัย (diagnostic) หรือแบบผสมผสานของทั้งสามแบบ

ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาตามหลักสูตรกับการประเมิน อิงระบบโรงเรียนและข้อสอบภายนอก

วิธีที่นำมาใช้พิจารณาเกี่ยวกับการประเมินอิงระบบโรงเรียนคือ การหาความสัมพันธ์กับการสอบภายนอก ซึ่งมีอยู่ 5 แบบด้วยกัน ที่ใช้เป็นทางเลือกในการพิจารณาของทั้งสองสิ่งดังกล่าว และด้วยทางเลือกเหล่านี้ การประเมินอิงระบบโรงเรียนสามารถ :

1. ช่วยวัดในสิ่งที่การสอบไม่ได้ทำ
2. ใช้จุดประสงค์บางอย่างร่วมกับการสอบแต่ทั้งสองวิธีมีลักษณะเฉพาะต่างกัน
3. รวมถึงสิ่งที่ครอบคลุมในการสอบ และเพิ่มในสิ่งที่ไม่มี และบางครั้งในสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้ด้วยข้อสอบภายนอก
4. เป็นส่วนย่อยของจุดประสงค์ตามหลักสูตรที่กล่าวไว้ใน การสอบภายนอก
5. วัดซ้ำสิ่งที่ครอบคลุมในการสอบ

รูปแบบดังกล่าวแสดงไว้ในภาพประกอบ มีข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แสดงไว้ข้างล่างนี้ โดยแผนภูมิจะแสดงเนื้อหาตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ที่อาจใช้การประเมินอิงระบบโรงเรียนหรือการสอบภายนอก และมีใช้ขอบเขตของปีใดปีหนึ่ง แต่ละแบบใช้สีเหลี่ยมผืนผ้าแสดงเนื้อหาทั้งหมดตามจุดประสงค์หลักสูตร รูปวงรีเส้นทึบใช้แสดงจุดประสงค์ที่ใช้ในการสอบภายนอก ส่วนวงรีเส้นประแสดงถึงจุดประสงค์ที่อาจใช้การประเมินอิงระบบโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบที่ 1 เรียกว่า รูปแบบรวมส่วน (Complement Model) แบบนี้จุดประสงค์ของการประเมินอิงระบบโรงเรียนจะอยู่คนละส่วนหรือนอกเหนือจากการสอบภายนอก กล่าวคือจะวัดในสิ่งที่การสอบไม่ได้ทำ จึงเป็นการเน้นการเพิ่มความเที่ยงตรงของการวัดที่เกี่ยวข้องกับผลที่ได้จากทั้งการประเมินอิงระบบโรงเรียนและการสอบภายนอก โดยจะเป็นผลที่รวมกันมากกว่าการวัดส่วนประกอบ ตัวอย่างหนึ่งของรูปแบบนี้ คือ การประเมินของครู (Teacher Assessment Scheme - TAS) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกับทั้งการสอบระดับสูงและการสอบระดับประกาศนียบัตร ส่วนข้อจำกัดจะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของกระบวนการปรับคะแนนเชิงสถิติที่อาจใช้ในการเปรียบเทียบการประเมินจากโรงเรียนต่างๆ และค่าสหสัมพันธ์ที่ต่ำระหว่างการประเมินอิงระบบโรงเรียนและส่วนต่าง ๆ ของการสอบภายนอก สามารถทำให้เกิดความไม่เที่ยงตรงกับการประเมินอิงระบบโรงเรียนได้

แบบที่ 2 เรียกว่า รูปแบบร่วมบางส่วน (Intersect Model) แบบนี้การประเมินอิงระบบโรงเรียนและการสอบภายนอกจะมีจุดประสงค์ตามหลักสูตรหลักๆ ร่วมกัน แต่มีลักษณะเฉพาะของตัวเอง เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องมักให้ความสำคัญกับการสอบภายนอกไว้มาก ดังนั้น การนำรูปแบบนี้มาใช้จะทำให้มีปัญหาเกิดขึ้นกับการประเมินอิงระบบโรงเรียนได้ ด้วยการเน้นจุดประสงค์ที่ไม่สำคัญในวิชานั้น ๆ จึงควรพิจารณาด้วยความรอบคอบก่อนนำไปใช้

แบบที่ 3 เรียกว่า รูปแบบเพิ่มส่วน (Addition Model) การประเมินอิงระบบโรงเรียนแบบนี้จะรวมเอาจุดประสงค์ของการสอบทั้งหมดไว้

กับจุดประสงค์ตามหลักสูตรที่เพิ่มมาและไม่มีในการสอบ ดังนั้นการประเมินอิงระบบโรงเรียนจะมีเนื้อหาทั้งหมดของการสอบ วิธีนี้มีปัญหาทั้งความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงในแง่ที่ว่า ส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์การสอบจะใช้ในการประเมินอิงระบบโรงเรียน และในการวัดสุดท้ายจะรวมจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กว้างขึ้น รูปแบบนี้จึงใช้แก้ปัญหาทางด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นได้และเนื่องจากค่าสหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้นจากการรวมการสอบเข้ากับการประเมินอิงระบบโรงเรียน แสดงให้เห็นการใช้กระบวนการปรับคะแนนเชิงสถิติที่มีความเที่ยงตรงสูงกว่าสองแบบข้างต้น

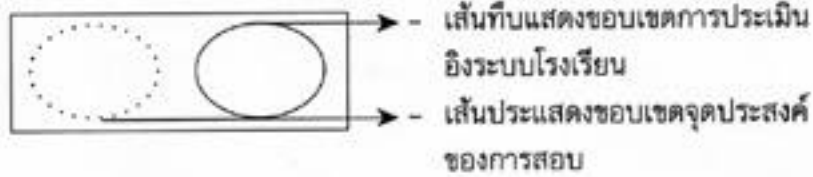
แบบที่ 4 คือ รูปแบบส่วนย่อย (Subset Model) เป็นอีกกรณีหนึ่งของแบบที่ 2 แบบนี้ส่วนประกอบร่วมเป็นเนื้อหาทั้งหมดของการประเมินอิงระบบโรงเรียน ส่วนเนื้อหาของการสอบภายนอกจะมีจุดประสงค์เพิ่มเติมบางประการ ค่อนข้างมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ในบางบริบท และเฉพาะส่วนที่สำคัญที่มีในการสอบเท่านั้นที่ได้รับการประเมินในหลักสูตร ด้วยเหตุนี้เรื่องที่สำคัญที่ไม่สามารถวัดได้โดยการสอบปัจจุบันก็จะไม่มีการวัดในส่วนของการประเมินอิงระบบโรงเรียน กรณีเช่นนี้ทำให้สูญเสียคุณค่าของการประเมินอิงระบบโรงเรียนอย่างมาก

แบบที่ 5 คือ รูปแบบซ้ำส่วน (Replication Model) แบบนี้เนื้อหาจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้งการประเมินอิงระบบโรงเรียนและการสอบภายนอกเหมือนกัน ดังนั้น จึงมีข้อจำกัดในการเพิ่มความเชื่อมั่นของการวัดความสามารถของนักเรียน เนื่องจากการประเมินอิงระบบ

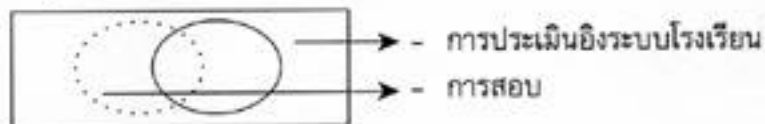
โรงเรียนจะวัดเฉพาะสิ่งที่มีในการสอบภายนอกเท่านั้น ไม่สามารถวัดจุดประสงค์ที่นอกเหนือขอบเขตของการสอบได้

รูปแบบเหล่านี้ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรและเนื้อหาที่ครอบคลุมในการสอบหรือการประเมินอิงระบบโรงเรียน แผนภูมิเหล่านี้เสนอความเป็นไปได้เพียงทางเดียวที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของจุดประสงค์ตามหลักสูตรในการประเมินอิงระบบโรงเรียน ซึ่งจะช่วยในการกำหนดรูปแบบการประเมินอิงระบบโรงเรียน และมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้กับงานที่อยู่นอกเหนือการสอบในปัจจุบัน และช่วยในการกำหนดการทดสอบของโรงเรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตรซึ่งครอบคลุมในการสอบเช่นกัน ขณะที่ยังมีเงื่อนไขต่างๆ ของแต่ละรูปแบบจึงจำเป็นต้องตัดสินใจว่ารูปแบบใดจะเหมาะสมกับสถานการณ์ของฮ่องกงที่สุด

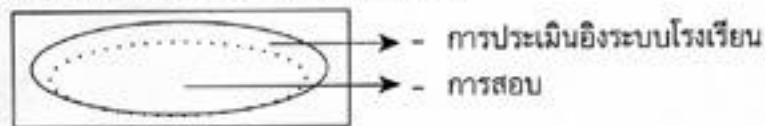
1. รูปแบบรวมส่วน (Complement Model)

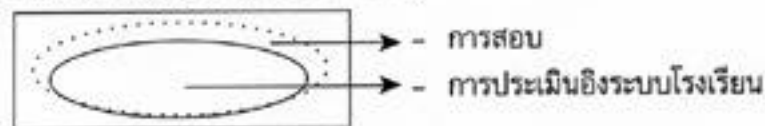
2. รูปแบบร่วมบางส่วน (Intersect Model)

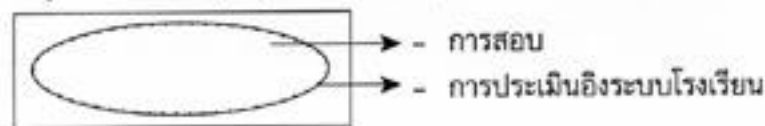
3. รูปแบบการเพิ่มส่วน (Addition Model)

4. รูปแบบส่วนย่อย (Subset model)

5. รูปแบบซ้ำส่วน (Replication Model)

ภาพประกอบ : รูปแบบต่าง ๆ ที่แสดงเนื้อหาของจุดประสงค์ของหลักสูตรในการประเมินอิงระบบโรงเรียนและการวัดด้วยข้อสอบภายนอก

แนวคิดบางประการเกี่ยวกับการประเมินอิงระบบโรงเรียน ในฮ่องกง

1. การสอบระดับประกาศนียบัตร และการสอบระดับสูง จะมีบริบทที่ต่างกันในแต่ละของรูปแบบเกรดต่างๆ และการแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนสำหรับการศึกษาระดับต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะว่า การนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนไปใช้ในระดับนี้ อาจจะไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบเดียวกัน แม้ว่าการประเมินอิงระบบโรงเรียนจะใช้กับนักเรียนทุกคนทั้งสองกรณีก็ตาม แต่อาจเกิดการเสี่ยงขึ้นที่จะเกิดระบบการรับรองสองชั้น (two-tiered system of certification) ขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีนโยบายที่รวมเอาทั้งหมดไว้ด้วยกันอย่างกว้างๆ ในระดับวิชาสำหรับนักเรียนทุกคน ซึ่งอาจเป็นไปได้ที่จะมีสองแนววิธีต่างกันเกิดขึ้นได้ วิธีแรกสำหรับกลุ่มเก่ง และอีกวิธีสำหรับกลุ่มอ่อน ในสถานการณ์เช่นนี้กลุ่มที่อยู่ชั้นสูงสุดย่อมมีคุณค่ากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลาย

2. นโยบายการประเมินอิงระบบโรงเรียนควรจะใช้เหมือนกันในทุก ๆ วิชาหรือไม่ ซึ่งก็ยังไม่มีความชัดเจนที่สุดคำตอบเดียว ข้อเสนอแนะมีว่าควรจะให้น้ำหนักความสำคัญต่างกันสำหรับวิชาที่ต่างกัน วิธีนี้ดูไม่สมเหตุผล และไม่มีผลสอดคล้องระดับสากลที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างของวิชาสำหรับวิธีการประเมิน อีกทางเลือกหนึ่งคือการให้น้ำหนักความสำคัญเท่าเทียมกันต่อการประเมินอิงระบบโรงเรียนสำหรับทุก ๆ วิชา ดูเหมือนจะมีปัญหาอยู่ ขณะที่นโยบายดังกล่าวดูง่ายกว่าและยุติธรรม แต่ก็จะไม่เอื้อต่อความหลากหลายในวิชา รวมทั้งความต้องการพิเศษของวิชาหนึ่ง ๆ

3. การนำระบบการรับรอง และการคัดเลือกไปใช้ควบคู่กัน การประเมินอิงระบบโรงเรียนจำเป็นต้องพิจารณาถึง

- เป้าหมายปลายทางที่ต้องการในการใช้การประเมินอิงระบบโรงเรียนในการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง เป้าหมายนี้จะช่วยในการกำหนดรูปแบบการนำไปใช้

- การวางแผนระยะเวลาที่นำไปใช้โดยแบ่งเป็นระยะๆ ควบคู่กับการพัฒนาความชำนาญการในวิชาชีพและการสื่อสารประชาสัมพันธ์

- การจัดให้มีการพัฒนาความชำนาญการในวิชาชีพสำหรับครู เพื่อมั่นใจได้ว่าครูมีทักษะและความมั่นใจ เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการประเมินดังกล่าวประสบผลสำเร็จในโรงเรียนตามกำหนดเวลา

- การพัฒนารูปแบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ที่สร้างความเข้าใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลาย และให้ข้อมูลที่จำเป็นเพื่อการยอมรับโดยทั่วไป

4. การกำหนดแผนการในการนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนไปใช้กับการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงนั้น คณะทำงานเสนอให้พิจารณาตามเป้าหมายที่ต้องการ สำหรับเป้าหมายระยะยาวของระบบการรับรองของฮ่องกง โดยสรุปคือ

- การให้ความสำคัญกับความสามารถของนักเรียนทุกระดับเพื่อให้การรับรอง

- การขยายฐานข้อมูลการประเมิน เพื่อให้ได้ผลที่หลากหลายขึ้น และเพื่อการตัดสินใจมากกว่าที่ใช้การสอบภายนอกเพียงครั้งเดียว

- การขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีทางเลือกต่างๆ สำหรับความก้าวหน้า (ทั้งในและนอกระบบปกติ)

5. การขยายฐานการประเมินทำให้เกิดผลปลายทางจากหลักสูตรที่หลากหลายมากขึ้น และช่วยให้เกรดสุดท้ายของนักเรียนมิได้ขึ้นอยู่กับผลจากการสอบครั้งสุดท้ายเพียงครั้งเดียว อันเป็นเหตุให้การประเมินอิงระบบโรงเรียนต้องวัดหลาย ๆ วิธี เพื่อเพิ่มความเชื่อถือของเกรดแบบสรุปรวม (summative grade) และช่วยเพิ่มความเที่ยงตรงของการวัดครั้งสุดท้ายได้ และทั้งสองอย่างก็จำเป็นต่อระบบการรับรองของนักเรียน

การประเมินอิงระบบโรงเรียนกับการเน้นด้านพุทธิพิสัย (ด้านความรู้) และจิตพิสัย (ด้านความดี)

จุดประสงค์ที่สำคัญในหลายๆ วิชาที่ศึกษาของหลักสูตร ต้องการเน้นด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านพุทธิพิสัย แต่กระบวนการประเมินแบบสอบรวบยอดมักจะเน้นเฉพาะด้านพุทธิพิสัย อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเล็งเห็นว่าในการรับรองของฮ่องกงควรจะรวมเอาข้อมูลอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการวัดด้านพุทธิพิสัยด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวัดความดีแบบดั้งเดิมสี่ประการ (คุณธรรม สุนทรียภาพ กายภาพ และสังคม) จุดประสงค์หลักสูตรที่ใช้โดยทั่วไปในการศึกษานั้น Bloom ได้จำแนกวัตถุประสงค์ทางการศึกษา (Taxonomy of Educational Objectives) ในปี พ.ศ.2499 โดยกว้างๆ ออกเป็น 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย แม้ว่าทั้งสามด้านจะกล่าวแยกเป็นอิสระจากกัน แต่ทั้งสามด้านนี้ก็มักนำมาใช้ควบคู่กัน มี

การบูรณาการด้านพุทธิพิสัยและจิตพิสัยเข้าด้วยกันในทุก ๆ วิชา และก็บ่อยครั้งที่รวมด้านทักษะพิสัยเข้าด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละวิชา แต่หลักสูตรต่าง ๆ ในโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะเน้นด้านพุทธิพิสัยก่อน แม้ว่าส่วนใหญ่จะมีจุดประสงค์ด้านจิตพิสัยอยู่บ้าง จุดประสงค์ด้านจิตพิสัยได้แก่ทัศนคติและความสนใจ ซึ่งจะเน้นจุดประสงค์หลักสูตรที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย การประเมินด้านนี้เป็นแบบสรุปรวมยอดในวงกว้างทั้งระบบจะพบว่ามีปัญหาในทุก ๆ ระบบที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นข้อสังเกตว่าจุดประสงค์ด้านจิตพิสัยในวิชาต่าง ๆ มักจะกล่าวถึงในเรื่องของความดีแบบดั้งเดิมอยู่บ้างแต่ไม่ทั้งหมด

หากมีการพิจารณานำการประเมินอิงระบบโรงเรียนมาใช้ เพื่อการรับรองนักเรียนในฮ่องกงแล้ว ควรต้องคำนึงถึงเรื่องการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนแบบสรุปรวมในด้านจิตพิสัยด้วย ดังต่อไปนี้

- การวัดด้านความรู้ต้องรายงานแยกต่างหากจากการวัดด้านจิตพิสัย
- ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการรายงานตามจุดประสงค์ด้านจิตพิสัย อาจได้จากการสังเกตของครู
- การรายงานตามจุดประสงค์ด้านจิตพิสัย ควรจะเป็นแบบ “คำบรรยาย” (Word picture) ที่อธิบายความสำเร็จของแต่ละคน หรือเป็นข้อมูลภาพรวม/รายการตรวจสอบ ที่มีรายละเอียดของความสำเร็จในด้านต่าง ๆ
- ในบริบทนี้ จึงไม่เหมาะที่จะใช้การทดสอบและเครื่องมืออื่น ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อวัดสิ่งที่มีลักษณะเดียวกัน

- การรายงานด้านจิตพิสัยจะไม่มีระดับความเที่ยงตรงเหมือนการวัดด้านพุทธิพิสัย ในกรณีนี้ย่อมทำให้เกิดปัญหาด้านคุณค่าอันเนื่องมาจากความเสี่ยง
- การรายงานผลสมฤทธิ์ของนักเรียนในด้านจิตพิสัย เพื่อให้ได้ผลดีที่สุดต้องดำเนินการในระดับโรงเรียน
- คณะกรรมการการสอบอาจมีบทบาทในการกำหนดแนวทางและให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในการจัดเตรียมและนำเสนอในเรื่องเหล่านี้
- เรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับด้านจิตพิสัย ควรจะดำเนินในลักษณะเดียวกันกับของด้านพุทธิพิสัยด้วยการประเมินอิงระบบโรงเรียน ที่ช่วยขยายวงการประเมินนักเรียนนอกเหนือจากที่กำหนดในการสอบภายนอก

ความจำเป็นต่อการปรับคะแนนของการประเมินอิงระบบโรงเรียน

การปรับคะแนน (Moderation) ในที่นี้หมายถึง กระบวนการที่สร้างขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่ามีการวัดที่สามารถเปรียบเทียบระหว่างการประเมินที่ได้จากโรงเรียนที่ต่างกันได้ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับคะแนนใช้กับระบบของฮ่องกง และควรเริ่มใช้กับการประเมินอิงระบบโรงเรียน ขณะที่สิ่งนี้อาจจะประสบความสำเร็จในผลการใช้เทคนิคทางสถิติ แต่รูปแบบการปรับคะแนนบางอย่างก็ยังจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์จากส่วนอื่น ๆ ในระบบการศึกษาที่ใช้การประเมินอิงระบบโรงเรียน

วิธีที่สำคัญที่ใช้ได้ผลทั่วไปในวงกว้างในการเปรียบเทียบ 5 วิธี แต่ละวิธีจะแยกจากกัน มีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกัน และให้ผลที่ต่างกัน ด้วย วิธีเหล่านี้คือ

1. การปรับคะแนนเชิงสถิติ (Statistic moderation)
2. การปรับคะแนนด้วยการตรวจสอบ (Moderation by inspection)
3. การปรับคะแนนแบบเอกฉันท์ (Consensus moderation)
4. การปรับคะแนนแบบ “ลงความเห็น” (“Front end” moderation)
5. การรับรองของสถาบัน (Institution accreditation)

รายละเอียดในแต่ละวิธี มีดังต่อไปนี้

1. การปรับคะแนนเชิงสถิติจะเกี่ยวข้องกับการแบ่งส่วนการประเมินจากโรงเรียนต่างๆ เป็น มาตรวัดร่วม (Common scale) ซึ่งมักจะเป็นมาตรวัดการสอบเพราะนักเรียนทุกคนต้องใช้ในการสอบภายนอก และอาจมีการใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่จะใช้เทคนิคสถิติพื้นฐานที่เรียกว่าการแปลงคะแนนมาตรฐาน (Standard Score Transformation) แนวคิดพื้นฐานของกระบวนการเหล่านี้ ถือว่าคะแนนที่ถูกกำหนดให้กับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดลำดับที่ถูกต้องของความสามารถ และมีความแตกต่างที่เกี่ยวข้องกันระหว่างคู่ของคะแนนนักเรียนที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างที่เกี่ยวข้องกันของความสามารถ มีการใช้รูปแบบอื่น ๆ ด้วยเพื่อใช้แก้ปัญหาในเฉพาะกรณีที่จำนวนนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนมีจำนวนน้อย หรือมีผลการสอบที่แตกต่างจากคนอื่น หรือมีวิธีพิเศษสำหรับนักเรียนสูงสุดและต่ำสุดในกลุ่มโรงเรียน เมื่อมีการเลือกใช้วิธีนี้ทางคณะกรรมการการสอบควรต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อ

ให้แน่ใจว่าจะไม่มีผลที่ไม่ต้องการเกิดขึ้น วิธีการปรับคะแนนเชิงสถิติไม่ใช่ ทรัพยากรมาก และเป็น การพิจารณาว่าค้่มค่าทั้งด้านประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

2. การปรับคะแนนด้วยการตรวจสอบ โดยบุคคลภายนอกมา ตรวจสอบโรงเรียนและพิจารณาคัดเลือกนักเรียนตัวอย่างในหลาย ๆ ด้าน ตามการจัดลำดับคะแนนของโรงเรียน การตัดสินคุณค่าผลงานนักเรียนในแต่ละส่วน จะถูกเปรียบเทียบกับเกรด/คะแนนที่โรงเรียนให้ นักเรียนอื่น ๆ ในกลุ่มโรงเรียนได้รับคะแนนที่ปรับโดยการแปลงคะแนนเชิงเส้นตรง (Linear) ระหว่างค่าต่าง ๆ ที่กำหนดโดยการพิจารณาผลงานนักเรียน วิธีนี้อาจไม่ เหมาะกับโรงเรียนจำนวนมาก ๆ และมีเวลาดำเนินการจำกัด ดังนั้น อาจ ใช้วิธีให้โรงเรียนส่งตัวอย่างผลงานนักเรียนไปยังศูนย์ที่มีผู้เชี่ยวชาญ รายวิชาพิจารณา แม้ว่าจะใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการตรวจสอบ แต่ก็ยังมีข้อ จำกัดในเรื่องปฏิสัมพันธ์ในระดับโรงเรียน

3. การปรับคะแนนแบบเอกฉันท์ จะเกี่ยวข้องกับกลุ่มครูจาก โรงเรียนต่าง ๆ มาประชุมพิจารณาตัวอย่างงานจากโรงเรียนของตน เพื่อ หาข้อยุติที่เป็นเอกฉันท์ในเรื่องของมาตรฐานร่วมกัน วิธีนี้ใช้ทรัพยากรใน แง่เวลาและภาระงานของครู บางครั้งครูอาจสนับสนุนนักเรียนของตน จึง พิจารณาว่าไม่ค้่มด้านประสิทธิภาพ แต่ถือว่าได้ประสิทธิผลค้่มค่าเพราะให้ โอกาสพัฒนาความชำนาญการทางอาชีพที่มีคุณค่า ครูมีโอกาสเข้ามา มี ส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมปรับคะแนน มีงานวิจัยเสนอแนะว่า กระบวนการ ปรับคะแนนแบบเอกฉันท์จะให้ผลในแง่ความสามารถในการเปรียบเทียบที่ แตกต่างออกไปจากวิธีปรับคะแนนเชิงสถิติ

4. การปรับคะแนนแบบ “ลงความเห็น” (Front-end) จะใช้ชุดคำอธิบายเกรดมาตรฐาน เพื่อช่วยครูในการตัดสินใจเกี่ยวกับเกรดที่จะให้กับนักเรียนแต่ละคน ครูจะพิจารณาว่าคำอธิบายข้อใดที่เหมาะสมที่สุดกับนักเรียนแต่ละคน วิธีนี้พิจารณาว่าเป็นรูปแบบการปรับคะแนนที่มี “จุดอ่อน” (Weak) ที่เกี่ยวกับบริบทการประเมินที่มีความเสี่ยงต่ำมากกว่า อีกทั้งการตัดสินใจของครูมีบทบาทอย่างมาก

5. การรับรองของสถาบัน เป็นรูปแบบอย่างหนึ่งของการปรับคะแนนที่โรงเรียนต่าง ๆ ยื่นรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินของตนต่อหน่วยงานการรับรอง จากนั้นโรงเรียนเหล่านั้นจะได้รับอนุญาตให้ทำการประเมินได้ ซึ่งมักจะเป็นในช่วงเวลาที่เฉพาะเจาะจง และไม่เกี่ยวข้องกับวิธีการปรับคะแนนที่กล่าวมาข้างต้น

วิธีการปรับคะแนนเหล่านี้จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับการเปรียบเทียบการประเมินจากโรงเรียนต่าง ๆ การที่จะพิจารณาเลือกใช้วิธีใดนั้น ถือเป็นเรื่องของความชำนาญและต้องคำนึงถึงบริบทเฉพาะด้วย ปัญหาที่เกิดขึ้นมักจะเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของครูในการประเมิน การนำไปใช้กับบริบทการประเมินที่มีความเสี่ยงสูง และคุณค่าที่ให้การตัดสินใจความสามารถนักเรียนของครู การปรับคะแนนอาจทำได้ด้วยการใช้การปรับคะแนนเชิงสถิติ และเปรียบเทียบค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนดิบและการประเมินที่ปรับคะแนนแล้ว กับการวัดจากการสอบภายนอก อย่างไรก็ตาม ในบริบทของฮ่องกง จำเป็นต้องมีกระบวนการปรับคะแนนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้รับความเชื่อถือจากสาธารณชนทั้งในเรื่องของกระบวนการที่ใช้และผลที่ได้

การรายงานผลการประเมินอิงระบบโรงเรียน

การประเมินอิงระบบโรงเรียนในการรายงานผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เพื่อวัตถุประสงค์ของการรับรองแล้ว สามารถทำได้ในสองลักษณะ คือ

1. การรายงานผลการประเมินอิงระบบโรงเรียนควบคู่กับผลการสอบภายนอกในรูปคะแนน/เกรดรวมนั้น ต้องแน่ใจว่าผลที่ได้มาจากมาตรวัดที่เหมือนกัน และทำได้ในกรณีที่น้ำหนักความสำคัญของส่วนต่าง ๆ สามารถใช้ได้ตามที่กำหนดไว้ วิธีนี้จะไม่ทำให้เห็นความขัดแย้งกันระหว่างการวัดทั้งสอง ผลประโยชน์ระยะสั้นคือช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าของการประเมินอิงระบบโรงเรียนบ้างแม้จะไม่มากเท่ากับผลการสอบ แต่ในระยะยาวจะยอมรับว่าการประเมินอิงระบบโรงเรียนเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีคุณค่ามากขึ้น

2. การรายงานคะแนนสองชุดแยกกันก็สามารถเลือกทำได้หลายวิธี หากใช้มาตรวัดทั่วไปก็จะช่วยเอื้อต่อการตีความที่สมดุลของการวัดได้ อย่างไรก็ตามก็ไม่มีอะไรผิด หากใช้กระบวนการที่ต่างไปกับการวัดทั้งสองอย่าง เช่นการใช้เกรด/คะแนนกับการสอบภายนอก และก็นำอธิบายภาพรวมกับการประเมินอิงระบบโรงเรียน วิธีนี้มักเกี่ยวข้องกับวิชาเฉพาะทางหรือวิชาพิเศษที่ต่างจากพวกในหลักสูตร เช่น วิชาทางภาษาที่มีทักษะ อ่าน เขียน พูด และฟัง และหากใช้รูปแบบการรายงานที่ต่างไปแล้วควรต้องทำด้วยความระมัดระวังเพื่อให้แน่ใจว่าจะได้รับการสนับสนุนการรายงานทั้งสองแบบ ไม่ละทิ้งหรือลดความสำคัญแบบใดแบบหนึ่ง

การให้น้ำหนักความสำคัญของการประเมินอิงระบบโรงเรียน

เมื่อมีการใช้วิธีการให้คะแนนรวม จำเป็นต้องระบุถึงวิธีการให้น้ำหนักความสำคัญที่ต้องการกับส่วนต่างๆ ของการสอบภายนอกและการประเมินอิงระบบโรงเรียน แต่สิ่งสำคัญต้องแน่ใจว่าน้ำหนักความสำคัญที่ต้องการของส่วนที่อิงระบบโรงเรียนนั้น ให้ตามความจำเป็นมากกว่าที่จะเป็นเพียงการกำหนดขึ้นง่ายๆ กระบวนการเชิงสถิติที่ทำให้เกิดการแยกตัวของการวัดส่วนต่างๆ ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นการให้น้ำหนักความสำคัญจึงมีความจำเป็นในหลาย ๆ ระบบ ใช้การให้น้ำหนักความสำคัญแบบ 50:50 ถึงแม้ว่าจะใช้การประเมินอิงระบบโรงเรียนเป็นครั้งแรก การให้น้ำหนักที่น้อยกว่าจึงเป็นการรับประกันในตัว แบบ 50:50 นี้จะอาศัยการตัดสินใจคุณค่าว่า การประเมินอิงระบบโรงเรียนและการสอบภายนอกเป็นการวัดที่มีความสำคัญเท่ากัน และควรได้รับการให้น้ำหนักความสำคัญเท่ากันด้วย หากใช้วิธีการให้คะแนนรวมแล้ว ในการให้น้ำหนักความสำคัญที่จะเหมาะสมที่สุดสำหรับบริบทฮ่องกงนั้นต้องพิจารณาอย่างระมัดระวัง อาจเกิดปัญหาความสมดุลขึ้นในแง่ของผลกระทบของน้ำหนักความสำคัญที่มีต่อผลที่ได้โดยรวม หากเลือกให้น้ำหนักความสำคัญกับการประเมินอิงระบบโรงเรียนน้อยเกินไปแล้ว การที่จะไปรวมเป็นคะแนน/เกรด (ไม่ว่าจะรูปแบบใดก็ตาม) ย่อมให้ผลต่างเพียงเล็กน้อยในผลสุดท้าย หากให้น้ำหนักความสำคัญมากเกินไปความเชื่อมั่นจากสาธารณชนต่อผลก็จะลดน้อยลง และการที่จะนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนไปใช้ก็อาจล้มเหลว

สภาพจริง (Authenticity) กับการประเมินอิงระบบโรงเรียน

ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในการนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนไปใช้ มักจะเกี่ยวข้องกับการประกันงานที่นักเรียนส่งว่าเป็นงานที่นักเรียนทำด้วยตนเอง มีหลักฐานทั้งในฮ่องกงและทั่วโลกที่แสดงให้เห็นว่างานที่ได้รับมอบหมายให้ไปทำที่บ้านของนักเรียนนั้นมักทำโดยคนอื่น ๆ ของครอบครัว หรือครูพิเศษช่วย ดังนั้น หากปัญหานี้ไม่ได้รับการดำเนินการที่เหมาะสมแล้ว ความน่าเชื่อถือของระบบการรับรองก็จะถูกทำลายลงอย่างไม่สามารถแก้ไขได้ ปัญหาเรื่องสภาพจริงเกิดขึ้นเมื่องาน/โครงการที่ได้รับมอบหมายได้รับการประเมินจากผลงานสุดท้ายอย่างเดียว จึงเสนอแนะว่าสิ่งที่นักเรียนทำนั้นควรมีการจัดเตรียมภายใต้เงื่อนไขที่ควบคุม (Controlled condition) เช่นเดียวกับเงื่อนไขการสอบภายนอก ในการจัดการเกี่ยวกับปัญหานี้ที่จะต้องประเมินใน 2 ลักษณะดังนี้

1. การประเมินงาน/โครงการ เปลี่ยนมาเน้นที่กระบวนการในการพัฒนาผลงาน จากขั้นการวางแผนในช่วงแรก ๆ การทำโครงร่าง และความก้าวหน้าของงานจนถึงผลงานชิ้นสุดท้าย เพราะวิธีการประเมินดังกล่าวจะให้ข้อมูลที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ที่ไม่สามารถหาได้จากที่อื่น แต่ก็ เป็นวิธีที่เพิ่มภาระงานแก่ครู โดยเฉพาะในกรณีชั้นเรียนขนาดใหญ่ ทำให้วิธีนี้ไม่ได้รับความสนับสนุนต่อไปในฮ่องกงก็ได้ ดังนั้น วิธีกรณีนี้อาจจำเป็นต้องใช้ควบคู่กับระบบอื่นบางอย่าง เช่น สมุดบันทึกของนักเรียน (Student log หรือ Student diary) แม้ว่าสิ่งเหล่านี้จะไม่ได้ช่วยรับรองสภาพจริง แต่อาจช่วยครูในการประเมินงาน/โครงการนักเรียนด้วยความยุติธรรมมากขึ้น

2. วิธีที่ช่วยประกันว่าเป็นงานของนักเรียนเอง คือ การควบคุมเงื่อนไขภายใต้การประเมิน หมายความว่า งาน/โครงการจะทำสำเร็จที่โรงเรียนภายใต้การกำกับดูแลของครู ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงความไม่ยุติธรรมโดยมีคนอื่นช่วยทำงาน

ข้อที่ควรคำนึง

มีประเด็นอีกมากมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินอิงระบบโรงเรียนที่ใช้ควบคู่กับการสอบของรัฐในฮ่องกง โดยประเด็นที่สำคัญๆ จะได้นำเสนอโดยสรุปดังนี้

1. การให้คะแนน/เกรดที่มีความเชื่อมั่นสูง (Reliability) เป็นสิ่งสำคัญ

ในฮ่องกงผลการสอบของรัฐมีความสำคัญอย่างมากต่อนักเรียน ความเชื่อถือที่เพิ่มขึ้นสามารถได้จากการวัดซ้ำๆ ในจุดประสงค์ของหลักสูตรเดียวกัน (หรือคล้ายกัน) การประเมินในฮ่องกง หมายถึง การวัดที่ลักษณะคล้ายหรือพยายามที่จะกำหนดให้มีลักษณะเหมือนกันกับที่ถูกทดสอบในการสอบภายนอก คุณค่าของวิธีนี้คือการเปลี่ยนจากที่อาศัยทั้งหมดกับการสอบเพียงครั้งเดียวในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งมีหลายวิธีด้วยกันที่สามารถใช้จัดการกับเรื่องนี้ วิธีหนึ่งคือ การรวมกับผลที่ปรับคะแนนอย่างเหมาะสมของการทดสอบที่ใช้อยู่แล้วในโรงเรียน เช่น การสอบจำลอง (Mock examination) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินอิงระบบโรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลนำร่องจาก 5 โรงเรียน ด้วยค่าสหสัมพันธ์สูงระหว่างผลการสอบจำลองและคะแนนการสอบภายนอกสามวิชา คือ คณิตศาสตร์ ภาษา

อังกฤษ และภาษาจีน แต่อาจจะต้องมีภาระงานที่เพิ่มขึ้นอีก ในกรณีที่หากโรงเรียนต่าง ๆ ทราบล่วงหน้าว่าผลการสอบจำลองจะได้รับการนำมาใช้ ซึ่งทำให้ได้ผลค่าสหสัมพันธ์แตกต่างออกไป

2. ความต้องการที่จะได้การวัดผลสัมฤทธิ์ที่เที่ยงตรง (Valid)

ความต้องการระบบการสอบในฮ่องกงที่จะประเมินจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ไม่มีในการสอบภายนอก เนื่องจากเรื่องนี้สามารถเพิ่มความเที่ยงตรงของเกรดสุดท้าย และมีผลต่อการปรับปรุงและเพิ่มขอบเขตการสอนขึ้น การเพิ่มความเที่ยงตรงสามารถให้ภาพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสมบูรณ์มากขึ้น เพราะมีการกล่าวถึงจุดประสงค์ของหลักสูตรมากขึ้น และในฮ่องกงได้พยายามเพิ่มความเที่ยงตรงของการประเมินขึ้นในบางวิชาแล้ว ดังเช่น การใช้การประเมินโดยครู (TAS) กับภาคปฏิบัติในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างไรก็ตาม ก็ยังต้องการที่จะขยายลึกไปกว่านี้ และต้องการทดสอบทักษะเพิ่มเติมต่างๆ ในทุกๆ วิชา เช่น การคิดขั้นสูง

3. บทบาทของการประเมินอิงระบบโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อมาตรฐาน

มาตรฐานทางวิชาการของกลุ่มที่อยู่ในวัยศึกษา ขึ้นอยู่กับรูปแบบเฉพาะของการประเมินอิงระบบโรงเรียนและเทคนิควิธีที่ใช้ อย่างไรก็ตาม หากเรื่องนี้ได้รับการกำหนดและนำไปใช้ด้วยความรอบคอบก็น่าจะมีโอกาสที่จะทำให้ได้มาตรฐานสูงขึ้น เกิดขึ้นได้โดยการมีจุดประสงค์ในหลักสูตรมากขึ้น พร้อมๆ กับความสนใจที่เพิ่มขึ้นนี้ ซึ่งสังคมต่างก็มองเห็นคุณค่าของจุดประสงค์เหล่านี้ เช่น การมีจุดประสงค์ของทักษะการคิด

ชั้นสูงมากขึ้น ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาขึ้น ประเด็นที่ 2 จะเกี่ยวข้องกับรูปแบบการปรับคะแนนที่ใช้เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบต่าง ๆ ระหว่างโรงเรียน กลไกที่ใช้กำกับดูแลมาตรฐานสามารถทำให้สำเร็จได้ โดยการเชื่อมโยงกลไกการปรับคะแนนที่ใช้กับการประเมินอิงระบบโรงเรียนเข้ากับระบบอื่นๆ ทั่วโลก รูปแบบนี้เกิดขึ้นแล้วในฮ่องกง ปัจจุบันมีการเปรียบเทียบโดยตรงระหว่างเกรดที่ได้รับจากการสอบกับที่ได้ในประเทศอังกฤษ กระบวนการแบบนี้ควรคงไว้เพื่อช่วยเพิ่มความไว้วางใจกับผลต่างๆ ที่เกิดขึ้น

4. การประเมินอิงระบบโรงเรียนช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

ปัจจุบันยังไม่มีวิธีใดที่รายงานผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มนักเรียนที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยไว้อย่างเพียงพอ ทำให้ไม่มีการบ่งชี้ที่อธิบายความต้องการของนักเรียนเหล่านี้ การได้รับการสนองตอบ ขณะที่สังคมยอมรับระบบการให้เกรดปัจจุบัน คือ A ถึง F และไม่จำแนก (unclassified) ก็มีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมากมาย ประมาณ 50% ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร ไม่ได้รับเกรดต่ำสุดของ E หรือดีกว่านั้นใน 5 วิชา

กลุ่มผู้สนับสนุนการประเมินอิงระบบโรงเรียนคาดหวังว่ากระบวนการนี้จะ ‘สร้างผู้ชนะทั้งหมด’ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากความเห็นว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำจะทำได้ดีกับงานที่เกี่ยวกับการอิงระบบโรงเรียนมากกว่าที่ทำในการสอบภายนอกที่มีลักษณะเป็นทางการ หากสิ่งนี้เป็นจริงภายในระบบการให้เกรดที่อิงกลุ่ม อาจจะหมายความว่านักเรียนบางคนผู้ซึ่งได้เกรดสูง จะถูกแทนที่โดยนักเรียนอื่นๆ เหล่านี้ และ

การพัฒนาของนักเรียนกลุ่มหนึ่ง ๆ จะถูกทำให้สมดุลโดยการลดลงของเกรดต่าง ๆ ของนักเรียนกลุ่มอื่นบางกลุ่ม เมื่อนักเรียนทั้งหมดต้องเกี่ยวข้องกับการประเมินอิงระบบโรงเรียน โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำอาจทำการประเมินอิงระบบโรงเรียนได้ดีกว่าที่ทำในการสอบภายนอกปัจจุบัน และความเชื่อทั้งหลายที่ว่า การประเมินอิงระบบโรงเรียนสามารถใช้จัดการกับเรื่องความไม่เสมอภาคที่มีมากขึ้นนั้น อาจจะมีผลลบไป

5. การให้รางวัลอย่างเหมาะสมในความสำเร็จของนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ

เป็นที่ยอมรับทั่วไปในการรายงานได้/ตก เพื่อระบุผลสัมฤทธิ์ในการสอบภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ มีผลต่อความรู้สึกที่ล้มเหลวของนักเรียนจำนวนมาก ทำให้เสียกำลังใจและนำไปสู่การได้คะแนนระดับต่ำ สิ่งที่เป็นห่วงคือการสอบปัจจุบันไม่สามารถที่จะแสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเพียงพอในกลุ่มนักเรียนที่ได้เกรด F หรือไม่จำแนก (unclassified) ทำให้เกิดปัญหา 2 ประการ ประการแรกไม่มีวิธีใดในปัจจุบันที่จะอธิบายในด้านบวกเกี่ยวกับความสำเร็จของนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ ในบางวิชาผู้เข้าสอบมากกว่า 50 % ตกอยู่ในประเภทนี้ ประการที่ 2 ในกรณีที่หากมีการใช้กระบวนการปรับคะแนนเชิงสถิติสัมพันธ์กับการประเมินอิงระบบโรงเรียน จะเป็นการแบ่งแยกระหว่างนักเรียนทั้งหมดจากการสอบ ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขสำคัญในการรับประกันว่ากระบวนการปรับคะแนนที่ใช้กับผลจากการประเมินอิงระบบโรงเรียนนั้นเที่ยงตรง การเปลี่ยนแปลงระบบการประเมินจำเป็นต้องกล่าวถึงปัญหาพื้นฐานนี้ด้วย มีความคิดทางบวกหลายอย่างต่อกระบวนการสอบ

ต่อตัวนักเรียน และต่อสังคมฮ่องกง หากสิ่งเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ประชาชนที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของฮ่องกง ควรได้รับการศึกษาอบรม และทำให้มีคุณค่าโดยผ่านกระบวนการประเมิน ซึ่งจะทำให้สังคมฮ่องกง ได้ประโยชน์สูงสุดจากระบบการศึกษาของตน

6. การพิจารณาภาระงานของนักเรียน

การยอมให้นักเรียนสะสมหน่วยกิต โดยผ่านการประเมินอิงระบบโรงเรียนได้นั้น อาจช่วยลดความกดดันจากการสอบเดี่ยวๆ ที่มีการเสี่ยงสูง อย่างไรก็ตาม วิธีการประเมินอิงระบบโรงเรียนสามารถเพิ่มความกดดันแก่นักเรียนสองประการด้วยกัน คือ ความกดดันกับการทดสอบตลอดระยะเวลาที่ขยายออกไป และการเพิ่มความสำคัญกับการประเมินรายบุคคล จึงทำให้เกิดภาระงานเล็ก ๆ มากมายอันเนื่องมาจากการเชื่อมโยงของสิ่งเหล่านี้เข้ากับผลขั้นสุดท้าย นอกจากนี้หากมีการนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนไปใช้กับทุก ๆ วิชาแล้ว เป็นไปได้ว่าอาจเป็นเพียงการปรับคะแนนในหนึ่งวิชาที่มีผลสะสมต่อนักเรียน และจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงเมื่อวิชาทั้งหมดถูกรวมเข้ามา ซึ่งจะต้องใช้ความระมัดระวังในการกำหนดจำนวนและความต้องการของภาระงานในวิชาทั้งหมดนั้น เช่นเดียวกับการประเมินระบบโรงเรียนในแต่ละวิชา

7. การพิจารณาภาระงานของครู

ปัญหาภาระงานของครูนับว่าสำคัญ การนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนมาใช้จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาระงาน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้กรณีที่ครูถูกร้องขอให้ทำการประเมินอย่างเป็นทางการ จากแนวปฏิบัติในปัจจุบันเปิดโอกาสให้พิจารณามากขึ้น และการให้คะแนนของครู

ปัจจุบันจะนับรวมเข้ากับเกรดสุดท้าย อาจต้องการการพิจารณาที่รอบคอบมากขึ้น ในการใช้การวิเคราะห์ และการบันทึกผลการดำเนินงาน กิจกรรมเหล่านี้ใช้ความพยายามมากขึ้น ประโยชน์จากกระบวนการใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินอิงระบบโรงเรียนจำเป็นต้องกำหนดและวางแผนให้ชัดเจน ในกรณีการสอบระดับประกาศนียบัตรที่มีชั้นเรียนขนาดใหญ่ต่างก็วิตกว่า ความสนใจที่มีต่อการประเมินอิงระบบโรงเรียนในสภาพแวดล้อมนี้ แม้จะจัดการอย่างรอบคอบก็ตาม อาจเป็นไปได้ที่จะได้รับความสำเร็จในบางวิชา

8. การประเมินอิงระบบโรงเรียนที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอนได้

ในฮ่องกงมักจะอาศัยเทคนิคการเรียนบางอย่างที่มีวงจำกัด โดยเฉพาะเน้นการฝึก (Drill) และเรียนแบบท่องจำมากเกินไปเพื่อที่จะทำข้อสอบภายนอกให้ได้มากที่สุด สิ่งนี้ดูเหมือนเน้นผลผลิตที่แย้งกัน (Counter-productive) และนำไปสู่ความล้มเหลวในการพัฒนาทักษะต่างๆ ที่จำเป็นต่อสังคมที่อิงเทคโนโลยี

การพัฒนาความชำนาญการในวิชาชีพร่วมด้วยการใช้การประเมินอิงระบบโรงเรียน จะช่วยส่งเสริมการใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ มากมาย แต่นับว่าโชคร้ายที่ระบบการสอบของฮ่องกง ก็เช่นเดียวกับสังคมอื่น ๆ ที่ยังใช้การสอบแบบดั้งเดิมที่มีความเสี่ยงสูง ส่งเสริมรูปแบบเก่า ๆ อย่างต่อเนื่อง และเป็นการให้รางวัลครูผู้ยึดติดกับวิธีการสอนแบบเก่า ๆ จึงจำเป็นต้องมีกลไกที่ส่งเสริมแนววิธีสอนให้เลือกอย่างหลากหลาย และให้รางวัลการสอนที่เน้นทักษะขั้นสูง

9. ครูต้องการการสนับสนุนเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นเกี่ยวกับวิธีการประเมินอิงระบบโรงเรียน

ครูหลายคนขาดความเชื่อมั่นในตนเองในฐานะนักประเมิน จำเป็นต้องเพิ่มความตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ด้านการประเมินว่าจะเกี่ยวข้องกันอย่างไร และทางเลือกต่าง ๆ ที่ใช้ได้ การพัฒนาทางวิชาชีพจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญขึ้น หลักฐานที่แสดงถึงการสร้างสภาพแวดล้อมให้ครูได้เพิ่มทักษะและความชำนาญการในวิชาชีพของตนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

10. การประเมินอิงระบบโรงเรียนต้องปรับคะแนนเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ

การใช้สถิติในการปรับคะแนนผลการประเมินของโรงเรียนเพื่อตรวจสอบกับผลจากข้อสอบภายนอกถูกนำมาใช้กับระบบต่างๆ ของการศึกษา เสมือนเป็นวิธีหนึ่งของการพัฒนาความเชื่อถือจากสังคมในกระบวนการและผลที่ได้จากการประเมินอิงระบบโรงเรียน อย่างไรก็ตาม การใช้สถิติโดยเฉพาะในส่วนที่อาศัยการกระจายของคะแนนจากการสอบภายนอกยังมีปัญหาในเรื่องค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการประเมินอิงระบบโรงเรียนและคะแนนสอบภายนอกต่ำ นอกจากนั้น ยังมีรูปแบบการปรับคะแนนอื่นๆ ที่ไม่ต้องใช้สถิติ ตัวอย่างเช่น การประชุมครู และ/หรือ การตรวจเยี่ยมของผู้ตรวจสอบ วิธีที่ใช้คนเป็นตัวปรับคะแนนนี้จะให้ผลสะท้อนกลับที่ดีแก่พวกครู ซึ่งมีส่วนในการพัฒนาความชำนาญการในวิชาชีพได้สูง ข้อจำกัดของรูปแบบการปรับคะแนนเหล่านี้ หากพิจารณาจากมุมมองของการประเมินแล้วพบว่ามีความแพงทั้งในแง่เวลาและเงินที่ใช้ และเป็นทั้ง

สังเกตว่าทั้งวิธีเชิงสถิติหรือวิธีอาศัยบุคคลไม่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ข้อดีที่เพิ่มเข้าไปทำให้สำเร็จได้ก็โดยการใช้การผสมผสานของแนววิธีต่าง ๆ เพื่อให้รูปแบบที่ใช้ตรวจสอบมีความเที่ยงตรงได้

1.1. การกระบวนกรเปลี่ยนแปลงแบบวิวัฒนาการมากกว่าการปฏิวัติ

การเปลี่ยนแปลงระบบการสอบของฮ่องกงควรจะค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้ครูและชุมชนสามารถปรับการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ให้เหมาะสมได้ ขณะที่มีการสนับสนุนวิธีการดังกล่าว ก็มีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่ช้าเกินไป จึงจำเป็นต้องมีการก้าวกระโดดเพื่อเปลี่ยนแปลงและรักษาภาวะการเคลื่อนไหวนี้ไว้ ตลอดจนทำให้ได้ผลที่แท้จริงรวดเร็วขึ้นเพื่อประโยชน์แก่นักเรียนในอนาคต ประสบการณ์จากการประเมินอิงระบบโรงเรียนในสังคมอื่น ๆ เสนอแนะว่าปัญหาการเปลี่ยนแปลงที่ช้าเกินไปจะหายไปเมื่อมีการปรับงานใหม่ขึ้นมาใช้ และมีความตึงเครียดเกิดขึ้นเป็นที่แน่ชัด จึงพิจารณาว่าความเร็วของการนำไปใช้เป็นไปได้เป็นอย่างดีเหมาะสม

คำจำกัดความของการประเมินอิงระบบโรงเรียนสำหรับฮ่องกง

การประเมินอิงระบบโรงเรียนมีความหมาย 2 แบบ แบบแรก หมายถึง การประเมินโดยครู แบบที่สอง เรียกว่า การประเมินภายในโรงเรียน

แบบแรก การประเมินโดยครู ระยะเวลาสร้างขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งในการสอบปฏิบัติในห้องปฏิบัติการของวิชาต่างๆ เช่น เคมี การประเมินโดยครูมีลักษณะเฉพาะคือมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ของคณะ

กรรมการวิชาของคณะกรรมการการสอบ และสภาพัฒนาหลักสูตร ส่วน ร้อยละของคะแนนที่กำหนดให้กับส่วนต่าง ๆ ของการประเมินโดยครู ใน ผลการสอบสุดท้ายถูกกำหนดโดยคณะกรรมการการสอบ ส่วนการ ประเมินของครูที่โรงเรียนจัดทำให้กับคณะกรรมการการสอบ จะใช้การ ปรับคะแนนเชิงสถิติเพื่อยืนยันกับคะแนนที่ได้จากการสอบข้อเขียน และ ระดับคะแนน/เกรดสุดท้ายของนักเรียนแต่ละคน จะเป็นการผสมผสาน ระหว่างคะแนนสอบและคะแนนการประเมินโดยครู ที่ปรับคะแนนแล้ว นำเสนอเป็นเกรด/คะแนนเดียวในการรับรอง ปฏิบัติการของครูโดยทั่วไป ต่อการประเมินค่อนข้างไปทางบวก มีสิ่งที่น่าสนใจโดยเฉพาะในเรื่อง ภาระงานของครู ขนาดชั้นเรียน ความซับซ้อนของกระบวนการในปัจจุบัน และการขยายวงการประเมินอิงระบบโรงเรียนไปยังสาขาวิชาอื่น ๆ มีหลักฐาน แสดงว่าควรจะคงการประเมินโดยครูไว้ในวิชาที่มีการปฏิบัติเหล่านั้น แต่ ต้องทบทวนวิธีการที่จะนำไปใช้ และลดเวลาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและครูลง และไม่ควรรนำการประเมินโดยครูไปใช้กับวิชาอื่น ๆ

คณะทำงานมีความเห็นทำนองเดียวกันว่าที่ใดที่ใช้การประเมิน โดยครูอยู่แล้ว คะแนนที่ได้และการให้น้ำหนักเปอร์เซ็นต์ที่ใช้ควรเป็นส่วนหนึ่ง ของเกรดการสอบสุดท้าย เช่นเดียวกับที่ทำในขณะนี้ ด้วยเหตุผลหลายอย่าง คือ

- มีความมั่นใจในกระบวนการต่าง ๆ ในการสอบปัจจุบัน
- โรงเรียน ครู และนักเรียนคุ้นเคยกับการจัดการในปัจจุบัน

- กระบวนการในปัจจุบันช่วยเพิ่มความเที่ยงตรงให้กับเกรดจากการสอบสุดท้ายที่ใช้ควบคู่กันในการประเมินจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ไม่มีในการสอบข้อเขียน

- ผลจากข้างต้น เกรด/คะแนนสุดท้าย (ที่รวมส่วนต่างๆ ของการประเมินโดยครู) เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการปรับคะแนนที่มีเงื่อนไขให้กับคะแนนการสอบ (ดูรายละเอียดในส่วนที่จะกล่าวต่อไป)

แบบที่ 2 การประเมินภายในโรงเรียน เป็นคำใหม่ที่ยังไม่เคยใช้มาก่อนในฮ่องกง คณะทำงานเลือกใช้ชื่อนี้เพื่อแยกแยะระหว่างการประเมินโดยครู ที่ใช้ควบคู่กับเกรดการสอบภายนอกได้เหมาะสมกว่า และงานอื่น ๆ ที่สามารถทำนอกโรงเรียนได้ ลักษณะของการประเมินอิงระบบโรงเรียน คณะกรรมการวิชาจะจัดทำคู่มือสำหรับใช้ประเมินภายในโรงเรียน โดยทั่วไปคู่มือจะให้ข้อมูลที่ทำให้โรงเรียนต่าง ๆ ได้ทิศทางเกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินที่จะเลือกใช้ อย่างไรก็ตาม คู่มือเหล่านี้ไม่ควรเฉพาะเจาะจงเกินไป ควรมีความยืดหยุ่นและหลากหลายทั้งในระหว่างโรงเรียนและระหว่างวิชา การกำหนดลักษณะของการประเมินภายในโรงเรียน นับว่าเป็นวิวัฒนาการอย่างหนึ่ง ปัจจุบันการดำเนินการและการใช้จะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการประเมินที่กำลังดำเนินการในโรงเรียน ได้แก่ การสอบจำลอง การทดสอบย่อยเฉพาะในชั้นเรียน กิจกรรมงานภาคสนาม การศึกษาการแก้ปัญหาและอื่น ๆ โดยคณะกรรมการวิชากำหนดน้ำหนักเปอร์เซ็นต์ที่แน่นอนในแต่ละส่วน ที่รวมเป็นการประเมินภายในโรงเรียน โดยภาพรวมภาระงาน (TASK) เฉพาะที่ประกอบขึ้นเป็นการประเมินภายใน

โรงเรียนสำหรับนักเรียนคนหนึ่ง ในแต่ละวิชาไม่ควรเกิน 5 ชั้น การตัดสินใจกำหนดชิ้นงานต้องการจำนวนชิ้นงานน้อยที่สุด ที่ครอบคลุมเนื้อหาหลักสูตรและมีความเที่ยงตรงในการวัดโดยรวม

ผลของการประเมินภายในโรงเรียนที่ได้เพิ่มส่วนต่างๆ ตามที่กำหนดในคู่มือวิชาจะถูกปรับคะแนนเพื่อเทียบกับเกรดจากการสอบ ผลเกรด/คะแนนที่ได้ควรรายงานแยกกันเพื่อการรับรอง โดยที่เกรด/คะแนนของนักเรียนแต่ละคนของการประเมินภายในโรงเรียนสามารถเปรียบเทียบกันได้ไม่ว่าจะเรียนอยู่โรงเรียนใดก็ตาม คณะทำงานมีความเห็นว่า ควรจะขยายวงประเมินอิงระบบโรงเรียนผ่านการประเมินภายในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ผลที่ได้จากการสอบสุดท้ายและการทดสอบในโรงเรียนน่าเชื่อถือมากกว่าผลที่ได้จากการสอบครั้งสุดท้ายอย่างเดียว การประเมินภายในโรงเรียนจะทำหน้าที่เสมือนเป็นตาข่ายนิรภัย (Safety net) หนึ่ง สำหรับนักเรียนที่ทำการสอบครั้งสุดท้ายได้ไม่ดี จะไม่มีการตัดสินผลสัมฤทธิ์โดยใช้การสอบเดียว ๆ อีกต่อไป นอกจากนี้ ยังเล็งเห็นว่า ในแง่การบริการและการสนับสนุนด้านเอกสารแก่ครูนั้น คณะกรรมการวิชาจะสามารถแทนที่ส่วนต่างๆ ของการประเมินภายในโรงเรียนได้ด้วยงานต่างๆ ที่ครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตรในวงกว้างขึ้นกว่าที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันภายในโรงเรียน สิ่งนี้จะเพิ่มความสมเหตุสมผลของกระบวนการสอบและช่วยสนับสนุนการให้ความสำคัญกับทักษะที่สำคัญอื่น ๆ ที่ไม่สามารถประเมินได้โดยง่ายด้วยวิธีการในปัจจุบัน สรุปได้ว่าการประเมินภายในโรงเรียนควรเพิ่มทั้งความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงให้การสอบของรัฐ การประเมินภายในที่มีใช้อยู่ในโรงเรียนในปัจจุบันจะ

เกี่ยวข้องกับปัญหาภาระงานที่ครูกำลังเผชิญอยู่ การใช้ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยทำให้ภาระงานของครูลดน้อยลง ขณะที่ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับการวัด แต่ต้องมีความรอบคอบและความสมดุลในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การจัดเตรียม การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และการรายงานผล สิ่งนี้จะเกิดขึ้นพร้อมการจัดเตรียมคู่มือ สื่อสนับสนุนและบริการ ซึ่งจะเป็นการประหยัดเวลาเมื่อเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติแบบเดิม

สรุป

การประเมินอิงระบบโรงเรียนของฮ่องกง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริบทสังคม - วัฒนธรรมของฮ่องกง คณะทำงานได้พิจารณาการประเมินอิงระบบโรงเรียนภายใต้สองหัวข้อ หัวข้อแรกคือ การประเมินโดยครู ที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน โดยเสนอแนะว่า ส่วนที่ยังมีการประเมินแบบนี้ก็ให้คงไว้ควบคู่กับการสอบภายนอกแล้วรวมเป็นคะแนน/เกรด หัวข้อที่สองคือการประเมินภายในโรงเรียน การใช้รูปแบบการประเมินที่แยกรายงานในการรับรองนี้ ถือเป็นสิ่งใหม่ของการปฏิบัติในปัจจุบันของฮ่องกง ส่วนประกอบของการประเมินอิงระบบโรงเรียนตามแนวความคิดใหม่แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งตรงกับการปฏิบัติทดสอบของรัฐปัจจุบัน และอีกส่วนหนึ่งได้จากข้อมูลที่มีอยู่แล้วในโรงเรียน ทั้งสองส่วนมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง

5

การรับรองและการคัดเลือก

วัตถุประสงค์ในบทนี้คือหาวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งระหว่างหน้าที่การรับรองและการคัดเลือกของการสอบระดับ ประกาศนียบัตร (HKCEE) และการสอบระดับสูง (HKALE) ของฮ่องกง โดยพิจารณาความสามารถของผู้สอบเป็นสำคัญ

บทนำ

ความขัดแย้งระหว่างหน้าที่การรับรองและการคัดเลือกของการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง ของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (HKEA) นั้น เกิดขึ้นมานานและอยู่ในความคิดของนักเรียน ผู้ปกครอง นายจ้าง รวมทั้งกรรมการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย เป็นการยากที่จะแก้ไข และได้มีการทดลองนำการสอบอื่นมาใช้แทนเพื่อแก้ปัญหา ความขัดแย้งนี้ เช่น การใช้แบบทดสอบความชำนาญพื้นฐานในวิชาภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ และ “การใช้ชุดการเรียนรู้ในกลุ่มวิชา Chinese, English, Mathematics (CEM)” แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จ สำหรับบทนี้จะนำเสนอแนวทางการเปลี่ยนแปลงการรับรองและการสอบคัดเลือกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรองและการคัดเลือก

การรับรองและการคัดเลือกของการสอบในฮ่องกง ยึดแนวคิดหลักเกี่ยวกับการสอบ ดังนี้

1. **ความครอบคลุม** การสอบควรเกี่ยวข้องและมีความหมายกับนักเรียนตรงตามความต้องการ และสะท้อนให้เห็นความสามารถในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
2. **ความเที่ยงตรง** การสอบควรประเมินได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้
3. **ความยืดหยุ่น** ระบบการสอบควรสนับสนุนรูปแบบความสำเร็จที่หลากหลาย ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. **การส่งเสริมความชำนาญการในวิชาชีพ** การสอบควรจะให้ข้อมูลเพื่อพัฒนาความชำนาญการในวิชาชีพของครูผู้สอนและเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. **การใช้ประโยชน์** การสอบควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้
6. **การนำมาปฏิบัติได้** การสอบควรดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลภายนอกหรือที่อิงระบบโรงเรียน
7. **ความถูกต้องตามกฎหมาย** การสอบควรได้รับการสนับสนุนและความเชื่อถือจากภายนอก ทั้งการดำเนินการและผลที่ได้

การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างการรับรองและการคัดเลือก

ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในการใช้การสอบเพื่อรับรองผลสัมฤทธิ์ในด้านต่าง ๆ กับการใช้ผลเหล่านี้เพื่อจุดประสงค์ในการคัดเลือกนั้นสรุปได้ 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสถาบัน

1. ด้าน**เศรษฐกิจ** : ขณะที่ฮ่องกงเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่ง “ความรู้” โดยลด การจ้างงานกับแรงงานไร้ฝีมือลง แล้วเปลี่ยนมาเน้นที่ความสามารถ ทักษะความชำนาญ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงเป็นผลให้ผลผลิตทางการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงไป โดยหันมาให้ความสำคัญทางด้านทักษะต่าง ๆ ที่ช่วยให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่างอิสระ และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานใหม่ ๆ ได้

2. ด้าน**สังคม** : การสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงได้รับความสนใจ โดยเฉพาะการสอบระดับประกาศนียบัตรมีคนสอบจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2541 ซึ่งผู้สอบมากกว่า 1 ใน 3 ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ผ่านขั้นต่ำ จึงเกิดข้อสงสัยว่าระบบการสอบของฮ่องกงนั้นสนองความต้องการในการรับรองของคนกลุ่มนี้หรือไม่ อาจถือเป็นการสูญเสียเปล่าในแง่ความรู้ ทักษะ และความสามารถของนักเรียนได้รับการยอมรับเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย เกิดความไม่พอใจในกลุ่มผู้ประสบความสำเร็จในระดับต่ำ ซึ่งจำนวนหนึ่งได้ออกไปเข้าเรียนด้านอาชีวศึกษา ทั้งที่ทักษะและทัศนคติของคนกลุ่มนี้ไม่เหมาะกับช่องทางนี้ และทำให้เกิดกระแสความไม่พอใจต่อเนื่องไปอีก

3. ด้านสถาบัน : หน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาในฮ่องกงขาดการประสานงานระหว่างกัน หรือแม้แต่กับภาคการจ้างงานก็ตาม สภาพการณ์เช่นนี้ทำให้เกิดข้อจำกัดในการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาสายสามัญกับอาชีวศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นช่วยแก้ปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างการรับรองวุฒิและการคัดเลือกในระยะยาวได้ อีกทั้งยังไม่สามารถหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่ต้องการของฮ่องกงในศตวรรษที่ 21 สภาพแวดล้อมของการเรียนในโรงเรียนจึงมุ่งเน้นแต่วิชาการ และการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น

ทางเลือกสำหรับการเปลี่ยนแปลง

ปัญหาระหว่างหน้าที่การรับรองและการสอบคัดเลือกของรัฐเกิดขึ้นในหลาย ๆ แห่งเพื่อตอบสนองต่อนักเรียนจำนวนมากในระดับมัธยมศึกษา ความต้องการในการปรับกระบวนการวัดผลจากที่มีเพื่อนักเรียนเก่งเพียงกลุ่มน้อยไปสู่การรับรองคนกลุ่มใหญ่ในช่วงอายุนั้น ๆ รูปแบบการแก้ปัญหาสะท้อนให้เห็นปัจจัยและข้อจำกัดที่มีลักษณะเฉพาะของสังคมหนึ่ง ๆ และไม่มีรูปแบบใดที่เหมาะสมกับบริบทของฮ่องกง โดยทางเลือกนี้แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. การสอบที่ใช้ในวงกว้างขึ้น และใช้ได้ทั่วไป

การสอบที่ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จได้ ดังเช่นประเทศอังกฤษ แนวคิดแบบ 'ได้/ตก' ถูกแทนที่ด้วยชุดข้อสอบระดับต่าง ๆ หรือการปรับช่วงระดับคะแนนเพิ่มขึ้นอีก

2. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบระบบการสอบเดิม

การเปลี่ยนแปลงการจัดการสอบเพื่อการรับรองความสามารถของนักเรียนเช่นเดียวกับการคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อ การฝึกอบรม และการจ้างงาน ควรจะพิจารณาประเด็นต่อไปนี้

2.1 การรายงาน “ภาพรวม” (Profile) หรือ “องค์ประกอบ” (Component)

วิธีที่ช่วยลดปัญหาระหว่างการสอบเพื่อการรับรองและการคัดเลือกของการสอบประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงในฮ่องกงได้นั้นคือ การรายงานภาพรวมหรือองค์ประกอบ ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นไปได้เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้สอบด้วยคะแนนหรือระดับคะแนนเดียว วิธีนี้จะช่วยในการระบุทักษะความชำนาญเฉพาะอย่างได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น ทักษะการฟังและพูด อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนหน้าที่การรับรองให้เป็นที่เข้าใจและมีความหมายยิ่งขึ้น โดยทั่วไป คณะกรรมการการสอบบางชุดจะใช้การรายงานภาพรวมผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มเติมจากการให้เกรดรวม วิธีนี้มีการระบุถึงผลสัมฤทธิ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในใบรับรอง ซึ่งได้ทำบ้างแล้วในบางวิชาของฮ่องกง แต่ก็ยังเป็นเพียงการพัฒนาที่ผิวเผิน เนื่องจากไม่สามารถช่วยนักเรียนที่ไม่ได้เข้าสอบเพื่อการรับรองอย่างเป็นทางการ หรือจัดการกับข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับระบบได้/ตกสำหรับนักเรียนอ่อนได้ แต่ก็เป็นส่วนเสริมการปฏิรูปในวงกว้างขึ้น

2.2 คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน

ระบบการสอบทั่วไปจะยึดการให้ระดับคะแนนหรือคะแนนเดียว ๆ ที่แสดงระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้สอบเป็นสำคัญ การวัดผล

อิงเกณฑ์เกิดขึ้นในไม่กี่ปีมานี้ และสะท้อนให้เห็นว่าทั้งผู้วัดผลและผู้ใช้ต่างก็เห็นตรงกัน ในการเชื่อมโยงเกรดหรือระดับคะแนนที่ได้กับมาตรฐานต่างๆ ที่มี โดยอาจอยู่ในรูปของ “เกณฑ์การให้เกรด” หรือ “คำอธิบายเกณฑ์การให้เกรด” ที่แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ต่างๆ ของเกรดหรือระดับคะแนนหนึ่ง ๆ

2.3 การประเมินอิงมาตรฐานต่าง ๆ

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ควรมีการรายงานผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในสิ่งที่รู้และทำได้ เพิ่มเติมจากการให้เกรดแบบเดิมที่พิจารณาจากลำดับของผู้เข้าสอบ วิธีการประเมินและรายงานผลนี้ คือ “การประเมินที่อิงมาตรฐาน” มีทั้งแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ ในบริบทฮ่องกงนอกจากจะให้เกรดแบบที่อิงกลุ่มแล้ว แต่ละเกรดจะต้องเชื่อมโยงกับคำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนที่ระบุความรู้ความสามารถที่นักเรียนมีหรือประสบผลสำเร็จ การใช้คำอธิบายเกณฑ์การให้เกรดอย่างกว้าง ๆ กับการสอบระดับประกาศนียบัตร ซึ่งเป็นเพียงการชี้บ่งมากกว่าการให้นิยามจึงมีข้อดีและข้อจำกัดกับฮ่องกง คือ:

ข้อดี

- ช่วยให้เกิดความชัดเจนในผลการสอบ อันเป็นประโยชน์ต่อการคัดเลือก
- ช่วยแสดงให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของผู้สอบที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหาระหว่างการรับรองและการคัดเลือกได้
- อาจใช้ควบคู่ไปกับการรายงานภาพรวม (profile) ซึ่งเป็นผลดีกับทักษะเฉพาะทาง (เช่นภาษา)

ข้อจำกัด

- เขียนยากในบางวิชา ในหลักสูตรที่มีเนื้อหาและทักษะที่นิยามไว้ไม่ชัดเจนพอ
- คำอธิบายเกณฑ์ของผลสัมฤทธิ์ระดับสูงง่ายกว่าผลสัมฤทธิ์ต่ำ
- ไม่เหมาะกับระบบการให้เกรดแบบอิงกลุ่ม และต่อไปเกรดอาจไม่ตรงกับคำอธิบายก็ได้

2.4 ระบบการให้เกรด

ระบบการให้คะแนนแบบอิงกลุ่มในฮ่องกงกำลังมีการเปลี่ยนแปลง ถึงแม้ว่าจะดีในแง่การรักษามาตรฐาน แต่ก็ยากที่จะสะท้อนให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นในระบบโรงเรียนได้ ดังนั้นการรับรองผลสัมฤทธิ์ไม่เพียงแต่ต้องการการปรับเปลี่ยนระดับคะแนนที่ใช้เท่านั้น แต่อาจจะต้องรวมถึงการเปลี่ยนแปลงวิธีการให้คะแนนเหล่านั้นด้วย

2.5 ระบบหน่วยกิต

หลักสูตรวิชาต้องใช้เวลาในการสอนนาน ควรจะแบ่งหน่วยการเรียนหรือหน่วยกิตเล็ก ๆ หรือจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นอย่างเป็นเอกเทศนั้น ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนการรับรองเชิงคุณภาพภายในระบบการสอบที่มีอยู่ ดังเช่นในหลายๆ ประเทศมีการจัดหน่วยการเรียนต่าง ๆ ให้เลือกทั้งกับวิชาสามัญและวิชาชีพ โดยมีรูปแบบการจัดที่เป็นระบบและมีความยืดหยุ่น สามารถเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นหรือแม้แต่วิชาอื่นได้อีกด้วย

ข้อดี มีดังนี้

- รับประกันความเสมอภาคในการเรียนสาขาที่แตกต่างกัน
- ตอบสนองความสามารถและความสนใจของนักเรียนได้

ทั้งหมด

● รวมเอาวิธีการอื่นๆ ไว้ด้วย เช่น หลักสูตรที่เน้นเป้าหมาย (Target Oriented Curriculum – TOC) และการประเมินอิงระบบโรงเรียน

● สามารถรวมการสอบระดับประกาศนียบัตรกับการสอบระดับสูงได้มากที่สุด

- ปรับเปลี่ยนไปสู่วุฒิการศึกษาอื่น ๆ ได้ง่ายกว่า

ข้อจำกัด มีดังนี้

- จำเป็นต้องเปลี่ยนหลักสูตรและกระบวนการวัดผลที่ใช้อยู่
- เกิดปัญหาการรับรองและยอมรับจากภายนอก
- เกิดปัญหาการจัดการและการประกันคุณภาพในบริบท

ของฮ่องกง

2.6 การใช้ชุดการเรียน

การใช้ชุดการเรียนและการสอบประจำชุดการเรียน เป็นอีกวิธีหนึ่งที่กำลังเป็นที่นิยม โดยเฉพาะที่อังกฤษ บางวิชามักเรียนขอใช้การสอบวิธีนี้มากกว่าการสอบเมื่อสิ้นสุดการเรียน วิธีนี้ เกรดของนักเรียนจะได้จากคะแนนการทดสอบของชุดการเรียนและการวัดผลอื่น ๆ ตลอดหลักสูตร แต่บางครั้งอาจมีการกำหนดให้มีการสอบบางชุดการเรียนหรือการสอบพิเศษเมื่อการเรียนสิ้นสุดก็ได้ และผลจะรวมเข้าด้วยกันเพื่อการตัดสินเป็นเกรดในที่สุด

วิธีนี้มีประโยชน์ ดังนี้:

- ช่วยสนับสนุนการนำการประเมินที่อิงระบบโรงเรียนไปใช้
- เสนอแนะรูปแบบความยืดหยุ่นในหลักสูตรโดยการใช้ชุดการเรียนในวิชาต่างๆ
- ช่วยให้นักเรียนที่ไม่ผ่านการสอบปลายภาคได้รับการรับรองความสามารถอื่น ๆ

มีข้อจำกัดดังนี้:

- ต้องจัดให้มีการวัดผลหลายครั้งของการสอบระดับประกาศนียบัตร และการสอบระดับสูง
- มีความกดดันมากขึ้นกับนักเรียน
- เน้นการแยกหลักสูตรออกเป็น ส่วน ๆ

3. การสอบเพียงครั้งเดียว

ปัจจุบันฮ่องกงได้พยายามที่จะปรับระบบโรงเรียนที่เป็นอยู่ โดยแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นสองกลุ่มพิจารณาการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอบต่างๆ ในอนาคต ซึ่งอาจจะนำมาซึ่งการพัฒนาหลักสูตรที่ไม่เพียงแต่เป็นเรื่องของเวลาในการเรียนเท่านั้น แต่อาจจะมีผลต่อระบบการสอบและการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย จากจำนวนนักเรียนที่เปลี่ยนไป และการเพิ่มจำนวนผู้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย การรับรองน่าจะถือเอาจากการสอบภายนอกเพียงครั้งเดียวมากกว่าที่จะเป็นการสอบสองครั้ง ดังเช่นในออสเตรเลียหรือยุโรป ที่ไม่มีทั้งการสอบภายนอกใด ๆ หรือแม้การสอบภายนอกเฉพาะเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย

ข้อดี มีดังนี้

- ช่วยส่งเสริมในการได้รับการรับรอง
- เพิ่มความเที่ยงตรงของสารสนเทศการประเมิน ด้วยการจัดให้มีการประเมินแบบอิงระบบโรงเรียนแก่นักเรียนทุกคนที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ

- เพิ่มความยืดหยุ่นของหลักสูตร
- สนับสนุนการใช้รูปแบบการสอนใหม่ ๆ
- ลดทรัพยากรที่จะนำมาใช้

ข้อจำกัดที่อาจมี ได้แก่

- ขาดการยอมรับจากภายนอกทั่วไป
- ไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มครู เพราะเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับครู

4. การสอบเสริมหรือทางเลือก

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า มีทางเลือกในการเปลี่ยนแปลงมากมายที่เป็นไปได้กับรูปแบบการสอบที่มีอยู่ของฮ่องกง แต่เมื่อพิจารณาความเหมาะสมแล้ว คงต้องใช้ทางเลือกที่สามารถทำควบคู่ไปกับรูปแบบการสอบที่ใช้อยู่ขณะนี้ ทางเลือกเหล่านั้นได้แก่

4.1 การสอบเสริม/เพิ่มเติม

การจัดให้มีการสอบที่มีเนื้อหาวิชาการหลักคล้ายคลึงกันแต่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่า แม้พิจารณาแล้วว่ามีข้อดีเช่นกัน แต่จะไม่ได้รับความสนใจจากทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง คุณวุฒิทางอาชีวศึกษาที่เปิดสอนในวิทยาลัยเทคนิคและเทคโนโลยี โดยสภาการฝึกอบรมวิชาชีพระดับ

ประกาศนียบัตรได้รับความสนใจจากทั้งนักเรียนและนายจ้าง ดังนั้น จึงเห็นควรให้นักเรียนในโรงเรียนมีโอกาสได้คุณวุฒิทางอาชีวศึกษามากขึ้น สำหรับนักเรียนที่ต้องการเรียนทางนี้หรือนักเรียนที่สนใจในสาขาวิชาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาปกติ ได้มีการเพิ่มบทบาทนี้ในการสอบระดับประกาศนียบัตรแล้ว

ทางออกในเรื่องนี้ย่อมเกี่ยวข้องกับการจัดหาทรัพยากรให้แก่โรงเรียน บางอย่างก็อาจซ้ำซ้อนกับสิ่งที่มีอยู่แล้วในสถาบันอาชีวศึกษา ในบางประเทศจัดให้มีหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มุ่งด้านอาชีพ สามารถใช้เวลาบางส่วนในสถาบัน ฯ เหล่านี้ได้ แทนที่จะใช้เวลาแต่ในวิชาสามัญ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิรูปการสอบ แต่ก็มีความเป็นไปได้ในระยะยาว อีกทั้งจะช่วยจำกัดเครื่องกีดขวางระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่จัดการศึกษาและฝึกอบรม เพื่อให้เหมาะสมกับการก้าวไปสู่ “สังคมแห่งการเรียนรู้” และ “เศรษฐกิจที่อิงความรู้”

4.2 สมุดรายงานของโรงเรียนและบันทึกผลการเรียน

วิธีการบันทึกผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างหนึ่งที่ใช้กันทั่วไปคือ สมุดรายงานของโรงเรียน โดยจะรายงานผลสัมฤทธิ์ต่างๆ ทั้งด้านกีฬาและความสามารถพิเศษอื่นๆ เช่นเดียวกับผลการเรียนในวิชาต่าง ๆ และยอมให้ครูและนักเรียนสามารถใช้เป็นหลักฐานแสดงคุณสมบัติเฉพาะบุคคลได้อีกด้วย ได้แก่ ความเป็นผู้นำหรือความรับผิดชอบ ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษตามหลักสูตร เช่น โดวาทิ ดนตรี บริการสังคม และกีฬา เป็นต้น กิจกรรมและผลสัมฤทธิ์เหล่านั้นเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษาในวัยนี้ ถึงกับมีการกล่าวไว้อย่างชัดเจน เช่น คุณลักษณะความดี

5 ประการของชาวจีน แต่เนื่องจากลักษณะเหล่านั้นยากที่จะวัดได้ด้วยแบบทดสอบแบบเดิม คณะทำงานจึงพยายามที่จะหันมาพิจารณาให้ความสำคัญกับ “ผลสัมฤทธิ์อื่นๆ ที่นอกเหนือจากการสอบ” ตัวอย่างเช่น การคัดเลือกนักเรียนสามคนรายงานหรือให้ความเห็นของโรงเรียน ซึ่งวิธีนี้จะเกี่ยวข้องกับการวัดผลนักเรียนด้วยวิธีอิงระบบโรงเรียน ปัญหาที่กำลังเกิดในฮ่องกงในขณะนี้ คือกลุ่มนักเรียนรุ่นเดียวกันประมาณ 60 % ไม่ได้รับการรับรองความสามารถอย่างเป็นทางการใด ๆ เมื่อสำเร็จการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งแก้ปัญหานี้โดยการจัดทำบันทึกผลสัมฤทธิ์หรือรายงานภาพรวมของนักเรียน ถึงแม้จะมีหลากหลายรูปแบบ แต่หลักการสำคัญคือ ความต้องการที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ที่มีค่าของนักเรียน ทั้งทางวิชาการ บุคลิกภาพ และสังคม นักเรียนส่วนใหญ่มักจะคุ้นเคยกับแฟ้มสะสมผลงานที่ใช้เป็นหลักฐานแสดงความสามารถของตนเพื่อยื่นต่อนายจ้างและกรรมการสอบคัดเลือกเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา บันทึกผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการการสอบ และมีส่วนช่วยสนับสนุนในการพิจารณาด้วย

ในกรณีฮ่องกง สมุดรายงานของโรงเรียนที่นักเรียนได้รับนั้นยังไม่ครอบคลุมสาระสำคัญบางอย่าง แต่มีลักษณะทั่วๆ ไปที่คล้ายคลึงกัน บันทึกและรายงานผลสัมฤทธิ์นี้ควรให้ข้อมูลที่มิคุณค่าและมีเนื้อหาสาระที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป อาจรวมถึงแฟ้มสะสมงานควบคู่กับตัวอย่างผลงานที่น่าสนใจที่นักเรียนคัดเลือกไว้เช่นเดียวกับหลักฐานความสามารถอื่น ๆ นอกจากนี้สามารถใช้กับข้อความที่นักเรียนเขียนหรือแสดงความคิดเห็นไว้ และการวัดผลความสามารถหลัก (core competencies) ของนักเรียนใน

ด้านต่างๆ เช่น การสื่อสารด้วยการเขียนและพูด การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา และเทคโนโลยีสารสนเทศ และอาจรวมถึงข้อความแสดงความต้องการในการประกอบอาชีพของนักเรียนไว้อีกด้วย

ข้อดีของการใช้บันทึกผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในฮ่องกง มีดังนี้

- รับรองนักเรียนได้ทั่วถึงทุกคน
- ให้ความสำคัญกับทักษะ ความสามารถและประสบการณ์

รวมทั้งคุณลักษณะความดี 5 ด้านของชาวจีน ได้แก่ ด้านคุณธรรม (moral) ร่างกาย (physical) สังคม (social) สุนทรียภาพ (aesthetic) และสติปัญญา (intellectual)

● พัฒนาทักษะการวัดผลของครูจากการประเมินที่อิงระบบโรงเรียน

● กำหนดเป้าหมายที่สามารถทำได้สำเร็จให้แก่ นักเรียนโดยไม่ลดคุณค่าของมาตรฐานการสอบ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษหรือฝึกอบรมภายหลัง

- ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสัมภาษณ์และคัดเลือก
- สร้างเสริมประสบการณ์ให้กับโรงเรียนต่างๆ ในการจัดทำ

สมุดรายงานของโรงเรียนแก่ผู้จบการศึกษา

ข้อจำกัดและความยุ่งยาก มีดังนี้

● บันทึกผลสัมฤทธิ์ที่เน้นการสอบอาจจะไม่ได้ใช้อย่างจริงจังในบริบทฮ่องกง

● ต้องการครูและทรัพยากร โดยเฉพาะในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนเพิ่ม

- ต้องให้ความรู้แก่กลุ่มผู้คัดเลือกบุคคล เพื่อให้เห็นคุณค่าของการบันทึกความสามารถ

แนวคิดที่ได้จากทางเลือกที่นำเสนอในบริบทของฮ่องกง

ในบทนี้ได้นำเสนอทางเลือกต่างๆ ในการจัดการสอบรวมทั้งความเห็นต่อทางเลือกนั้น ๆ การแก้ปัญหาเรื่องการรับรองและการคัดเลือกจากการสอบของรัฐ สามารถตอบสนองความต้องการและความสามารถของนักเรียนจำนวนมากได้ คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (HKEA) ได้พยายามที่จะแก้ปัญหานี้มาตลอด และขณะนี้ได้ใช้ “หลักสูตรกำกับดูแล” (Tailored Curriculum – TC) กับวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อช่วยเพิ่มความสนใจในการเรียนของนักเรียนอ่อนมากขึ้น และสามารถแสดงให้เห็นได้ว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำได้ รวมทั้งรับประกันในการสอบระดับประกาศนียบัตรวิชาคณิตศาสตร์ด้วย แต่ก็ยังมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระดับความยากของข้อสอบและมาตรฐานของการสอบ จึงทำให้โรงเรียนเกิดความลังเลในการนำไปใช้ เนื่องจากเกรงว่าจะเป็นผลเสียแก่นักเรียนได้ แนววิธีที่น่าจะเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาดังกล่าวก็คือการแยกข้อสอบออกเป็นสองชุด ชุดหนึ่งจะเน้นเนื้อหาสาระสำคัญที่เป็นแก่น และอีกชุดเป็นเรื่องของการใช้ทักษะความคิดระดับสูง นักเรียนจะทำทั้งสองชุด วิธีนี้จะช่วยให้เห็นสิ่งที่นักเรียนปานกลางรู้ และยังเปิดโอกาสให้นักเรียนเก่งแสดงความสามารถที่มีด้วย โดยข้อสอบแรกจะเป็นการรับรองทุกคนอย่างกว้าง ๆ ส่วนชุดที่ 2 ช่วยในการแยกนักเรียนเก่งออกมา ทางเลือกที่ 2 ใช้ข้อสอบที่แตกต่างกันสามระดับ คือ ระดับ

พื้นฐาน (basic) ระดับกลาง (extended) และระดับสูง (advanced) ควบคู่กับระบบการให้เกรดและรายงานทั่วไป นักเรียนทุกคนอาจจะสอบกับข้อสอบระดับกลางก่อน แล้วเสริมด้วยระดับพื้นฐานหรือระดับสูงอีก แต่ควรให้สัมพันธ์กับคำอธิบายเกรดและรายละเอียดอื่น เพื่อประโยชน์ในการรับรอง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะ ช่วยให้ครูเพิ่มความคาดหวังว่านักเรียนกลุ่มใหญ่จะสามารถประสบผลสำเร็จได้ในระดับที่เหมาะสมหลังจากการเรียนแล้ว

การจัดการกับกระบวนการเปลี่ยนแปลง

ในการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องคำนึงถึงกระบวนการและโครงสร้างปัจจุบันฮ่องกง มีระบบการสอบที่เคร่งครัดและได้รับความเชื่อถือโดยทั่วไป เป็นการเปลี่ยนแปลงที่นำมาซึ่งคุณภาพ หัวใจสำคัญของการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ มีดังนี้

1. ต้องการให้ครูและโรงเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบมากขึ้น เพื่อพัฒนาเทคนิค วิธีการประเมินและการรับรองผลสัมฤทธิ์ที่หลากหลายมากขึ้น
 2. ต้องการการขยายขอบเขตการรับรองให้กว้างขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักเรียน
 3. ต้องการส่งเสริมการจัดระบบการสอบที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ
- ความต้องการทั้ง 3 ข้อ แสดงให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของการประเมินที่อิงระบบโรงเรียนในอนาคต จึงควรพิจารณาอย่างจริงจังในเรื่องของวิธีการฝึกอบรมครู เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของ

กระบวนการวัดผลไม่ว่าจะเป็นการจัดสอบ การตรวจ การปรับแก้คะแนน (Moderation) และการรายงานผล รวมทั้งการชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงระบบการสอบของรัฐ

6 ข้อเสนอแนะบางประการในการนำไปใช้ เกี่ยวกับการรับรอง การคัดเลือก และการประเมินภายในโรงเรียน

ในบทนี้จะนำเสนอปัญหาระหว่างการรับรองและการคัดเลือก รวมทั้งนำการประเมินอิงระบบโรงเรียน มาใช้กับระบบการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการสอบในระดับประกาศนียบัตร (Certificate of Education Examination = CEE)

การสอบระดับประกาศนียบัตรของฮ่องกงที่ใช้ในปัจจุบัน มีหลายลักษณะด้วยกัน มีปัญหาเกี่ยวกับการรับรองในระดับนี้โดยสรุป มีดังนี้ จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เข้าสอบ (ประมาณ 90,000) ในปี พ.ศ.2541

- 47.9 % ได้ต่ำกว่า เกรด E ในระบบห้าเกรด
- 15 % (ประมาณ 13,500) ได้รับเกรด F หรือต่ำกว่าใน

ทุกวิชา

- มากกว่า 4,000 คน ได้เกรดไม่จำแนก (Unclassified) ใน

ทุกวิชา

การแก้ปัญหาในเรื่องนี้กระทำโดย

1.1 การขยายหน่วยวัดเกรด

การแก้ปัญหาในการรับรองในการสอบระดับประกาศนียบัตร คือ การขยายระดับเกรดให้มากขึ้น เพื่อแยกนักเรียนตามระดับความสามารถทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทางเลือกของระบบการให้เกรดแบบใหม่ด้วยตัวเลข ได้รับความนิยมนมากกว่าระบบตัวอักษร เนื่องจากช่วยกำจัดปัญหา ระหว่าง “เกรด F” และความคิดเรื่อง “ตก” ไปได้ เกรด E (4) ใหม่ เป็นที่นิยมมากกว่า เกรด E แบบเดิม

ระบบการให้เกรดเป็นตัวเลขได้เริ่มนำมาใช้แล้ว และมีการเขียนคำอธิบายเกรดนักเรียนที่ได้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ ทำอะไรได้บ้าง สิ่งนี้เรียกว่า การรายงานอิงมาตรฐาน (Standards – based reporting) ซึ่งจะกล่าวไว้ในบทที่ 7

1.2 โครงสร้างที่เปลี่ยนไปของการสอบระดับประกาศนียบัตร

เนื่องจากผู้ที่ได้ระดับคะแนน “F” หรือ “ไม่จำแนก” (Unclassified) มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำมาก จึงทำให้เกิดการขยายหน่วยวัดเกรดให้กว้างขึ้นตามที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยเน้นถึงความต้องการวัดผลแบบ “การสอบครั้งเดียวใช้ได้ทั้งหมด” ที่ใช้ในปัจจุบัน และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้แยกผู้เข้าสอบทั้งหมดได้ตามต้องการ การขยายเพิ่มหน่วยวัดเกรดยังไม่สามารถเป็นไปได้ เพราะการสอบในปัจจุบันยากเกินไปที่จะให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในด้านความสามารถของผู้สอบในวิชาต่าง ๆ ได้ ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง จึงมอบหมายให้คณะพัฒนาการสอบจัดทำรูปแบบข้อสอบที่ทำทายนักเรียนเก่ง และยอมให้นักเรียนอ่อนในวิชาที่เข้าสอบ สามารถทำข้อสอบได้ ตลอดจนแสดงให้เห็นในสิ่งที่ตนเองรู้เข้าใจ และสามารถทำได้

รูปแบบข้อสอบดังกล่าวต้องรักษามาตรฐานระดับสูง รวมทั้งช่วยสนับสนุนหน้าที่ในการคัดเลือกของการสอบระดับประกาศนียบัตร และยังให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแยกผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอ่อนในวิชานั้น ๆ ได้ โดยวิธีนี้เชื่อว่าจะได้รับความสำเร็จในการแก้ปัญหาระหว่างการรับรองและการคัดเลือก

2. ปัญหาการสอบในระดับสูง

การสอบในระดับประกาศนียบัตรมีลักษณะหลายประการที่คล้ายกับการสอบระดับสูง ประเด็นเหล่านั้นคือ :-

- มีผู้เข้าสอบโดยรวมประมาณ 1 ใน 3 ของจำนวนนักเรียน S4 เท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ตามนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน และมีจำนวนนักเรียนเข้าสอบในปี พ.ศ.2541 จำนวน 24,908 คน เมื่อเทียบกับผู้เข้าสอบของระดับประกาศนียบัตรที่มีถึง 90,210 คน

- จำนวนนักเรียนที่ได้เกรดต่ำกว่า “E” ในวิชา A-Level และ AS-Level มีอัตราส่วนค่อนข้างสูงในวิชาที่มีผู้สอบเกิน 1,000 คน ในปี 1998 มีจำนวนตั้งแต่ 14% ในวิชาภาษาและวัฒนธรรมจีน จนถึง 45% ในวิชาธุรกิจศึกษา และจำนวนผู้ได้รับ “F” หรือ “ไม่จำแนก” (Unclassified) เฉลี่ย 28%

- การแจกแจงของเกรดในวิชาที่มีผู้สอบจำนวนมากมีรูปทรงเบ้ทางบวกโดยมีคนที่ได้เกรด “E” และ “F” มากกว่าเกรด “B” และ “A” ตามลำดับ

- เปอร์เซนต์เฉลี่ยของนักเรียนที่ได้เกรด “ไม่จำแนก” (Unclassified) ในวิชาที่มีผู้สอบมากกว่า 1,000 คน คือ 10%

ลักษณะดังกล่าว แม้ไม่ปัญหาชัดเจนในการสอบระดับประกาศนียบัตร แต่นักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าสอบระดับสูงก็ไม่ได้รับการรับรองโดยระบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน ขณะที่หน้าที่การคัดเลือกของการสอบระดับสูงคล้ายกับการสอบระดับประกาศนียบัตร ซึ่งได้กำหนด “จุดตัด” ในการเข้ามหาวิทยาลัย ที่ 18% ของกลุ่มอายุนั้นๆ โดยปกติจะอยู่ภายในช่วงเกรด D ในแต่ละวิชา

ปัญหาการรับรองของการสอบระดับประกาศนียบัตร คือ การเพิ่มจำนวนหน่วยวัดเกรดที่เห็นว่าเหมาะสมกับบริบทของการสอบระดับสูง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการใช้เกรดแปดช่วง ดังนี้

A large, stylized number '10' is centered on a dark gray background. The number is rendered in a light gray, almost white, color with a subtle gradient and a slight shadow, giving it a three-dimensional appearance. The '1' is a simple vertical bar, and the '0' is an oval shape with a horizontal line through its center.

รูปแบบการให้เกรดที่น่าเสนอนี้ เพื่อขจัดปัญหาเกี่ยวกับเกรด “F” และความคิดของคำว่า “ตก” ไป และแทนที่ด้วยเกรดที่ใช้ตัวเลข ซึ่งสามารถเข้าร่วมกับกระบวนการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้อีกด้วย นอกจากนี้ การขยายไปสู่เกรด “F” และ “ไม่จำแนก” (Unclassified) เพื่อรักษาไว้ให้เทียบเท่ากับเกรด ‘E’ และระดับผ่าน ในวิชา A-Level และ AS-Level ทั้งหมดในการสอบ GCE ของคณะกรรมการสอบวิชาภาษาอังกฤษ และสิ่งนี้ก็สามารถช่วยรักษามาตรฐานระดับสูงโดยรวมและความเชื่อถือที่มีต่อการสอบระดับสูงได้เป็นอย่างดี สิ่งที่ต่างจากการนำเสนอของการสอบระดับประกาศนียบัตร คือ การให้เกรด “1” จะไม่ใช้กับการสอบระดับสูง เนื่องจากมีข้อกำหนดไว้สำหรับการคัดเลือกของการสอบระดับสูงปัจจุบัน ความต้องการให้ผู้สอบได้เกรดสูงสุดทั้ง 2 ระดับ มีมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งยังง่ายต่อการขยายจำนวนเกรดตามสภาพของผู้สอบ ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นที่เปลี่ยนไปจากมัธยมศึกษาปีที่ 5 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงควรที่จะเลือกใช้แบบ 10 เกรดเพื่อที่จะ “สำรอง” เกรด “3” และเกรด “2” นอกเหนือจากเกรด “1” ภายใต้ระบบแปดเกรด

คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงควรมีคำอธิบายความหมายของเกรดต่าง ๆ ในแต่ละวิชาว่านักเรียนที่ได้เกรดนั้นมีคะแนนเท่าใด มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถทำอะไรได้บ้าง และในการเพิ่มขยายจำนวนเกรดตามที่เสนอนั้น จำเป็นที่ผู้สอบจะต้องทำข้อสอบที่มีการปรับรูปแบบตามที่กำหนด กล่าวคือ จะต้องสอบข้อสอบรวมและเลือกอีกหนึ่งชุดจากสองชุดที่มีความยากต่างกันไป และแสดงผลของข้อสอบเพียงค่าเดียวโดยใช้ข้อสอบ “รวม” เป็นตัวปรับแก้ รูปแบบข้อสอบใหม่นี้ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาสอบที่

เพิ่มขึ้น คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง อาจพิจารณาปรับโครงสร้างของข้อสอบปัจจุบันที่แยกชุดกันระหว่างข้อสอบปรนัยและอัตนัยมาเป็นข้อสอบที่มีคำถามมากกว่าหนึ่งประเภท โดยเน้นถึงระดับความยากของคำถามเป็นสำคัญ โครงสร้างใหม่ที่น่าเสนอสำหรับการสอบระดับประกาศนียบัตร ส่วนการสอบระดับสูงกำลังปรับให้เข้ากับเวลาสอบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

3. ปัญหาการประเมินภายในโรงเรียน

การประเมินภายในของโรงเรียนอาจทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับตัวแปรหลาย ๆ อย่าง ดังนั้น การนำการประเมินอิงระบบโรงเรียนไปใช้ในวงกว้างทั้งระบบโดยแบ่งเป็นระยะ ๆ กับการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงนั้น นับว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดกับบริบทฮ่องกง เนื่องจากข้อเสนอนี้ตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดต่าง ๆ ในการประเมินที่อิงระบบโรงเรียนทั้ง 2 ระดับ เมื่อดำเนินการเต็มรูปแบบแล้วควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ :

- ทุกโรงเรียนยังคงใช้การสอบภายนอกเฉพาะเพื่อการรับรองมิใช่การคัดเลือก
- นักเรียนทุกคนทำการสอบได้ ไม่เฉพาะนักเรียนอ่อน
- ทุกวิชา ไม่เฉพาะวิชาที่เป็นประเภท “ทางเทคนิค” หรือ “ทางวัฒนธรรม” ที่มีส่วนของการปฏิบัติหรือโครงการ
- การรายงานเป็นอิสระ ใช้ร่วมกับผลการสอบภายนอกไม่ว่าจะเป็นเกรดแยกหรือรวม

- การให้ความสำคัญกับคะแนนจากการประเมินภายในของโรงเรียน และคะแนนจากการสอบภายนอกในฐานะเป็นเกณฑ์วัดความสามารถของนักเรียน

- การพิจารณาให้ความสำคัญกับเรื่อง ความเชื่อมั่น (ด้วยการวัดที่หลากหลาย) และความเที่ยงตรง (ขอบเขตที่เพิ่มขึ้น)

4. การรายงานเกี่ยวกับการสอบภายนอกและการประเมินภายในโรงเรียน

การรายงานผลการสอบสามารถรายงานได้ดังต่อไปนี้คือ (1) ผลการสอบภายนอกสามารถรายงานได้กับเกณฑ์การประเมินภายในโรงเรียน ในรูปของคะแนน/เกรดโดยรวม และ(2) เกณฑ์เหล่านี้สามารถรายงานแยกกัน แต่ควบคุมกันไปเสมือนเป็นตัวบ่งชี้ความสามารถของนักเรียน รูปแบบการรายงานการประเมินภายในโรงเรียนในภาพรวม จะเป็นพื้นฐานของการหาวิธีในการนำการประเมินภายในโรงเรียนไปใช้ในระบบการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอจากผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบคะแนนโดยรวมไว้หลายประเด็นด้วยกัน ดังนี้

4.1 การกำหนดขอบเขตองค์ประกอบของการประเมินภายในโรงเรียนเปรียบเทียบกับสอบภายนอก คือ

- การให้น้ำหนักความสำคัญทั้งระยะแรกและระยะต่อไปกับองค์ประกอบของการประเมินภายในโรงเรียน

- การให้น้ำหนักความสำคัญกับวิชาทั้งหมดหรือแต่ละรายวิชานั้นได้กำหนดโดยคณะกรรมการรายวิชา

- มีการเลี่ยงใช้การประเมินภายในโรงเรียน โดยให้ค่าน้ำหนักของการประเมินภายในโรงเรียน มีค่าเป็น 0

4.2 การแยกกันรายงานโดยเกณฑ์การประเมินภายในโรงเรียน และการสอบภายนอกมีลักษณะดังนี้

- ผลการสอบทั้งสอง จะรายงานควบคู่กันด้วยช่วงระดับคะแนนปกติ

- ผลการวัดทั้งภายนอกและภายในใช้หน่วยวัดเดียวกัน จึงมีการใช้กระบวนการ “ปรับคะแนน” ผลการประเมินภายในของแต่ละโรงเรียน

- การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ จะขึ้นอยู่กับผู้ใช้ปลายทาง เช่น มหาวิทยาลัย นายจ้าง เป็นต้น

- องค์ประกอบการประเมินภายในโรงเรียน (คะแนนหรือเกรด) กำหนดขึ้นเองในแต่ละโรงเรียน โดยใช้แนวทางของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ที่เสนอแนะไว้สำหรับการใช้ในวงกว้าง

- การใช้แนวทางที่เสนอแนะเหล่านั้น โรงเรียนจะกำหนดองค์ประกอบการประเมินภายในโรงเรียน สำหรับนักเรียนแต่ละคนในแต่ละวิชาที่เรียน โดยเริ่มจากผลของกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน ได้แก่ การทดสอบในชั้นเรียน การสอบที่จำลองของจริง โครงการเพิ่มประสบการณ์ และงานที่มอบหมายต่างๆ ด้วยวิธีนี้จะเกิดปัญหาการเพิ่มภาระงานให้กับครูผู้สอน

- แนวคิดเรื่องการประเมินของครู ปัจจุบันควรคงไว้ และเป็นส่วนหนึ่งของการสอบภายนอก ขณะที่มีการใช้การประเมินภายใน

โรงเรียนไปแล้วระยะหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวคิดเต็มรูปของการประเมินของครูจะมีแนวทางที่เป็นไปได้

5. การ 'ปรับคะแนน' ของการประเมินภายในโรงเรียน

ผลการประเมินภายในของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนสามารถนำมาเปรียบเทียบกันโดยตรงได้ ถ้าหากองค์ประกอบของการประเมินภายในโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบการสอบระดับประกาศนียบัตร และ/หรือ การสอบระดับสูง นอกจากนี้ การรายงานผลการสอบภายนอกและการประเมินภายในของโรงเรียนที่แยกกันนี้จำเป็นต้องใช้มาตรฐานคะแนนเหมือนกัน เพื่อให้การแปลผลง่าย ส่วนปัญหาของการเปรียบเทียบกันนั้นจะใช้วิธีการปรับแก้คะแนนซึ่งมีอยู่หลายวิธีแต่จะใช้วิธีปรับแก้ทางสถิติ เป็นวิธีการเบื้องต้นเพื่อให้มั่นใจว่าผลการประเมินจากต่างโรงเรียนสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ ส่วนวิธีอื่น ๆ อาจใช้เพื่อยืนยันและตรวจสอบขั้นตอนการปรับแก้ทางสถิติอีกที กระบวนการปรับแก้ทางสถิตินั้น จะเกี่ยวข้องกับคะแนนของการสอบภายนอก ที่สอบนักเรียนจากทุกโรงเรียนซึ่งใช้เป็นมาตรวัดร่วมในการปรับแก้คะแนนใหม่โดยการแปลงเป็นคะแนนมาตรฐาน กระบวนการทางสถิตินี้ช่วยรักษาลำดับความสามารถและความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่เกี่ยวข้องได้ แต่สิ่งที่อาจจะเปลี่ยนคือตำแหน่งของคะแนนและการกระจายของคะแนนโดยรวม ในระบบการศึกษาที่ใช้การปรับแก้ทางสถิตินั้น รูปแบบการแปลงคะแนนมาตรฐานเบื้องต้นจะถูกปรับเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะอย่างที่เกิดขึ้น รวมทั้งกรณีที่จำนวนนักเรียนในบางกลุ่มมีจำนวนน้อย หรือใช้เฉพาะกับการสอบของนักเรียนบางคน และหากมีการเสนอให้มีการปรับแก้ทางสถิติใช้ในฮ่องกง จำเป็นจะต้องแน่ใจว่า

ขั้นตอนวิธีเหล่านั้นจะสามารถใช้ได้กับสถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้

6. การตัดสินใจเพื่อการคัดเลือก - ให้ผู้ใช้ปลายทาง (end-user)

รูปแบบการรายงานที่แยกกันดังที่นำเสนอ จะเกี่ยวข้องกับ การประเมินภายในโรงเรียน รวมทั้งการให้น้ำหนักความสำคัญของ องค์ประกอบของการสอบภายนอกและการประเมินภายในโรงเรียนกับผู้ใช้ ปลายทาง (end-user) วิธีนี้จะเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นไม่ว่าจะทุกวิชา หรือรายวิชา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปฏิบัติในหลายๆ องค์การ ทางการศึกษาที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ใช้ปลายทาง การใช้วิธี ‘ผู้ใช้ปลายทาง’ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียน และมีการ รายงานผลการสอบภายนอกและการประเมินภายในโรงเรียนนี้ ควร คำนึงว่าข้อมูลเหล่านี้จะใช้อย่างไรในกระบวนการตัดสินใจ ความเป็นไปได้ที่อาจนำมาใช้มี 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 ชุดคะแนนรวมที่ใช้ทั้งผล การสอบภายนอกและการประเมินภายในโรงเรียน สามารถใช้กำหนด ลำดับความสามารถของนักเรียน และ “คะแนนจุดตัด” (cutting score) ในการคัดเลือก และแนวทางที่สอง เป็นรูปแบบการคัดเลือกสองขั้นตอน ที่อาจช่วยในเรื่องกระบวนการตัดสินใจและการคัดเลือกได้

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่นำเสนอทั้งหมดในบทนี้และจากคำแนะนำในบทที่ 4 และ 5 มีข้อเสนอแนะเป็น 2 ประเด็นใหญ่ ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

(ก) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่จะใช้กับระบบการสอบและประเมินในปัจจุบัน

(ข) ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่น ๆ ที่คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ต้องการพิจารณาอย่างรอบคอบหรือศึกษาต่อไป

(ก) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบการสอบและการประเมินภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงควรดำเนินการดังนี้ :

1. นำการประเมินภายในโรงเรียนมาใช้ในการสอบทั้งระดับประกาศนียบัตร และการสอบระดับสูง เพื่อขยายขอบเขตของผลสัมฤทธิ์ที่จะนำมาประเมินและวิธีการรวบรวมหลักฐานของผลสัมฤทธิ์สำหรับทุกรายวิชาให้กว้างขึ้น

2. นำการประเมินภายในมาใช้กับทุกโรงเรียน นักเรียนทุกคน และในทุกสาขาวิชา

3. จัดให้มีการสอบเฉพาะสำหรับผู้สอบ โดยใช้คะแนนจากการสอบภายนอกเป็นตัวตัดสิน

4. ให้คงการประเมินโดยครูที่มีอยู่ปัจจุบันไว้ และให้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบภายนอก โดยมีข้อสังเกตว่าการประเมินภายในระบบโรงเรียนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดที่ใช้การประเมินโดยครู

5. ดำเนินนโยบายการใช้การประเมินโดยครูต่อไป สำหรับ

อนาคตอันใกล้ กรรมการประจำรายวิชาแต่ละคนควรมีความยืดหยุ่นที่จะใช้หรือแก้ไขการประเมินโดยครูเฉพาะรายวิชาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดเวลาของครูที่กำหนดให้ครูดำเนินการประเมิน และการกำหนดนโยบายการให้นำหนักและการปรับแก้

6. ไม่ควรขยายการประเมินโดยครูภายใต้การสอบระดับประกาศนียบัตรให้เกินขอบเขตที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ยกเว้นในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือเทคนิค เช่น วิชาพลศึกษา ดนตรี และศิลปะ ซึ่งอาจจะทำเป็นกรณีพิเศษเพื่อแสดงถึงธรรมชาติเฉพาะของหลักสูตรนั้นๆ

7. ปรับแก้บางส่วนของ การประเมินภายในโรงเรียนในแต่ละรายวิชาตามพื้นฐานของแต่ละโรงเรียนโดยใช้ผลการสอบภายนอก

8. พิจารณาความเที่ยงตรงของวิธีการปรับแก้ทางสถิติเหล่านี้โดยใช้วิธีการปรับแก้วิธีอื่น

9. พัฒนางานประจำพิเศษภายใต้วิธีการใช้การปรับแก้รวมเพื่อลดปัญหาซึ่งเกิดจากกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก รูปแบบของผลการสอบที่ผิดแผกไป เป็นต้น

10. รายงานผลการประเมินภายในโรงเรียนที่ปรับแก้แยกต่างหากพิจารณาไปพร้อมกับผลการสอบภายนอกที่ใช้มาตรวัดเดียวกัน ซึ่งสามารถเปรียบเทียบการวัดทั้งสองรูปแบบได้โดยตรงทันที

11. เสนอผลการสอบภายนอกและผลของการประเมินภายในโรงเรียน ที่ปรับแก้โดยไม่ให้นำหนักไปที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง

12. นำระบบการให้เกรดที่ขยายระดับมากขึ้นมาใช้กับ การสอบระดับประกาศนียบัตรโดยมีลักษณะดังนี้

- มาตรฐานวัดเกรดเป็นแปดระดับ คือ A, B, C, D, E, F, G, H หรือ 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามผลการวิจัย
 - เกรดสูงสุดสามระดับแรกของมาตรฐานวัดแบบใหม่ ตรงกับเกรด A-C ของระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
 - พยายามเลิกความเชื่อมโยงระหว่างเกรด “F” กับแนวคิดของการสอบ “ตก” โดยนำเอาเกรดระบบตัวเลข (8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1) มาใช้แทนเกรดระบบตัวอักษร (A, B, C, D, E, F) และ
 - นำคำว่า “เรียนครบหลักสูตร” (Course Completed) มาแทนการให้เกรดว่า “ยังไม่จำแนก” ที่ใช้อยู่ปัจจุบัน
13. นำระบบการให้เกรดที่ขยายระดับมากขึ้นคล้ายกับข้อ 12 มาใช้กับการสอบระดับสูง ซึ่งมีข้อแตกต่างเล็กน้อยที่ส่งผลต่อผู้สมัครสอบ
 14. ให้คำอธิบายความหมายของเกรดทั้งในการสอบระดับประกาศนียบัตร และการสอบระดับสูงโดยย่อๆ ในแต่ละรายวิชา ในรูปของสิ่งที่นักเรียนทั่วไปซึ่งได้รับเกรดระดับนั้น รู้ เข้าใจ และสามารถทำได้
 15. ให้รวม “คำอธิบายการปฏิบัติ” เหล่านี้ไว้ในฐานะเป็นสารสนเทศเพิ่มเติมที่จะต้องให้แก่ผู้สมัครสอบ โรงเรียน และ สาธารณชน
 16. เปลี่ยนโครงสร้างข้อสอบระดับประกาศนียบัตรให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ในการออกข้อสอบเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันได้แสดงออกถึงสิ่งที่เขา รู้ เข้าใจ และสามารถทำได้ ข้อนี้สามารถทำได้โดยใช้คำถามหลายรูปแบบแทนข้อสอบเลือกตอบแบบหลายตัวเลือกและแบบเติมที่แยกจากกันในวิชาเดียว
 17. ใช้โครงสร้างใหม่สำหรับข้อสอบระดับประกาศนียบัตร โดย

กำหนดให้ผู้สมัครสอบทุกคนสอบข้อสอบร่วมฉบับหนึ่ง (ระยะเวลาประมาณ 1.5 ชั่วโมง) และเลือกสอบอีกหนึ่งฉบับจากสองฉบับที่กำหนดให้ โดยฉบับหนึ่งออกแบบไว้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าและอีกฉบับหนึ่งสำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า (แต่ละฉบับใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง)

18. อนุญาตให้นักเรียนแต่ละคนได้เลือกตอบข้อสอบที่กำหนดให้เลือก ภายใต้การแนะนำจากครู แต่ไม่ต้องประกาศให้สาธารณชนทราบ ทั้งไม่ต้องรายงานข้อสอบฉบับใดมีผู้เลือกสอบ

19. นำข้อสอบที่ปรับโครงสร้างใหม่สำหรับการสอบระดับประกาศนียบัตรที่ประสบความสำเร็จมาใช้ในการสอบระดับสูงในแต่ละวิชา

20. พิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของข้อสอบระดับสูง ด้วยการนำเอาข้อสอบที่ประกอบด้วยคำถามหลายรูปแบบในข้อสอบฉบับเดียวกันมาแทนที่ข้อสอบเลือกตอบแบบหลายตัวเลือก และข้อสอบแบบเดิมที่แยกจากกัน

21. การยอมรับข้อเสนอแนะ 17 และข้อ 19 ที่กล่าวข้างต้น ควรจะศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อประเมินทางเลือกที่มีโอกาสจะประสบความสำเร็จก่อน

(ข) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้พิจารณาหรือศึกษาต่อไป

22. หาทางสร้างกลุ่มทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เพื่อพิจารณาการรายงานผลของโรงเรียนที่ให้อยู่ให้ขยายไปเป็นการ “บันทึกผลสัมฤทธิ์” เพื่อให้การรับรองผลตามวิธีการสอบคัดเลือกมีความสมบูรณ์

วิธีการดังกล่าวนี้เป็นการตอบสนองต่อกระแสการเรียกร้องที่เพิ่มขึ้นว่าให้มีการจัดบันทึกผลสัมฤทธิ์และทักษะให้มีวงกว้างขึ้น ซึ่งนอกเหนือจากที่รับรองอยู่ในการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงปัจจุบัน สารสนเทศดังกล่าวอาจได้แก่การพิจารณาตัวบุคคลและสังคม ความอุตสาหะพยายามและความก้าวหน้าเฉพาะบุคคล และสมรรถนะในการทำงาน เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหาและความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

23. ให้มีการจัดประชุมกลุ่มผู้ใช้เพื่อพิจารณาว่าการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง ตอบสนองต่อจุดประสงค์ปัจจุบันเพียงใด ในการให้ข้อมูลที่เหมาะสมที่สุดแก่มหาวิทยาลัยและการสอบคัดเลือกรูปแบบอื่น และพิจารณาว่าอาจมีการพัฒนาการสอบทั้งสองระดับให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อตอบสนองความต้องการด้านให้การรับรองในปัจจุบัน

24. สํารวจความเป็นไปได้ที่จะขยายการใช้รายงานภาพรวม (Profile) ของส่วนสำคัญของผลสัมฤทธิ์ที่ใช้อยู่ในวิชาที่เหมาะสม

25. สํารวจความเป็นไปได้ในการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรระยะสั้นเพิ่มเติมในการสอบ เพื่อให้การรับรองนั้นได้พิจารณาผู้เข้าสอบในขอบข่ายวิชาที่กว้างกว่าเดิม เช่น วิชาพลศึกษา ศิลปะ และดนตรี

26. สํารวจความเป็นไปได้ในการรับรองผลสัมฤทธิ์สำหรับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับที่สูงขึ้นไป ในทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานบางประเภท เช่น IT หรือทักษะด้านการสื่อสาร เป็นการตอบสนองความต้องการของกลุ่มนายจ้างเพื่อให้ได้ข้อมูลการคัดเลือกที่มีขอบข่ายกว้างขวาง

27. ทำการศึกษาความเป็นไปได้ร่วมกับสถาบันพัฒนาหลักสูตรในเรื่องความเป็นไปได้และการนำทรัพยากรไปใช้ขยายขอบเขตของการสอบระดับสูง ที่รวมเอารูปแบบของการให้การรับรองวุฒิที่เน้นด้านอาชีพมากขึ้นเข้ามาไว้ด้วย

28. พิจารณาความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบร่วมของการให้การรับรอง โดยใช้หน่วยกิตในระดับต่าง ๆ ซึ่งผู้เข้าสอบจะสามารถบูรณาการผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและอาชีพที่ได้รับในระหว่างการศึกษาระบบและในส่วนของการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

29. พิจารณานำเอาองค์ประกอบบางประการของการประเมินแบบหน่วยการเรียนรู้ (Modular) มาใช้กับวิชาที่สอบในระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง

7

การปรับปรุงวิธีการให้เกรด

วัตถุประสงค์ในบทนี้คือ เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการปรับปรุงวิธีการให้เกรดของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง รวมทั้งคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงจะสามารถรักษาความน่าเชื่อถือของการสอบและปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นได้อย่างไร

บทนำ

ในบทนี้ได้นำปัญหาวิธีการให้เกรดของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวทางแก้ปัญหาการรับรองและการประเมินภายในโรงเรียนของระบบการสอบทั้งระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง เพื่อตอบคำถามต่อไปนี้ :

- วิธีการปัจจุบันใช้ได้ดีตรงตามจุดมุ่งหมายเพียงใด
- มีแนวทางการปรับแก้ใดที่จะปรับปรุงให้สามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมาย
- มีลักษณะอื่นใดที่ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมระบบการประเมินและรายงานผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่สอบในระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง

● มีกระบวนการทางเทคนิคและวิธีทางสถิติอะไรที่นำมาใช้กับระบบการสอบเพื่อสนับสนุนโครงสร้างข้อสอบแนวใหม่และการนำการประเมินภายในโรงเรียนมาปฏิบัติ

เริ่มต้นจากการพิจารณาเอกสารเกี่ยวกับวิธีการให้เกรดในปัจจุบันของคณะกรรมการการสอบ จัดทำร่างคำอธิบายการให้เกรดและนำเสนอต่อฝ่ายบุคคลเพื่อให้ข้อคิดเห็น แล้วนำมาปรับปรุงจนได้รูปแบบขั้นสุดท้าย

วิธีการปฏิบัติ

การให้เกรดของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง สำหรับการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อคือ

1. การรักษามาตรฐานในแต่ละปีการศึกษาจะใช้ “กลุ่มควบคุม” ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนที่สอนเต็มเวลาจำนวนหนึ่งในสามที่มีผลการสอบวัดคงที่ติดต่อกันสามปี และผลการสอบตามมาตรฐานที่กำหนดคือ เกรด “E” ขึ้นไป ที่สำคัญคะแนนจุดตัดของเกรดจะกำหนดจากผลการปฏิบัติของ “กลุ่มควบคุม” คะแนนจุดตัดในวิชาต่าง ๆ จะกำหนดตามหลักการนี้ และขยายไปสู่ประชากรทั้งหมด

2. เพื่อให้มั่นใจว่าวิชาต่าง ๆ ที่สอบภายในปีเดียวกันสามารถเปรียบเทียบกันได้นั้นได้รับการแก้ไขโดยการกำหนดน้ำหนักตัวบ่งชี้ความสามารถในแต่ละรายวิชา จากผลการตอบของนักเรียนในวิชาอื่น ๆ ซึ่งมี

หลักการคล้ายคลึงกับที่ฝ่ายการศึกษาของนิวเซาท์เวลส์ (New South Wales) ที่ใช้เป็นมาตรวัดคะแนนการรับรองวุฒิมัธยมศึกษาเพื่อคัดเลือกเข้าอุดมศึกษา และเป็นระบบที่มหาวิทยาลัยแห่งซิดนีย์ (Sydney) ซึ่งเป็นตัวแทนของ มหาวิทยาลัยทั้งหมดในนิวเซาท์เวลส์ใช้อยู่ในปัจจุบัน และระบบเดียวกันนี้ กำลังสร้างขึ้นใช้ในออสเตรเลียตะวันตก ข้อแตกต่างจากระบบของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงคือ ระบบออสเตรเลียทำเป็นหน่วยคะแนน ส่วนระบบฮ่องกงใช้ทำเป็นเกรด ซึ่งทำให้สูญเสียข้อมูลบางอย่างไปและการใช้เกรดแทนคะแนนทำให้หยابกว่าและความเชื่อมั่นลดลง แต่ก็มีข้อดีในด้านความง่าย ซึ่งต้องให้ความสำคัญเพื่อใช้กับคนทั่วไป ข้อแตกต่างอีกประการหนึ่งคือระบบของออสเตรเลียอาศัยข้อตกลงของทฤษฎี การเลือกตัวแปรเดียว (Univariate) ซึ่งอาจมีการละเมิดข้อตกลงเมื่อนำมาปรับใช้กับการวัดความสามารถต่างๆ ส่วนวิธีของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงเป็นวิธีที่หลักแหลมและเป็นไปได้แต่อาจไม่มีทฤษฎีเป็นฐานรองรับเพื่อให้บรรลุผลตามที่คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงต้องการนั้น กระบวนการเหล่านี้ต้องสามารถทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ เข้าใจ คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงต้องให้คำแนะนำลักษณะสำคัญของวิธีการให้เกรดไว้ในเอกสารคู่มือของผู้สมัครสอบ และมีคำอธิบายการให้เกรดไว้ในภาคผนวก แต่จากการอภิปรายชี้ให้เห็นว่ายังมีความเข้าใจในการให้เกรดอยู่อีก ดังนั้นจะต้องทำการเผยแพร่คำอธิบายที่เข้าใจง่าย ๆ เกี่ยวกับลักษณะวิธีการให้เกรดทั้งหมด โดยเน้นที่จุดมุ่งหมายว่าทำไมต้องใช้รวมทั้งวิธีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง : ระยะสั้น

การให้เกรดบรรลุผลตามที่ออกแบบไว้ แต่คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงยังต้องพิจารณาแนวทางให้เกรดละเอียดยิ่งขึ้น มีการปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะที่จะกล่าวต่อไปมุ่งที่จะทำให้เพิ่มเติมมากกว่าจะทำให้มาใช้แทนวิธีการเดิม คือ

1. ในการตรวจสอบความถูกต้องของเกรดของการสอบทั้งระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง และยอมรับเกรด “E” (ของการสอบระดับสูง) และเกรด “C” (ของการสอบระดับประกาศนียบัตร) ที่ใช้ค่าสอบผ่านเหมือนกับการสอบ GCE A-Level GCE O-Level ในต่างประเทศ ซึ่งจัดสอบโดยคณะกรรมการสอบของอังกฤษ เนื่องจากระบบของอังกฤษได้มีการเปลี่ยนแปลงด้วยการยกเลิก O-Level จึงควรต้องปรับค่าประเมินนี้ใหม่ และแนะนำให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยใช้การเปรียบเทียบภายนอก ซึ่งถือว่าเป็นกลไกที่เป็นประโยชน์มากที่สุดในการรักษามาตรฐานการสอบในฮ่องกง วิธีการให้เกรดของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงมีลักษณะทางสถิติสองประการที่ต้องพิจารณาและวิเคราะห์ต่อไป การใช้เทคนิคกำหนดน้ำหนักตัวบ่งชี้ความสามารถในการให้เกรดจะทำให้สูญเสียข้อมูลที่เป็นประโยชน์ จึงมีข้อเสนอแนะให้ใช้ผลการสอบของปีที่ผ่านมามาทดลองหาระดับของความสูญเสียเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าควรจะเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง

2. การใช้วิชาอื่นเป็นเกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักตัวบ่งชี้ความสามารถเป็นวิธีที่น่าเชื่อถือ แต่มีข้อสังเกตว่าการใช้เกณฑ์ “ผลสัมฤทธิ์ทั่วไป” จะทำให้การประมาณค่าความแตกต่างระหว่างวิชาต่ำกว่าความเป็นจริง

เพราะค่าสหสัมพันธ์ขาดความสมบูรณ์ โดยค่าสหสัมพันธ์ควรมีค่าเข้าใกล้หนึ่งแต่การประมาณค่าที่ต่ำกว่าความเป็นจริงจะทำให้ค่าสหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ วิธีการเพิ่มค่าสหสัมพันธ์ได้อย่างหนึ่งก็คือ การรวมวิชาเป้าหมายให้เป็นส่วนหนึ่งของตัวแปรเทียบและใช้ค่าสหสัมพันธ์ปลอมนี้แก้ปัญหาได้ ตามแนวคิดนี้อาจต้องเปลี่ยนแปลงหลักคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการคำนวณน้ำหนักตัวบ่งชี้ความสามารถภายใต้หลักการของการสร้างตัวบ่งชี้จะยังคงไม่เปลี่ยนแปลง จึงมีข้อเสนอแนะว่า คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงต้องพิจารณาการจำลองข้อมูลโดยใช้ข้อมูลสอบ “จริง” จากปีเก่าๆ เพื่อศึกษาผลกระทบที่ส่งต่อการเปลี่ยนแปลงจากการใช้เกณฑ์ “วิชาอื่น” มาเป็นเกณฑ์ “ทุกวิชา” ว่าเป็นอย่างไร

3. แนวคิดของการจำลองข้อมูล สำหรับให้เกรดหลายๆ ชุด โดยใช้ข้อมูลการสอบจากปีเก่า ๆ นอกจากจะใช้เป็นหลักสำหรับตัดสินผลกระทบและจุดตั้งต้นของการเปลี่ยนแปลงแล้ว ยังอาจใช้ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของประสิทธิภาพของวิธีการปัจจุบันของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงด้วย การเสนอทางเลือกใหม่ซึ่งองค์กรสอบอื่น ๆ ใช้และประสบผลสำเร็จที่ดำเนินการภายใต้หลักการเดียวกับวิธีการของฮ่องกงที่นำมาลองใช้กับข้อมูลของฮ่องกง แล้วเปรียบเทียบผลที่ได้กับวิธีการของฮ่องกงตามวิธีนี้ คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงจะสามารถยืนยันความเชื่อมั่นของวิธีการนี้ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง : ระยะยาว

1. การกำหนดลักษณะเฉพาะของเกรดที่ริเริ่มขึ้นใหม่นี้สามารถรายงานสารสนเทศได้มากเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนรู้และสามารถทำได้ โดยมีข้อพิจารณาบางประการเกี่ยวกับการสร้างมาตรฐานวัดอิงมาตรฐานเพื่อใช้ในการรายงานผลสัมฤทธิ์ของการสอบทั้งระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง มาตรฐานเหล่านี้มีลักษณะของการวัดอิงกลุ่มและการวัดอิงเกณฑ์ รวมทั้งสารสนเทศสำคัญที่บอกถึงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในรูปของความรู้ และทักษะของการได้เกรดนั้นจนสามารถนำเกรดของแต่ละปีมาเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์และยังส่งผลต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งของการรับรองกับการคัดเลือกที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

2. คำอธิบายเกรดในแต่ละวิชาอาจทำได้หลายวิธี มีข้อเสนอแนะของการทำคำบรรยายเกรดให้ละเอียดจะต้องทำการวิเคราะห์ผลการสอบและข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการสอบหลาย ๆ ปี และพบว่าการใช้ทฤษฎีการตอบข้อคำถาม (Item Response Theory = IRT) จะช่วยอำนวยความสะดวกในการพัฒนาคำอธิบายเกรดนี้ได้ อย่างไรก็ตาม IRT ไม่ใช่เครื่องมือในการแก้ปัญหาคำประเมินทั้งหมดได้ แต่เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ที่สามารถนำมาใช้ในบริบทต่าง ๆ รวมทั้งระบบการสอบของฮ่องกงที่บอกถึงการตัดสินใจอย่างมีอาชีพที่ต้องทำโดยนักการศึกษา ผู้จัดการระบบ และผู้บริหาร และทำให้ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการใช้ IRT ลดลงอย่างมาก

3. การพัฒนาข้อความอธิบายเกรดนำไปสู่ความเครียดเกี่ยวกับความต้องการที่ให้อาจารย์สามารถเปรียบเทียบได้ในระหว่างวิชา ความเครียดนี้

สะท้อนถึงการขาดความสอดคล้องของเกรดที่ใช้ระบบอิงกลุ่มกับเกรดที่ใช้
คำอธิบายการปฏิบัติของนักเรียน คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงต้อง
ใช้ดุลพินิจตัดสินถึงความสมดุลเพื่อให้ได้สัดส่วนที่ดีที่สุดของการอธิบาย
เกรดและความต้องการในความสามารถที่จะเปรียบเทียบระหว่างวิชา

ข้อเสนอแนะ

ตามโครงร่างข้อเสนอในบทนี้ มีข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการ
การสอบแห่งฮ่องกงพิจารณาดังต่อไปนี้

30. ค้นคว้าหารายละเอียดลักษณะของ “กลุ่มควบคุม” สำหรับการ
การสอบระดับสูงและการสอบระดับประกาศนียบัตรด้วยแนวคิดที่จะสร้าง
ให้เป็นไปตามข้อกำหนดความเป็นตัวแทนและความคงที่ของคะแนน

31. ให้มีการพิจารณาใช้การตัดสินด้วยความชำนาญตาม
หลักการวัดผล โดยใช้วิธีการทางสถิติในการกำหนดคะแนนจุดตัดของเกรด

32. ให้พิจารณาเก็บรวบรวมข้อมูลหรือสารสนเทศสำหรับ
กำหนดมาตรฐาน รวมถึงข้อมูลการสอบและตัวอย่างงานประจำปี โดยมุ่ง
ค้นหาระดับของการเปลี่ยนแปลงในด้านมาตรฐานตลอดเวลา

33. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของวิธีการให้เกรดโดยใช้หลักการ
อื่น (Alternative algorithm) ตามที่หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ในการเปรียบเทียบ
ระหว่างวิชา แล้วได้ผลตรงกัน

34. จัดเตรียมและเผยแพร่คำอธิบายด้วยถ้อยคำธรรมดา
เกี่ยวกับวิธีการให้เกรดโดยมุ่งเน้นที่จุดประสงค์

35. ให้คงวิธีการปัจจุบันที่ใช้ตรวจสอบความเที่ยงตรงภายนอกของการสอบ โดยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

36. ควรประเมินความเที่ยงตรงของตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์เทียบเคียงในการตรวจสอบความเที่ยงตรงอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในระบบการสอบของอังกฤษ

37. ศึกษาขนาดของการสูญเสียข้อมูลในการใช้เกรดแทนคะแนนเพื่อการเปรียบเทียบระหว่างรายวิชา

38. ทำการศึกษาหาผลกระทบในการใช้ “รายวิชาทั้งหมด” แทนการใช้ “รายวิชาอื่น ๆ” เป็นตัวแปรเปรียบเทียบระหว่างรายวิชา

39. ให้ดำเนินการศึกษาตามที่เสนอไว้ในข้อเสนอแนะข้อ 37 และข้อ 38 ข้างต้น พร้อมทั้งศึกษาจากการจำลองข้อมูลโดยใช้ข้อมูลการสอบของปีก่อนด้วย

40. ริเริ่มพัฒนาชุดของคำอธิบายในแต่ละรายวิชาในแง่ของสิ่งที่นักเรียนทั่วไปที่ได้รับแต่ละเกรดควรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำได้ตามที่ได้อธิบายไว้ในข้อเสนอแนะข้อ 14 ซึ่งดำเนินการศึกษาจากการจำลองข้อมูลโดยใช้ข้อมูลการสอบของปีก่อนพร้อมกันไปด้วย

41. พิจารณาใช้เทคนิคของทฤษฎีการตอบข้อคำถาม (Item Response Theory techniques) ในการสร้างคำอธิบายเหล่านี้เพื่อบอกให้รู้ว่ามี การตัดสินใจตามหลักการวัดผล

42. ใช้หลักเกณฑ์คณิตศาสตร์ในการปรับแก้ทางสถิติ (หนึ่งในสองหลักเกณฑ์ ที่เสนอไว้ในรายงานฉบับนี้ - ได้แก่ การแปลงเป็น

คะแนนมาตรฐานหรือการแปลงคะแนนแบบกำลังสอง (The Standard Score Transformation or the Quadratic Transformation) ซึ่งได้รับการพิจารณาว่ามีความเหมาะสมเป็นอย่างดีกับสภาพแวดล้อมของฮ่องกง

8

หลักสูตรที่เน้นเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ในบทนี้คือ เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการรวม การสอบวิชาภาษาจีน ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ (Chinese, English, Mathematics = CEM) เข้ากับหลักสูตรที่เน้นเป้าหมาย (Target Oriented Curriculum – TOC)

ภูมิหลัง

หลักสูตรที่เน้นเป้าหมายพัฒนามาจากโปรแกรมที่เรียกว่า เป้าหมาย และการประเมิน ที่สัมพันธ์กับเป้าหมาย (Target and Target – related Assessment – TTRA) ซึ่งเสนอไว้ในรายงานของคณะกรรมการการศึกษา คีศึกษาหมายเลข 4 ในปี พ.ศ.2533 และได้รับความเห็นชอบให้นำไปใช้ได้ ในปี พ.ศ.2534 โดยมีจุดประสงค์เพื่อ :

ปรับปรุงคุณภาพของการเรียนของนักเรียน โดยการกำหนด เป้าหมายที่แน่นอนเพื่อให้ครูและนักเรียนมีทิศทางในการเรียนที่ชัดเจน และ ให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคมโดยรวมได้รับข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับ สิ่งที่คาดหวังว่านักเรียนจะทำได้ในแต่ละชั้นของการเรียน

การนำหลักสูตรที่เน้นเป้าหมายมาใช้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ :

1. พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายและจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่พัฒนามาอย่างดี วิธีสอนยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการประเมินแบบอิงเกณฑ์
2. ช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนกับประสบการณ์ของตน
3. สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และความคิดอิสระ
4. ชี้ให้เห็นจุดอ่อนและสนับสนุนจุดเด่นในการเรียน

สถานการณ์ปัจจุบัน

ฮ่องกงได้นำหลักสูตรที่เน้นเป้าหมายมาใช้กับระบบการศึกษา เพื่อให้เกิดความหลากหลายและสนับสนุนรูปแบบต่างๆ ในการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิธีการเรียนรู้แบบการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivist) ซึ่งต่างจากสิ่งที่ปฏิบัติกันอยู่ในฮ่องกงในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การนำหลักสูตรที่เน้นเป้าหมายไปใช้ไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากการวิพากษ์วิจารณ์ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นกับฮ่องกงไม่ได้ต่างจากประเทศอื่น ๆ ขณะที่มีความเคลื่อนไหวในฮ่องกง ในหลาย ๆ ประเทศก็มีความเคลื่อนไหว เช่น อังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย และอเมริกาใต้ สำหรับฮ่องกงสามารถพิจารณาได้จากเกณฑ์การประเมิน (Board rubric) ซึ่งหมายถึงการศึกษาที่อิงผลการเรียนรู้ (Outcomes-based education) วิธีการเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายบางอย่างร่วมกัน จุดหมายที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษานี้ก็คือการ

กำหนดเป้าหมายการศึกษาให้ชัดเจน ซึ่งก็จะเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานด้วย และผู้ที่ได้รับผลอย่างมากจากวิธีเหล่านี้คือ ครู นักเรียน และผู้ใช้ปลายทาง ซึ่งต้องปรับตัวให้เหมาะกับสิ่งที่คาดหวังว่าจะได้ผลที่ได้จากกระบวนการทางการศึกษา

หัวใจสำคัญของการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้คือ การเคลื่อนไหวเพื่อเสริมหรือแทนที่สิ่งที่เรียกว่า วิธีวัดแบบอิงกลุ่มเพื่อการรับรองและการคัดเลือก กรณีการรับรองนักเรียนใช้คะแนนจากการทดสอบ และเปรียบเทียบคะแนนเหล่านี้กับคะแนนนักเรียนอื่นๆ เพื่อกำหนดลำดับ “ความสามารถ” ในกรณีการคัดเลือก มีการกำหนดเกณฑ์เฉพาะขึ้น และนักเรียนได้รับการตัดสินว่าผ่านมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ วิธีการทั้งสองนี้ มักถูกมองว่าตรงข้ามกัน ดังนั้นจึงมีการนำมารวมกันสู่สิ่งที่เรียกว่า การอ้างอิงมาตรฐาน (Standards-based referencing) และการที่จะทำให้การอ้างอิงมาตรฐานมีความหมายนั้น จำเป็นต้องใช้วิธีการประเมินแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ควบคู่กันเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อให้เสริมซึ่งกันและกัน

การพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรที่เน้นเป้าหมายในประเทศต่าง ๆ ได้เน้นถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องครอบคลุมในเรื่องดังนี้

นโยบายที่ต้องการลดความหลากหลาย ด้วยการควบคุมหลักสูตรมากขึ้น

- แนวการพัฒนาหลักสูตรแบบ “บนสู่ล่าง” (Top-Down) กับการนำไปใช้ที่เร่งรีบ และความกดดันที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะที่เกิดกับครู

- ความคิดเกี่ยวกับทางเลือกเดียวของการเรียน และดำเนินด้วยเทคนิควิธีที่ไม่เหมาะสม

- การกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ที่แบ่งออกเป็นส่วย่อยๆ ทำให้ขาดการเชื่อมโยงความรู้เหล่านั้น

- การขาดพื้นฐานทางทฤษฎีของวิธีต่าง ๆ ที่นำมาใช้ มีผลทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างการสอบข้อเขียนและการปฏิบัติ

- การขาดกระบวนการทางสถิติที่เหมาะสมเพื่อช่วยในการเปรียบเทียบต่าง ๆ

มีปัญหาบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับฮ่องกง เช่น ขณะที่บางประเทศใช้วิธีที่เน้นผลปลายทางของหลักสูตรที่กำหนดจากส่วนกลางเพื่อจำกัดความหลากหลาย ส่วนฮ่องกงจะไม่มีลักษณะนี้ การนำไปใช้ที่เร่งรีบและการขาดทรัพยากรที่เพียงพอในกระบวนการต่าง ๆ ก็ไม่ปรากฏพบเช่นเดียวกัน ส่วนตัวอย่างปัญหาที่มีได้แก่ การกำหนดจุดเน้นของทักษะระดับสูง (Higher-level skills) ในวิชาต่าง ๆ และทักษะการแก้ปัญหาไม่สามารถพิจารณาในลักษณะทั่วไปได้โดยปราศจากบริบทเฉพาะ (ได้แก่ ความรู้ที่อิงเนื้อหาวิชา) เป็นต้น ด้วยความไม่มีประสบการณ์ จึงทำให้เกิดข้อจำกัดขึ้น และข้อจำกัดเหล่านี้ปรากฏเมื่อนำไปใช้ในโรงเรียนประถม แต่ก็ไม่ได้แสดงให้เห็นเต็มที่จนกระทั่งนำไปใช้กับหลักสูตรมัธยม อย่างไรก็ตาม จะนับว่าเป็นประโยชน์ต่อระบบการศึกษา หากมีการใช้หลักสูตรที่เน้นผลปลายทางควบคู่กับวิธีดั้งเดิม นอกจากนี้ ได้มีความพยายามที่จะพัฒนารูปแบบต่างๆ ที่เน้นผลปลายทางโดยอาศัยทฤษฎีที่อิงการพัฒนา และการสนับสนุน แนวโน้มนี้คือ การใช้ ทฤษฎีการตอบข้อคำถาม (Item Response Theory)

การประเมินหลักสูตรที่เน้นเป้าหมายในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยในฮ่องกง พบว่าโรงเรียนประถมได้รับประโยชน์อย่างมากจากการนำหลักสูตรที่เน้นเป้าหมายมาใช้ โดยพิจารณาว่าเป็นวิธีที่ช่วยกระตุ้นครูอย่างต่อเนื่องไปสู่การพัฒนา การปฏิบัติหรือความชำนาญการในวิชาชีพ นอกจากนี้ยังเน้นการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับการประเมิน การอิงเกณฑ์ การเรียนรู้ที่อิงภาระงาน (Task-based learning) ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิธีการจัดชั้นเรียนที่อาจช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทางการศึกษาย่อมนำมาซึ่งความยุ่งยากในการปฏิบัติ การใช้หลักสูตรที่เน้นเป้าหมายก็เป็นตัวอย่างในกรณีนี้ เนื่องจากการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่เปลี่ยนจากแนวความคิดดั้งเดิม และเกิดการปรับเปลี่ยนสิ่งที่กำลังดำเนินอยู่ โดยอยู่บนพื้นฐานแห่งความจริง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของการวางแผนเพื่อทำให้เกิดทิศทางที่แตกต่างออกไปจากสิ่งที่เคยมี ในการศึกษาครั้งนี้มีความสำคัญต่อการศึกษาและวิเคราะห์ต่อไป ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาในโรงเรียนมัธยมโดยเฉพาะ เกิดขึ้นหลังจากการใช้หลักสูตรที่เน้นเป้าหมาย นั่นคือ ปัญหาความสมดุลระหว่างการประเมินแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ การประเมินทั้งสองแบบนี้มีความสำคัญ โดยการประเมินแบบอิงเกณฑ์ใช้มาตรฐานสัมบูรณ์ (Absolute) บางอย่างเป็นเกณฑ์ ส่วนการประเมินแบบอิงกลุ่มจะใช้การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลกับของคนอื่น ๆ ทั้งสองแบบมีความสำคัญที่คาบเกี่ยวกันอยู่ ดังนั้นในการพิจารณาเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ระดับใดที่เหมาะสมนั้น ต้องดูจากสิ่งที่คาดหวังจะให้เกิดจากนักเรียนในระดับการเรียนหนึ่ง ความพยายามในการค้นหารูปแบบวิธีรวมหรือผสมผสานการ

ประเมินทั้งสองแบบ วิธีดังกล่าวก็คือ การประเมินที่อิงมาตรฐาน (Standards-based assessment)

แนวคิดสำคัญของวิธีประเมินที่อิงมาตรฐาน คือ การแสดงความชัดเจนถึงมาตรฐานที่นักเรียนคนหนึ่งจะไปถึงภายใต้มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้ รายการมาตรฐานเหล่านี้จะกำหนดล่วงหน้า โดยอาจใช้ข้อมูลการประเมินความสามารถของนักเรียนจากงานที่มอบหมายต่าง ๆ หรือจากคำอธิบายเกรดของวิชาหรือหลักสูตร ในกรณีเช่นนั้นจะเป็นการผสมผสานของรูปแบบการอิงเกณฑ์ (ซึ่งเกณฑ์ไม่เฉพาะเจาะจงหรือกว้างเกินไป) กับการจัดวางผลของนักเรียนภายใต้กลุ่มประชากรเป้าหมาย วิธีการนี้จะเกิดความสมดุลระหว่างการประเมินทั้งสองรูปแบบที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือ แต่ก็มีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินที่อิงมาตรฐาน ทฤษฎีการวัดสมัยใหม่ เช่นทฤษฎีการตอบข้อคำถามสามารถช่วยในเรื่องการรวมการประเมินแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ได้ การใช้เทคนิควิธีนี้คือ ความสามารถของแต่ละคนที่ต้องการวัดและความยากของงานที่ทดสอบสามารถรายงานได้ด้วยมาตรวัดเดียว พร้อมกับการประมาณความคลาดเคลื่อนมาตรฐานสำหรับนักเรียนแต่ละคนและงานแต่ละงาน การจัดลำดับข้อสอบในแง่ของระดับความยากสามารถทำให้เกิดความเข้าใจในเกณฑ์ที่อยู่เบื้องหลัง และการจัดตำแหน่งนักเรียนบนมาตรวัดเดียวกันจะเป็นการจัดวางนักเรียนที่สัมพันธ์กับเกณฑ์เหล่านี้ มาตรวัดดังกล่าวมีลักษณะที่เป็นแบบอิงกลุ่มที่จะช่วยให้สามารถเปรียบเทียบกับคนในกลุ่มได้ วิธีนี้ทำให้เกิดการสร้างคำอธิบายเกณฑ์ผลงานของนักเรียนในระยะต่าง ๆ กันบนมาตรวัดผลสัมฤทธิ์อย่างหนึ่ง

สรุป

ปัจจุบันหลักสูตรที่เน้นเป้าหมายมีทิศทางที่ยังไม่แน่นอน แต่อาจนำไปใช้กับหลักสูตรโรงเรียนมัธยม การรวมการประเมินแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มถือว่าเป็นแนวโน้มที่เกิดทั่วโลก ซึ่งคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงจะต้องนำมาใช้กับทั้งการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงในระยะเวลาอันใกล้นี้ งานด้านวิจัยและทดลองได้นำเสนอการประเมินที่อิงมาตรฐาน เพื่อช่วยเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการการสอบในการแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง มีดังนี้

43. จัดโครงการวิจัยร่วมกับสถาบันพัฒนาหลักสูตร ในการขยายวงการใช้หลักสูตรที่เน้นเป้าหมายไปสู่การสอบระดับประกาศนียบัตร เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการสอบที่มีในปัจจุบันกับการประเมินหลักสูตรที่เน้นเป้าหมาย โดยอาจอยู่ในรูปของกรอบที่อิงมาตรฐาน และการใช้เทคนิควิธีต่างๆ ของทฤษฎีการตอบข้อคำถาม

9

เทคโนโลยีสารสนเทศและการวัดผล

วัตถุประสงค์ในบทนี้คือ เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาของฮ่องกง

บทนำ

ในบทนี้จะกล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน ตามที่รัฐบาลฮ่องกงวางแผนไว้ในอีก 5 ปีข้างหน้า ในวงเงินงบประมาณกว่า 2.5 พันล้านเหรียญฮ่องกง ซึ่งครอบคลุมทั้งเครื่อง/อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาครูผู้สอน ทั้งนี้ จะเน้นถึงนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมทักษะทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ แก่นักเรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาระบบความคิดและการแก้ปัญหา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ฮ่องกงจะต้องส่งเสริมการพัฒนาทักษะดังกล่าวแก่กลุ่มคนที่กำลังอยู่ในวัยศึกษา จึงมีการประกาศใช้แผนการประเมินภายในโรงเรียนที่รวมเอาทักษะการแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไว้เป็นตัวบ่งชี้ความสามารถสำคัญอย่างหนึ่งของนักเรียน สิ่งเหล่านี้จะมีส่วนสนับสนุน

เศรษฐกิจที่อิงความรู้ของฮ่องกงได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับประเทศตะวันตกที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชิงบริหารในการวัดผลและการสอบ

หลักการสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในชั้นเรียน ไม่ว่าจะในฮ่องกง และที่อื่น ๆ คือ สิ่งเหล่านี้ทำให้รูปแบบการทำงานวันต่อวันของครูเปลี่ยนไปและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบต่าง ๆ ในชั้นเรียน ที่เป็นประโยชน์แก่ทั้งครูและนักเรียน อีกทั้งช่วยสะท้อนและสนับสนุนระบบการบริหารของโรงเรียนนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี หากมีการขยายขอบข่ายการใช้การประเมินภายในโรงเรียนในฮ่องกงแล้ว คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงและสถาบันพัฒนาหลักสูตร จำเป็นต้องระบุในรายละเอียดถึงประเภทของข้อมูลที่โรงเรียนต้องการ ดังนั้น จึงควรมีการออกแบบและพัฒนาระบบที่อิงคอมพิวเตอร์ ที่สามารถทำหน้าที่หลักๆ และมีลักษณะยืดหยุ่นในการนำไปใช้พร้อม ๆ กับการสร้างคลังข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำหรับในประเทศอังกฤษมีข้อบังคับตามพระราชบัญญัติว่า โรงเรียนจะต้องบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสามารและความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคนตามหลักสูตรแห่งชาติแต่ละระดับ มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จระดับชาติของแต่ละวิชา ควบคู่กับระบบการให้เกรด แล้วจัดทำรายงานความสำเร็จที่เรียกว่า SOAs (Statements of attainment) สิ่งนี้ทำให้เกิดระบบการประเมินแบบอิงเกณฑ์ แต่การประเมินตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้นเป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่ครูและผู้บริหาร ทั้งใน

การประเมินและคลังข้อมูลนักเรียนที่ใหญ่และซับซ้อนขึ้น โรงเรียนในอังกฤษประมาณ 80% ใช้ซอฟต์แวร์ SIMS ซึ่งส่วนใหญ่ก็พึงพอใจ ซอฟต์แวร์นี้พัฒนาและดูแลโดยบริษัทเอกชน และที่ประสบผลสำเร็จได้ เพราะพัฒนาขึ้นจากการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญคอมพิวเตอร์ เพื่อสนองความต้องการของครู โรงเรียน ผู้จัดทำหลักสูตร และองค์กรการวัดผล ดังนั้น หากมีการขยายขอบข่ายของการประเมินภายในโรงเรียน เชื่อว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถนำมาใช้เพื่อช่วยครูได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การสอบที่ใช้คอมพิวเตอร์

1. ปัญหาด้านประสิทธิภาพ

ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการสอบถือว่า คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงมีความสามารถในระดับสูงในการพัฒนาและปฏิบัติเกี่ยวกับระบบที่ใช้คอมพิวเตอร์ อย่างไรก็ตาม ความต้องการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบการสอบ และยังเป็นที่ยวิพากษ์กันอยู่ในกรณีของการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอบวิชาคอมพิวเตอร์ หากการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประสบผลสำเร็จในการพัฒนาความรู้ด้านต่าง ๆ แล้ว ในอนาคตน่าจะมีการกำหนดวิธีที่เหมาะสมในการวัดความสามารถของนักเรียน และคงต้องมีการดำเนินการประเมินภายในโรงเรียนในห้องคอมพิวเตอร์หรือที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตอย่างแน่นอน ดังนั้นจึงต้องมีการเชื่อมต่อกับระบบ ตัวบริการข้อมูล (File server) และอาจรวมถึงการเชื่อมต่อกับเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตในศูนย์อำนวยความสะดวกในอาคารอันใกล้อีกด้วย ในการจัดข้อสอบบน File server แล้วบรรจลง (Download) ให้แก่ผู้เข้าสอบระหว่างการสอบ และพิมพ์ออกมา นั้น ต้องพิจารณาเปรียบเทียบกับ การจัดทำข้อสอบที่เป็นเอกสาร การตรวจให้คะแนนแบบเชื่อมต่อตรง (Online) จากตัวเขียนของคอมพิวเตอร์ก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำได้อย่างรวดเร็ว แต่ก็ต้องคำนึงถึงปัญหาทางด้านการดำเนินการและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการสอบแบบเชื่อมต่อตรง (Online)

2. ปัญหาด้านการดำเนินการ

ปัญหาในการดำเนินการจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของค่าใช้จ่ายของศูนย์การสอบต่าง ๆ ที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และการสื่อสารทั้งหลาย สำหรับเพียงเพื่อการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง อย่างไรก็ตาม ในอีกห้าปีข้างหน้าโรงเรียนต่าง ๆ ในฮ่องกง จะติดตั้งอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างเต็มรูปแบบ จึงเป็นไปได้ที่จะจัดตั้งศูนย์การสอบในโรงเรียนขึ้นพร้อม ๆ กับระบบคอมพิวเตอร์และ LAN เพื่อจุดประสงค์ในการสอบโดยเฉพาะ และยังมีปัญหาทางด้านความปลอดภัยอีกหลายประเด็นที่ต้องพิจารณาถึง เพื่อป้องกันมิให้นักเรียนสามารถดูข้อมูลที่เก็บไว้ในตัวบริการข้อมูล (File servers) หรือใช้การสื่อสารเชื่อมต่อตรง ที่ได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่นแต่สิ่งนี้ก็ได้รับการแก้ไขทางด้านเทคนิคเรียบร้อยแล้ว เพียงแต่ต้องหาระบบความปลอดภัยที่เชื่อถือได้ในระดับสูงอื่นมาใช้กับศูนย์การสอบดังกล่าว รวมทั้งการจัดการเกี่ยวกับการเขียนคำตอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียน ซึ่งจะสามารถบันทึกเก็บไว้ใช้เป็นเครื่อง “ตรวจสอบ” เพื่อป้องกันการทุจริตระหว่างการสอบได้

ศูนย์การสอบเชื่อมต่อ จำเป็นต้องมีเครื่อง/อุปกรณ์ชุดสำรองไว้ในกรณีที่มีการผิดพลาดขึ้นระหว่างการสอบ รวมทั้งมีระบบไฟฟ้าสำรองไว้ในกรณีฉุกเฉิน ข้อดีในการใช้โรงเรียนเป็นศูนย์การสอบเชื่อมต่อ คือทำให้ผู้เข้าสอบรู้สึกสะดวกและคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม ดีกว่าที่จะใช้ศูนย์สอบขนาดใหญ่ที่ไม่คุ้นเคยและมีนักเรียนจำนวนมากจากหลายๆ โรงเรียน

3. ปัญหาด้านจรรยาบรรณ

ในการสอบเชื่อมต่อนั้นมีข้อโต้แย้งกันอยู่ว่า ผู้ที่มีทักษะและประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และแป้นพิมพ์มาก่อนจะได้เปรียบมากกว่า ผลการสอบสะท้อนให้เห็นถึงทักษะในการใช้เทคโนโลยีได้มากพอๆ กับสิ่งที่ต้องการวัดในด้านความรู้เฉพาะทาง ด้วยเหตุนี้รัฐบาลของฮ่องกงจึงมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และแป้นพิมพ์รวมทั้งระบบป้อนข้อมูลเข้าโดยใช้เสียง เนื่องจากมีกรอบเวลาในการนำการสอบที่เขียนโดยคอมพิวเตอร์มาใช้ในฮ่องกงภายใน 5-10 ปีข้างหน้า ดังนั้นนักเรียนจำเป็นต้องพัฒนาทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ให้ได้ถึงระดับที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์เขียนคำตอบในการสอบได้ ทักษะเหล่านี้ยังเป็นที่ต้องการของผู้จ้างงานเมื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอีกด้วย เช่นเดียวกับความจำเป็นในการ “ฝึกใช้” ระบบป้อนข้อมูลเข้าโดยใช้เสียง เพื่อใช้ในการแยกแยะและตีความรูปแบบเสียงของแต่ละคน นอกจากนี้ข้อสอบควรจะเป็นลักษณะที่ลดการพึ่งพาทักษะการใช้แป้นพิมพ์อย่างเดียว นักเรียนอาจเลือกใช้แป้นพิมพ์ เสียงพูด หรือตัวเขียนด้วยมือ มีการศึกษาถึงการเขียนคำตอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ ถึงแม้ว่าผลที่ได้ยังไม่ชัดเจน แต่มีข้อเสนอแนะว่าผลที่ได้จะดีกว่าหากนักเรียนมีความสามารถในการใช้ Word processors

และยังมีหลักฐานว่าการเขียนข้อสอบโดยคอมพิวเตอร์ใช้กลวิธีมากกว่าการใช้ปากกาและกระดาษโดยทั่วไป และที่สำคัญยังสามารถผลิตคำตอบที่ยาวและสมเหตุสมผลมากกว่า

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า เป็นโอกาสของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง และระบบการศึกษาของฮ่องกงที่จะได้ใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในการบริหารและการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการประเมินและการสอบ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการประเมินที่อิงระบบโรงเรียน โดยเพิ่มการใช้คอมพิวเตอร์ในกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น และมีคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงคอยกำกับดูแลเรื่องเหล่านี้อย่างใกล้ชิด

การนำคอมพิวเตอร์มาปรับใช้ในการทดสอบ (Computer Adaptive Testing = CAT)

สิ่งที่ดีว่าเป็นผลดีต่อคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงและนักเรียนในฮ่องกง คือ การทดสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยตอนแรกนักเรียนจะตอบคำถามชุดหนึ่งก่อน จากคลังข้อสอบรวมใหญ่ที่แยกตามระดับความยาก มีการประมาณค่าความสามารถจากการตอบคำถามชุดแรกแล้วใช้เป็นข้อมูลในการเลือกชุดต่อไป และประมาณค่าความสามารถอีกจากคำตอบที่ได้ จะใช้วิธีนี้จนกว่าความสามารถจะถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยใช้หลักการของทฤษฎีตอบข้อคำถาม และใช้แบบจำลอง Rasch (Rasch model) ในการสร้างมาตราข้อสอบและบุคคล ข้อดีและข้อจำกัดบางประการของ CAT

มีข้อดีหลายประการนอกเหนือจากการลดความยาวของแบบทดสอบ CAT สามารถนำเสนอคำถามที่มีความยากเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว และสามารถนำเสนอข้อสอบที่ยากหรือง่ายมาก ๆ ที่ความสามารถนั้นหรือต่ำกว่าได้ ทำให้ได้ข้อสอบที่มีความยากที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งต่างโดยสิ้นเชิงกับการทดสอบแบบเก่าที่ใช้เขียนตอบบนกระดาษที่มักจะคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากระดับปานกลาง ซึ่งการทดสอบแบบใหม่จะมีความถูกต้องแม่นยำในการวัดทุกช่วงความสามารถ ส่วนการทดสอบแบบเก่าจะมีความถูกต้องแม่นยำเฉพาะในช่วงกลาง ๆ นอกจากนี้ CAT ยังให้ความปลอดภัยและลดค่าใช้จ่าย แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในเรื่องที่นักเรียนไม่สามารถที่จะ “ย้อนกลับ” และแก้ไขคำตอบของคำถามก่อน ๆ ได้ ซึ่งทำให้เสียความรู้สึกและขณะที่การทดสอบแบบเดิมสามารถจำนวนคำถาม “ง่าย” ที่ตอบถูกต้อง แต่ CAT ไม่สามารถทำได้

การบูรณาการระบบการเรียนรู้และการวัดผลให้ต่อเนื่องกัน (Integrated Learning Systems and Continuous Measurement)

ระบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Systems - ILS)

ระบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ (ILS) ก็เป็นอีกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบนี้จะรวมเอาการจัดการเรียนการสอน และการประเมินเข้าไว้ด้วยกันในชุดโปรแกรมสำเร็จรูป ที่สามารถใช้ได้กับคอมพิวเตอร์ทั่วไปหรือในห้องเรียนที่ต่อเชื่อมกับเครือข่าย ซึ่ง

มักจะนำเสนอในรูปแบบสื่อผสม (multimedia) ขั้นสูงพร้อมหน่วยช่วยสอนอัตโนมัติ “เซาว์น” (intelligent’ automated tutors) และสามารถเรียนได้ด้วยทางเลือกต่าง ๆ กัน ตามรูปแบบความรู้ของนักเรียนจากการประเมินอย่างต่อเนื่องจากหน่วยช่วยสอนอัตโนมัติ ความก้าวหน้าไปยังระดับต่อไปขึ้นอยู่กับข้อกำหนดงาน/กิจกรรมการประเมินไว้เป็นช่วงระยะ และใช้ระดับความสัมฤทธิ์ผล 70% ส่วนสำคัญของระบบนี้คือการใช้รูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ที่ต่อเนื่องซึ่งต่างกับ CAT ที่ไม่ได้ใช้ทฤษฎีการวัดผลทางจิต แต่ได้พัฒนามาจากทฤษฎีความรู้ความคิด (Cognitive science) จึงเป็นพื้นฐานของระบบการเรียนแบบบูรณาการที่มักจะกล่าวถึงการสร้างความรู้ความคิด (Cognitive architectures) ที่เป็นทฤษฎีความรู้ความคิดของมนุษย์ที่อิสระจากงาน/กิจกรรม นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบความรู้ความคิดเฉพาะทาง ที่ใช้กับระบบการเรียนแบบบูรณาการเฉพาะทาง สิ่งเหล่านี้เป็นการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีความรู้ความคิดกับการนำไปใช้ทางการศึกษาซึ่งจะมีประโยชน์อย่างมากกับโรงเรียนในอนาคต

การประยุกต์ใช้ระบบการเรียนแบบบูรณาการ (ILS)

มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีความรู้ความคิดกับการนำไปใช้ในระบบการเรียนแบบบูรณาการจำนวนมาก ศูนย์การศึกษาการประเมินและศูนย์การประเมินเทคโนโลยีของ UCLA (University of California) ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับการสอนและเทคโนโลยี รวมทั้ง การออกแบบรายการเรียนรู้แบบบูรณาการ หากลักษณะเฉพาะของหลักสูตรและองค์ประกอบของการประเมินเนื้อหาหลักสูตรที่ยึดเป้าหมายด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ได้ออกแบบสร้างไว้ที่สถาบันพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้

สามารถนำเสนอด้วยสื่อผสมและใช้หน่วยช่วยสอนอัตโนมัติได้ในชุดโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งจะถือว่าเป็นตัวอย่างความสำเร็จอย่างหนึ่งของเทคโนโลยีการเรียนแบบบูรณาการ เทคโนโลยีชนิดนี้ได้มีการติดตั้งและใช้ประจำอยู่ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยหลายแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ตัวอย่างเช่น วิชาทฤษฎีเซตและตรรกวิทยา ที่มหาวิทยาลัย Stanford ได้ใช้ระบบการเรียนแบบบูรณาการด้วยคอมพิวเตอร์ และรายวิชาเรียนหนึ่งภาคเรียน มหาวิทยาลัย Carnigic Mellon ที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ LISP เป็นตัวช่วยสอนอัตโนมัติซึ่งถือเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของระบบการเรียนแบบบูรณาการ จะมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ใช้ LISP ช่วยสอนอัตโนมัติจะประสบผลสำเร็จเหนือกว่ากลุ่มที่เลือกใช้รูปแบบที่บรรยายควบคู่กับการฝึกฝนห้องปฏิบัติการแบบเก่า

ข้อจำกัดสำคัญของการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้ในชั้นเรียนนี้ จำเป็นต้องมีความพร้อมด้านทรัพยากร ทั้งคอมพิวเตอร์และการสื่อสารที่จำเป็นต่อการแสดงผลในระดับต่าง ๆ ซึ่งสามารถเป็นไปได้ทั่วไปในโรงเรียนและชั้นเรียนในอีกห้าถึงสิบปีข้างหน้า

ปัญหาด้านการประเมิน

ระบบการเรียนรู้แบบบูรณาการก่อให้เกิดปัญหาต่อคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง การประเมินที่ใช้เทคโนโลยีจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ที่ไม่สามารถกำหนดโดยครูหรือโรงเรียนหรือคณะกรรมการการสอบ แต่นักเรียนจะเป็นผู้กำหนด ซึ่งเป็นการประเมินที่จะแบ่งเป็นภาค ๆ โดยตกลงว่านักเรียนจะเกิดความรู้ก้าวหน้าโดยผ่านระบบการเรียนแบบบูรณาการด้วยอัตราที่ต่างกันและได้

ผลการเรียนรู้ที่ต่างกัน สิ่งนี้ทำให้เกิดคำถามว่า ควรวัดอะไรและเมื่อไร คำตอบจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรวิชานั้น ๆ สำหรับ CAT แล้ว คณะกรรมการการสอบ ควรจะดูแลความก้าวหน้าด้วยการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนแบบบูรณาการ โดยเฉพาะในแง่ของการบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียน และดูผลต่อการปฏิบัติการสอนและการประเมิน นับว่ามีประโยชน์หากมีการศึกษาร่วมกับสถาบันพัฒนาหลักสูตรโดยกำหนดเป้าหมายไม่มากเกินไปนัก เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ในรูปสื่อผสม สามารถเลือกและควบคุมลำดับขั้นตอน และใช้ชุดช่วยสอนอัตโนมัติที่สามารถใช้ร่วมกับซอฟต์แวร์ที่สถาบันพัฒนาหลักสูตรทำ การทดสอบนำร่องในโรงเรียนระบบการเรียนแบบบูรณาการ นับว่าเป็นกรณีตัวอย่างของการใช้เทคโนโลยีกับนโยบายหลักสูตรที่ยึดเป้าหมายของฮ่องกง

มีข้อเสนอแนะว่า คณะกรรมการการสอบร่วมกับสถาบันพัฒนาหลักสูตร ควรดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของระบบการเรียนแบบบูรณาการด้วยคอมพิวเตอร์ในระดับมัธยมศึกษาของฮ่องกงโดยตรง

สรุป

การขยายผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ อย่างทางด้านการศึกษาของฮ่องกง เช่นเดียวกับประเทศที่มีเศรษฐกิจแบบอิงความรู้ชั้นสูงอื่น ๆ และแน่นอนย่อมมีผลกระทบต่อระบบการประเมินและการสอบ คณะกรรมการการสอบจำเป็นต้องตื่นตัว และสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นนี้ได้ แต่

ต้องแน่ใจได้ว่าสิ่งนี้จะเกิดขึ้นในระดับนโยบายและการวางแผน ที่จะทำให้เกิดการเตรียมการที่เหมาะสมกับครู ไม่เฉพาะในเรื่องของเทคโนโลยีเท่านั้น นโยบายและการวางแผนควรมุ่งถึงความเข้าใจเกี่ยวกับศักยภาพทางการศึกษาของเทคโนโลยีสารสนเทศกับความเป็นจริงในชั้นเรียน ในการที่จะนำเทคโนโลยี เช่น CAT และ ILS และเทคโนโลยีแบบเชื่อมต่อตรง เทคโนโลยีในชั้นเรียน สำหรับระบบการประเมินภายในโรงเรียน ความเข้าใจนี้ควรจะได้จากการวิจัย พัฒนา และทดลองนำร่องของเทคโนโลยีดังกล่าวในบริบทของฮ่องกงก่อน และต้องวางแผนอย่างรอบคอบและใช้บริบทการบริหารจัดการที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

เสนอแนะว่าคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ควรจะ

44. จัดตั้งคณะทำงานโครงการโดยมีตัวแทนจากคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง สถาบันพัฒนาหลักสูตรและภาควิชาการศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือครูที่ทำการสอนอยู่ เพื่อออกแบบพัฒนาและนำเอาการประเมินอิงระบบโรงเรียนมาปฏิบัติและชุดซอฟต์แวร์สำหรับวินิจฉัย ที่เหมาะสมกับระบบ LANS ในโรงเรียนและวางแผนระบบเครือข่ายด้านการศึกษภายในฮ่องกง (Intranet)

45. ดำเนินการวิจัยและพัฒนาทดลองระบบการสอบที่นำเสนอ โจอทย์และเขียนตอบลงบนคอมพิวเตอร์

46. ดำเนินการวิจัยการทดสอบที่ปรับเหมาะด้วยคอมพิวเตอร์

และธนาคาร งาน/กิจกรรมด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อประเมินศักยภาพการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้กับระดับมัธยมศึกษาในฮ่องกง

47. ดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการพัฒนาหลักสูตร โดยมุ่งเน้นการประเมินบทบาทของระบบการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยคอมพิวเตอร์มาใช้กับระดับมัธยมศึกษาในฮ่องกง

10 การวิจัย

วัตถุประสงค์ในบทนี้คือ เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินโครงการวิจัยด้านการสอบสำหรับคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง อันนำไปสู่การเป็นองค์กรผู้นำทางการประเมินผลในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (Asia - Pacific Region)

บทนำ

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ด้านการจัดการขององค์กรต่างๆ ของโลกตะวันตก ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับกระแสโลกาภิวัตน์ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี การตลาด และสังคมที่เปลี่ยนไป ขณะที่จีนได้มี การพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่รวดเร็วและยั่งยืน เช่นเดียวกับฮ่องกง ต้องเผชิญกับความท้าทายในการแข่งขันและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรง จากสภาพการณ์ดังกล่าว จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ให้ความสำคัญทั้งกับสภาพแวดล้อมภายนอกและกระบวนการภายในต่าง ๆ เพื่อหารูปแบบการปรับตัวที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นคุณภาพของการให้บริการควบคู่กับการพัฒนา/ฝึกอบรมบุคลากร การเปลี่ยนแปลงมิได้มีผลกระทบต่อภาคเอกชนเท่านั้น แต่ภาครัฐก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน ไม่ว่า

จะในเรื่องของคุณภาพของการให้บริการและการลดค่าใช้จ่าย ด้วยเหตุนี้ ภาครัฐจึงรับเอารูปแบบการจัดการใหม่ ๆ จากภาคเอกชนมาใช้ องค์กรด้านการสอบก็ควรที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน โดยเฉพาะที่มีการผูกขาดพื้นที่ให้บริการ โดยจะเน้นถึงการลดค่าใช้จ่ายและการนำไปสู่องค์กรอิสระ

ดังนั้น จึงได้เกิดธุรกิจและการแข่งขันระหว่างหน่วยงานด้านการสอบขึ้นในบางประเทศ เช่น องค์กรสากล IBO (International Baccalaureate Organization) ที่บริการด้านการสอบที่แข่งกับสถาบันการสอบแห่งชาติในหลายๆ ประเทศ หน่วยงานการทดสอบมีเออาซีพี (Educational Testing Service - ETS) ของสหรัฐอเมริกาที่เสนอ บริการทดสอบที่อิงระบบคอมพิวเตอร์ในสาขาต่าง ๆ เช่น ภาษา เป็นต้น บริการเหล่านี้มีเพื่อตอบสนองการจ้างงานและความก้าวหน้าในระบบการศึกษา เช่นเดียวกันกับด้านอาชีวศึกษาที่ต้องการการรับรองจากมหาวิทยาลัยและนายจ้าง จากเหตุผลข้างต้น ประกอบกับความต้องการ การเรียนรู้ตลอดชีวิตและคุณภาพของผู้เรียนจากนายจ้างและตลาดแรงงาน ทำให้เกิดการวัดผลเชิงวินิจัยขึ้นเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจทางการศึกษา และการพัฒนาด้านอาชีพ การจัดการบริการด้านการสอบของหน่วยงานต่าง ๆ จึงเป็นแหล่งรายได้เสริมอย่างดี ทั้งยังช่วยสนับสนุนการพัฒนา ระบบการสอบของรัฐที่มีอยู่อีกด้วย

การออกแบบโครงการวิจัย

เพื่อเป็นการให้บริการด้านการสอบที่มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 และเพื่อตอบรับสถานการณ์ข้างต้น คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงจัดให้มีโครงการวิจัยที่มีคุณภาพสูง เพื่อช่วยให้คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงบรรลุผลตามภาระหน้าที่ในการพัฒนาการบริการด้านการสอบที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อสร้างภาพโดยรวมให้กับคณะกรรมการการสอบ ทั้งในจีนและระดับสากล โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ 4 ประการ คือ

1. การกำกับดูแลระบบการสอบและการประเมินผล เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลและการพัฒนา
2. เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน การรับรองและการคัดเลือก วิธีการให้เกรด การประเมินที่อิงมาตรฐาน และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
3. เพื่อให้ข้อมูลสนับสนุนงานวิจัยสากลอื่น ๆ ในเรื่องการสอบและการประเมิน
4. เพื่อพัฒนาศูนย์วิจัยชั้นนำทางด้านการสอบและการประเมินของภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกขึ้นในฮ่องกง

1. การกำกับดูแลระบบการสอบและการประเมินที่มีอยู่ในปัจจุบัน

หลักการสำคัญของโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการสอบของรัฐ ก็คือ การกำกับดูแลการสอบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (รวมทั้งการ

ประเมินอิงระบบโรงเรียน) และกระบวนการรับรองที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ช่วยให้เกิดการพัฒนาในภาพรวมของการสอบที่มีอยู่ของ คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
- ให้ข้อมูลผู้สอบเกี่ยวกับการใช้หลักการวัดผลที่น่าเชื่อถือ
- ให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการรายวิชา เพื่อใช้ในการออกข้อสอบ

ในปีต่อไป

- ใช้เป็นฐานข้อมูลแก่โครงการวิจัยอื่น ๆ ของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสอบ
- ให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจอื่น ๆ ที่ต้องการข้อมูลการสอบของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง

จากจุดประสงค์ดังกล่าว คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง เตรียมจัดให้มีการวิเคราะห์เชิงสถิติของการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง อีกทั้งจะขยายขอบเขตการกำกับดูแลออกไปอีก โดยไม่เพียงแต่วิเคราะห์เชิงสถิติเท่านั้น แต่อาจมีการวิเคราะห์ถึงระบบการเขียนตอบของผู้สอบอีกด้วย

2. การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน การรับรองและการคัดเลือก วิธีการให้เกรด การประเมินอิงมาตรฐานและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

การดำเนินงานควรทำในเชิงของการวิจัยและพัฒนา ซึ่งจะมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการประเมินผลภายในโรงเรียน รวมทั้งการรับรองและการคัดเลือก เช่น กรณีของการประเมินภายในโรงเรียน มีการศึกษาถึง

ค่าสหสัมพันธ์ โดยเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนกลุ่มเดียวกันในการสอบวิชาเดียวกัน ที่ได้จากครูในการประเมินภายในโรงเรียนห้าแห่ง กับที่ได้จากคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงในการสอบระดับประกาศนียบัตรพบว่า การประเมินภายในของแต่ละโรงเรียนมีองค์ประกอบต่างๆ และการจัดองค์ประกอบที่ต่างกันมีผลต่อค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่เปรียบเทียบคำถามและข้อมูลที่เกี่ยวข้องนับว่ามีประโยชน์ต่อการหาแนวทางที่เหมาะสมแก่โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน อีกตัวอย่างของการวิจัยและพัฒนา จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบใหม่ของข้อสอบ โดยยึดหลักที่ว่าควรจัดทำข้อสอบให้มีลักษณะแตกต่างกันไปตามระดับความยากง่าย ซึ่งต้องอาศัยการวิเคราะห์ทางสถิติ เช่น ในการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง ในปี พ.ศ. 2531 แต่ก็ควรจัดทำทุกวิชา เพราะแต่ละวิชาจะมีลักษณะที่ต่างกัน การวิจัยและพัฒนาระยะต่อไปควรศึกษาถึงระบบการให้เกรดของการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงที่เหมาะสม

3. การให้ข้อมูลสนับสนุนงานวิจัยสากลอื่น ๆ

ในยุคเศรษฐกิจที่เน้นความรู้นั้น การใช้เงินทุนและวัตถุดิบในกระบวนการผลิต จะมีความสำคัญน้อยกว่าทักษะและความสามารถในการปรับตัวในตลาดแรงงาน สิ่งที่ทำให้ความสำคัญมากขึ้นคือเรื่องทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนประสิทธิผลของวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมที่ต่างกัน ในช่วงที่ผ่านมาการศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเรียนในหลาย ๆ ประเทศ โดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ พร้อมกับการเกิดโครงการที่เกี่ยวข้องขึ้นมากมาย โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของ

ตัวบ่งชี้ผลการเรียนของผู้เรียน แต่ก็ยังประสบปัญหาอยู่ทั้งด้านการเมืองและวิธีการ อีกทั้งยังมีความขัดแย้งในการจะรวมเอาความถนัดและทักษะทั่วไปเข้ากับวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา ฮ่องกงได้ให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องดังกล่าว จึงเห็นควรให้มีการดำเนินการในเรื่องนี้ในโครงการวิจัยพิเศษ โดยคณะทำงานที่คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงแต่งตั้งขึ้นมา

4. การพัฒนาศูนย์วิจัยชั้นนำทางการสอบและการประเมินในภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิกขึ้นในฮ่องกง

การให้ความช่วยเหลือแก่งานวิจัยสากลจะเกิดขึ้นไม่ได้ หากฮ่องกงไม่มีฐานข้อมูลจากการวิจัยด้านการสอบและการประเมินของตนเอง ข้อมูลบางอย่างอาจหาได้จากคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือที่อื่น ๆ และจากงานวิจัยทางด้านหลักสูตรของสถาบันพัฒนาหลักสูตร อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพของระบบการให้บริการการสอบและการประเมินนั้น คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงได้มีอยู่บ้างแล้ว ดังเช่น เรื่องความเชื่อมั่นของการสอบข้อเขียน ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสอบข้อเขียน และการสอบแบบเปิดตำรา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

48. จัดตั้งโครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. กำกับดูแลระบบการสอบและการประเมิน เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลและการพัฒนา

2. ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน การรับรองและการคัดเลือก วิธีการตัดเกรด การประเมินที่อิงมาตรฐาน และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

3. ให้ข้อมูลสนับสนุนงานวิจัยสากลอื่นๆ ในเรื่องการสอบและการประเมิน

4. พัฒนาศูนย์วิจัยชั้นนำทางด้าน การสอบ และการประเมินของภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกขึ้นในฮ่องกง

49. จัดตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงขึ้น เพื่อรับผิดชอบในการพิจารณากำหนดแผนการดำเนินงานวิจัย และกำกับดูแลแผนการดำเนินงานวิจัย

50. เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานวิจัยของคณะกรรมการการสอบ

51. จัดตั้งฝ่ายวิจัยและพัฒนา (R&D) ขึ้นภายในคณะกรรมการการสอบ โดยต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำอย่างน้อยสามคนในระยะเริ่มต้นรวมทั้งมีการโอนย้ายบุคลากร ทั้งจากฝ่ายอื่นในสถาบันและจากภายนอกสำหรับโครงการพิเศษต่าง ๆ

11

การเปลี่ยนแปลงด้านกาสนับสนุน และการจัดการโครงการ และการใช้ทรัพยากร

บทนำ

ปัจจุบันเกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกโดยรวม ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การเปลี่ยนแปลงบางอย่างเกิดจากความตั้งใจที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย สำหรับฮ่องกงแล้ว การได้รับผลกระทบจากการพัฒนาระดับสากล ดังเช่น ในเรื่องของเศรษฐกิจที่เน้นความรู้ การตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาเพื่อกำหนดเป้าหมาย หรือหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จ จากแนวโน้มดังกล่าวทำให้เกิดความจำเป็นเร่งด่วนในการกำหนดเป้าหมายของระบบการศึกษาเฉพาะขึ้น หรือหาหนทางที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว โดยต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงเรื่องของวัฒนธรรม ค่านิยม และประเพณี ข้อเสนอแนะที่ปรากฏในบทข้างต้น ล้วนนำไปสู่ความเข้าใจถึงเรื่องความเป็นเอกภาพทางวัฒนธรรมของฮ่องกง ในบางประเทศ ผู้กำหนดนโยบายมักคิดว่าสิ่งที่ได้รับจากส่วนกลางเพียงพอแล้ว ที่จะรับประกันผลการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งความคิดเช่นนั้นอาจทำให้เกิดความล้มเหลวขึ้นได้ จึงทำให้เกิดการหาวิธีที่จะจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุผลในการพัฒนาภายในองค์กร/ระบบหนึ่งๆ โดยถือว่าการเปลี่ยนแปลงไม่ใช่เหตุการณ์

แต่เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องโดยเกี่ยวข้องกับหลายปัจจัยด้วยกัน ซึ่งการนำไปสู่การปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จนั้น เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ การให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงความคิด ค่านิยม และทัศนคติ และเป็นที่ยึดมั่นแล้วว่าการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลนั้นต้องการ

- วิสัยทัศน์ในสิ่งที่ต้องการผลสัมฤทธิ์
- ความเป็นผู้นำที่แข็งแกร่งในระดับที่เหมาะสม
- ความเชื่อมั่นในการนำกระบวนการไปสู่การปฏิบัติ
- การหาทางสนับสนุนกระบวนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึง

เวลาและการฝึกอบรมโอกาสในการแสดงความคิดเห็น และการสนับสนุนทางการเงิน

หลักการเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการให้คำแนะนำ เกี่ยวกับหนทางที่เหมาะสมในการนำเสนอแนะดังกล่าวไปใช้ ต่อจากนี้จะนำเสนอร่างของกรอบการสนับสนุนอย่างกว้างๆ โดยกรอบนี้จะมีส่วนประกอบหลักๆ เกี่ยวกับเรื่องการประเมินภายในโรงเรียน การสอบ และความเป็นผู้นำ ซึ่งรายละเอียดในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

การประเมินภายในของโรงเรียน

องค์ประกอบสำคัญ 6 ประการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน คือ

1. การพัฒนาและสนับสนุนความชำนาญการ

การเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ อย่างที่กล่าวข้างต้น ย่อมเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมบทบาททางวิชาชีพของครู หากขอบเขตของการ

สอบขยายออกไปรวมถึงการปฏิบัติที่ไม่สามารถวัดได้จากข้อสอบข้อเขียนแบบเดิมแล้ว สิ่งเหล่านี้จะต้องถูกวัดจากการปฏิบัติตามช่วงเวลา แม้ว่าครูจะไม่ได้เป็นบุคคลที่สามารถทำสิ่งนี้ได้ แต่ก็มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความรับผิดชอบในการจัดหาหลักฐานต่าง ๆ มารับรองผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และสิ่งนี้จะสำเร็จลงได้จากการจัดเตรียมเอกสารและสื่อสนับสนุนดังต่อไปนี้

1.1 เอกสารแนวทางทั่ว ๆ ไป

เอกสารนี้มุ่งให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนและโรงเรียน ซึ่งได้แก่

- วัตถุประสงค์ของการประเมินภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง
- คำจำกัดความ/คุณลักษณะเฉพาะของการประเมินภายในของโรงเรียนในบริบทฮ่องกง
- ข้อกำหนดของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงเกี่ยวกับโรงเรียนสำหรับการประเมินภายในโรงเรียน
- เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินภายในโรงเรียน
- การให้น้ำหนักกิจกรรมในการประเมิน

1.2 เอกสารนโยบายการประเมินของโรงเรียน

เอกสารนี้จะให้คำแนะนำแก่โรงเรียน ในด้านการพัฒนาเอกสารนโยบายภายในโรงเรียน เพื่อสนับสนุนขั้นตอนการดำเนินงานประเมินภายในโรงเรียน ซึ่งให้เห็นวัตถุประสงค์ของการประเมินต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงเรียน และสนับสนุนด้านหลักสูตรและการสอน นอกจากนี้ ยังเป็นแนวทางแก่ผู้เรียนในแต่ละโรงเรียน กำหนดความต้องการของโรงเรียน รวมทั้งความรับผิดชอบของนักเรียนแต่ละคนต่อโครงการประเมินภายในโรงเรียน

1.3 แนวทางการประเมินรายวิชา

เป็นชุดเอกสารช่วยในการทำงานของครูผู้สอนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย

- องค์ประกอบการประเมินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ในรายวิชาและการให้น้ำหนักขององค์ประกอบตามที่เสนอแนะไว้โดยคณะกรรมการวิชาที่เกี่ยวข้อง
- รายละเอียดของกิจกรรมประเมินผล ซึ่งสามารถรวมเอาองค์ประกอบการประเมินภายในโรงเรียนร่วมกับตัวอย่างกิจกรรมการประเมินที่เหมาะสม
- ขั้นตอนเสนอแนะในการบันทึกและให้คะแนนในวิชานั้น ๆ
- ขั้นตอนที่ช่วยรับประกันความยุติธรรมระหว่างเด็กในชั้นต่าง ๆ ในวิชาเดียวกัน
- กลไกในการนำนโยบายของโรงเรียนไปใช้กับการบริหารกิจกรรมประเมินภายในโรงเรียน

การพัฒนาแนวทางการประเมินรายวิชา จำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ควบคู่กับคำแนะนำจากครูผู้สอน เป็นที่สังเกตว่าคุณภาพของเอกสารเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดถึงความสำเร็จของการประเมินภายในโรงเรียนได้

1.4 สื่อสนับสนุนการประเมิน

ครูผู้สอนควรได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ เพื่อช่วยให้เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการประเมินภายในโรงเรียน สื่อเหล่านี้ควรรวมถึงการ

เผยแพร่งานวิจัยทั้งด้านการเรียนการสอนและทางด้านเทคนิควิธี ดังเช่น

- การวางแผนโครงการประเมินของโรงเรียน
- การปรับแก้ทางทฤษฎีและปฏิบัติ
- การให้นำหนักคะแนน - ที่ต้องการและไม่ต้องการ
- การใช้ผลที่ได้จากการประเมินภายในโรงเรียน

การเตรียมสิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการในรูปปฏิสัมพันธ์

กล่าวคือ จะให้ความสำคัญกับประสบการณ์ในการประเมินภายในโรงเรียนของครู ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติที่ได้ผลดีที่สุดในการนำไปใช้ และกระบวนการนี้ต้องมีการระบุถึง “เจ้าหน้าที่วัดผลของโรงเรียน” ซึ่งโดยปกติก็คือผู้ช่วยผู้บริหารที่ดูแลรับผิดชอบหน่วยงานและการจัดการสอบของแต่ละโรงเรียน แต่อาจขยายขอบเขตรวมไปถึงการสนับสนุนการพัฒนาสู่การปฏิบัติในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียนด้วย

1.5 การฝึกอบรมบุคลากรหลัก

ผู้บริหาร ผู้ประสาน เจ้าหน้าที่วัดผล และหัวหน้าหมวดวิชาของโรงเรียน อาจต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาความชำนาญการในวิชาชีพ ตามความเหมาะสมของคุณสมบัติและประสบการณ์ของแต่ละคน โดยเน้นถึงการฝึกปฏิบัติการประเมินภายในโรงเรียน และอาจแทรกเรื่องสื่อในการฝึกอบรมไว้ด้วยสำหรับผู้ที่ต้องการโดยจัดทำเป็นโครงการกิจกรรมพิเศษและการแนะนำนักเรียนในสถาบันฝึกอบรมครู ควรกำหนดให้มีวิชาบังคับในด้านการวัดผลสำหรับครู เพื่อช่วยรับประกันได้ว่าครูใหม่จะมีความเข้าใจเพียงพอเกี่ยวกับผลของการวัดผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิค

การวัดผลและวิธีการใช้การประเมินภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ การสนับสนุนสำหรับการประเมินภายในโรงเรียน จะต้องมีความเป็นผู้นำที่แข็งแกร่งอย่างมากทั้งในระดับคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงจึงจำเป็นต้องแต่งตั้งผู้ประสานงานเพื่อจัดการในเรื่องนี้ การนำไปใช้ต้องอาศัยการสนับสนุนและความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ

2. โครงการนำร่อง

ควรมีการดำเนินการโครงการนำร่องในโรงเรียนตัวอย่าง ประมาณ 30 โรงเรียนสำหรับการสอบระดับประกาศนียบัตร และ 30 โรงเรียน สำหรับการสอบระดับสูง โรงเรียนเหล่านี้จะถือว่าเป็นตัวแทนในการศึกษา จุดประสงค์ของโครงการนำร่องนี้ เพื่อนำเสนอปัญหาในการนำการประเมินภายในโรงเรียน การปรับขั้นตอนที่ใช้กับโรงเรียนและในคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง รวมทั้งจัดหาตัวอย่างของการปฏิบัติงานการประเมินที่ดีให้กับโรงเรียนทั้งหลายในฮ่องกง โดยจะเน้นวิธีการเชิงคุณภาพด้วยการสังเกตชั้นเรียนและนักเรียนในโรงเรียน บวกกับการวิเคราะห์ความเห็นของครูเชิงสถิติ และเชื่อว่าความสำเร็จของโครงการนี้จะเป็นที่น่าเชื่อถืออย่างมากในการนำเสนอเรื่องการประเมินภายในโรงเรียนในฮ่องกง

3. โครงการประชาสัมพันธ์

ผลของการศึกษาเรื่องนี้จะช่วยให้เกิดการจัดการสอบด้วยวิธีที่ดีที่สุด การสอบนับว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งต่อชีวิตของนักเรียนและผู้ปกครองในฮ่องกง และมักจะสร้างความกดดันอย่างมากกับผู้เรียน หลักการสำคัญของการดำเนินการประเมินภายในโรงเรียน คือ การประชาสัมพันธ์

กับกลุ่มที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ นายจ้าง มหาวิทยาลัย องค์กรการครู ผู้ปกครอง นักเรียน และรัฐบาล เพื่อสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนตรงกัน หากปราศจากสิ่งนี้การดำเนินการเรื่องนี้ก็อาจไม่ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องให้ข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงกับคนกลุ่มข้างต้น เช่นเดียวกับข้อมูลปัญหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง และจะดำเนินการอย่างไรต่อไป พร้อมเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานใหม่ ๆ เช่นเดียวกับขั้นตอนในการสอบ และควรมีกลไกบางอย่างที่สามารถส่งเสริมให้มีการเจรจากันระหว่างนายจ้างและผู้แทนทางการศึกษาในฮ่องกง อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อการจัดระบบการสอบจะได้ตอบสนองความต้องการของผู้ว่าจ้างงาน ได้แก่ การรับรองและการคัดเลือก ซึ่งกลไกนี้จะช่วยให้นายจ้างกำหนดทักษะ คุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรที่ต้องการสรรหาในงานได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วโลกมักจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบของระบบการสอบของรัฐ แต่เนื่องจากความต้องการของมหาวิทยาลัยและตลาดแรงงานเปลี่ยนไป เกิดโครงสร้างหลักสูตรและแนวทางการวัดผลที่ยืดหยุ่นมากขึ้น มีการวัดผลในรูปแบบอื่น เช่น การประเมินงานระหว่างภาค การใช้แฟ้มสะสมงาน โครงการงาน การเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้จากปัญหา รวมทั้งการประเมินด้วยตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ยังมีการใช้ควบคู่ไปกับการเรียนแบบชุดวิชา หรือโมดูล การสะสมและโอนหน่วยกิต ซึ่งนับว่าเป็นการเพิ่มตัวเลือกและวิธีการเรียนที่ยืดหยุ่นแก่ผู้เรียนมากขึ้น

ความต้องการของมหาวิทยาลัยยังคงมีอิทธิพลต่อรูปแบบการสอนและเนื้อหาวิชาในโรงเรียนมัธยมอยู่ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเจรจาหารือร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้แทนอุดมศึกษาเกี่ยวกับการหาหนทางที่จะทำให้ความต้องการของทั้งสองฝ่ายเป็นผล ท่ามกลางบริบทสังคมและเศรษฐกิจของฮ่องกงที่กำลังเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรทบทวนขั้นตอนการคัดเลือกใหม่โดยให้ใช้ทั้งผลการสอบและผลการประเมินภายในโรงเรียน

4. โครงการกำกับดูแลและประเมินผล

การประเมินภายในโรงเรียนไม่ควรปล่อยให้โรงเรียนดำเนินการเองโดยลำพัง การวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติมักเกี่ยวข้องกับการกำหนดจุดประสงค์ที่เน้นชั้นเรียน และกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่มีคุณภาพ ดังนั้น ควรมีการกำกับดูแลและประเมินผลด้วยวิธีการทั้งเชิงคุณภาพที่สังเกตได้และเชิงปริมาณ เพื่อระบุผลที่ได้แท้จริงของการประเมินภายในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้เกิดข้อมูลสะท้อนกลับแก่ครูผู้สอน ผู้ร่างหลักสูตร นักวัดผล และนักวางแผนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายในโรงเรียน โดยจะใช้วิธีวัดผลที่รวดเร็วกับโรงเรียนและวิชาต่างๆ ผลที่ได้รับและข้อเสนอแนะจะค่อนข้างตรงและเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน โดยอาจเผยแพร่ผลทาง WORLD WIDE WEB หรือระบบเชื่อมโยงภายในทางการศึกษาของฮ่องกง โครงการกำกับดูแลและประเมินผลนี้ถึงจะแยกออกมาแต่ก็สัมพันธ์กันกับโครงการวิจัยที่นำเสนอไว้ โครงการแรกจะเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง เป็นการตอบคำถามประเภท “อะไร” และใช้วิธีการ

วัดผลที่รวดเร็ว ส่วนโครงการหลังจะเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ลึกซึ้งกว่า และแยกออกเป็นโครงการต่างหากโดยใช้วิธีการวิจัยขั้นสูง อธิบายปรากฏการณ์ที่สังเกตได้ และหาแนวทางในการนำไปสู่การปฏิบัติด้านการศึกษา ซึ่งโครงการแรกจะเสนอแนะประเด็นปัญหา ส่วนโครงการหลังจะระบุถึงปัญหาที่ต้องมีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

5. โครงการวิจัย

การใช้การประเมินภายในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จอย่างดีในฮ่องกงนั้น จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ เป็นอย่างดี เช่น การเน้นโรงเรียน ชั้นเรียน ครู นักเรียนเป็นศูนย์กลาง และหลักสูตร หากฮ่องกงรับเอาแนวทางการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้เองของผู้เรียนมาใช้ จะไม่มีประโยชน์ใดที่จะใช้บทเรียนต่างๆ ที่ได้จากบริบทอื่นๆ งานวิจัยควรบอกถึงแนวทางการปฏิบัติ มิใช่ต้องการที่จะให้ความรู้อย่างเดียว

6. การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

บทที่ 9 ได้กล่าวถึงข้อดีของ IT ในการนำการประเมินภายในโรงเรียนไปใช้ แต่ข้อดีเหล่านี้อาจไม่เป็นผลได้ หากไม่ตรงตามความต้องการของครูและโรงเรียนที่เป็นปัจจุบัน ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับโรงเรียนคือ การฝึกอบรมครูที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอควบคู่ไปกับทุก ๆ ขั้นตอนของการพัฒนาระบบ

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการสอบ

1. โครงการพัฒนาและสนับสนุนความชำนาญการในวิชาชีพ

จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง ต้องทำควบคู่กับโครงการพัฒนาและสนับสนุนความชำนาญการในวิชาชีพ การนำโครงสร้างการสอบใหม่ไปใช้ให้ได้ผลนั้น ขึ้นอยู่กับการพัฒนาวิชาชีพของครูและการจัดเตรียมสื่อสนับสนุนต่างๆ เป็นสำคัญ ความเป็นผู้นำก็ควรได้รับการฝึกหัด เพื่อทำให้มั่นใจได้ว่าจะเกิดการบริการที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับเวลาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. โครงการนำร่อง

ขั้นตอนของโครงการนำร่องในการพัฒนาและทดสอบโครงสร้างการสอบแบบใหม่ดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น มีดังนี้

- จัดตั้งคณะกรรมการในแต่ละกลุ่มวิชาสำหรับการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง
 - ศึกษาการผลิตข้อสอบแนวใหม่
 - เขียนข้อสอบแนวใหม่
 - รวบรวมข้อเสนอแนะของข้อสอบแนวใหม่
 - ทดสอบนำร่องการใช้ข้อสอบ และทำซ้ำจนเกิดความถูกต้อง
 - ทดสอบขั้นตอนการใช้สถิติทั่วไป
 - ทดสอบวิธีการปรับแก้อื่นเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง

- ทดสอบขั้นตอนทางสถิติในการให้เกรดที่ละเอียดขึ้น
- พัฒนาคำอธิบายเกรด

มีโรงเรียนอย่างน้อย 30 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการนำร่องกับข้อสอบที่ทดลอง ซึ่งจะเป็นการดีหากมีการใช้ทั้งการประเมินภายในโรงเรียนและโครงการทดสอบนำร่องการสอบใน โรงเรียนเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นภาระแก่โรงเรียน แต่ควรชี้ให้เห็นถึงข้อดีในการพัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้องให้มีความชำนาญด้านการประเมินภายในโรงเรียน

3. โครงการประชาสัมพันธ์

ชุมชนฮ่องกงมักคุ้นเคยกับขั้นตอนการสอบอยู่แล้ว แต่ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นรับทราบ โดยเฉพาะคำอธิบายเกรด ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปในการรับรองของระบบการสอบ

4. โครงการกำกับดูแลและประเมินผล

ในปัจจุบันคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกงให้ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและประเมินผลการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงเป็นอย่างดี โดยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสอบจะแจ้งให้ผู้เข้าสอบทราบ โดยเฉพาะในเรื่องคำอธิบายเกรด

5. โครงการวิจัย

โครงการวิจัยที่ดีมากมายและที่กำลังดำเนินการอยู่ บางโครงการเกี่ยวข้องกับการสำรวจการใช้เทคโนโลยีใหม่ ในการนำเสนอการเขียนและการตรวจให้คะแนนข้อสอบ บ้างก็ใช้เทคนิคทางสถิติ เช่น แบบจำลองพหุระดับ (Multilevel) เพื่ออธิบายผลของตัวแปรในระบบที่มีต่อ

คะแนนของนักเรียน และบางส่วนก็ยังสนใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรและการวัดผล สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นการลงทุนที่มีคุณค่า และเป็นสิ่งท้าทายสำหรับความเป็นผู้นำ

การใช้ทรัพยากร

การปฏิรูปทั้งระบบย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นเรื่องการใช้ทรัพยากร ซึ่งมีได้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากนัก บางอย่างสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้ว ขณะที่บางอย่างต้องจัดหาเพิ่มเติม ดังที่กล่าวมาแล้ว ในการจัดตั้งฝ่ายวิจัยและพัฒนาของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ต้องการบุคลากรสามคน และสองคนสำหรับฝ่ายโครงการ การจัดสรรตำแหน่งเหล่านี้จำเป็นต้องพิจารณาพร้อมกับการระบุคุณสมบัติและความรู้เฉพาะทางที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งควรมีความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับการปฏิรูปในงานที่รับผิดชอบ และการสนับสนุนด้านทรัพยากรในโครงการของตน ไม่ว่าจะเป็นแผนระยะสั้นหรือกลาง ผู้เชี่ยวชาญจะออกแบบและดำเนินโครงการพัฒนาและสนับสนุนความชำนาญการ และจะเป็นการดีหากมีความช่วยเหลือในการวางแผน เตรียมการ และดำเนินการโครงการประชาสัมพันธ์ ทักษะเฉพาะทางเหล่านี้หากไม่สามารถหาได้ในคณะกรรมการการสอบแล้ว ควรมีการทำสัญญาใช้บริการกับหน่วยงานอื่น ด้วยงบประมาณของโครงการ ส่วนค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในด้านอื่น ๆ ของระบบการศึกษา เช่น บุคลากรในโรงเรียนต้องจัดแทนกันได้ขณะที่เข้าร่วมหลักสูตรพัฒนาความชำนาญวิชาชีพเกี่ยวกับการประเมินภายในโรงเรียน และโครงสร้างการสอบแบบใหม่ นอกจากนี้ อาจมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่

เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะไม่มากหากเปรียบเทียบกับคุณค่าของการปฏิรูปที่จะทำประโยชน์มหาศาลมาสู่ฮ่องกง ในการดำเนินการควรมีการจัดการที่ดีเกี่ยวกับการบัญชีและการบันทึกหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

สรุป

การจัดการกับการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นโครงการ กิจกรรม ภาระงานและกลุ่มงาน ต้องทำด้วยความระมัดระวังและมีแหล่งเงินสนับสนุนที่พอเพียง สิ่งที่สำคัญเหนืออื่นใดคือวิสัยทัศน์ ความเป็นผู้นำ และความมุ่งมั่นที่จะสร้างความแข็งแกร่งให้กับฮ่องกง และฮ่องกงก็ได้เตรียมความพร้อมที่จะเผชิญความท้าทายต่าง ๆ เพื่อก้าวสู่ความเป็นผู้นำทางการศึกษาตามข้อเสนอแนะที่ระบุไว้

ข้อเสนอแนะ

ในการจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในการประเมินภายในโรงเรียน มีข้อเสนอแก่คณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง ดังนี้

52. จัดให้มีโครงการสนับสนุนและพัฒนาความชำนาญการในการประเมิน ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้

- แนวทางทั่วไป
- นโยบายการประเมินของโรงเรียน
- แนวทางการประเมินรายวิชา
- สื่อสนับสนุนสำหรับการประเมิน

● การฝึกอบรมบุคลากรหลักได้แก่ สมาชิกของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง และผู้อำนวยการโรงเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายประเมินและหัวหน้าสายวิชาในโรงเรียน

53. จัดให้มีโครงการนำร่องกับโรงเรียนและรายวิชา

54. จัดให้มีโครงการประชาสัมพันธ์แนะนำนักเรียน ผู้ปกครอง สถาบันอุดมศึกษา นายจ้าง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

55. จัดตั้งโครงการกำกับ ดูแล และประเมินผล เพื่อจัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรงให้แก่โรงเรียน

56. จัดโครงการวิจัยที่มุ่งปรับปรุงการปฏิบัติงานระยะยาวในการประเมินภายในโรงเรียนของฮ่องกง

57. จัดให้มีโครงการสนับสนุนและพัฒนาความชำนาญการวิชาชีพเรื่องต่อไปนี้

● หนังสือคู่มือแนะนำนักเรียน ผู้ปกครอง และโรงเรียน ที่บอกถึงวัตถุประสงค์ นโยบายและวิธีดำเนินงาน

● แนวทางของโรงเรียน เกี่ยวกับโครงสร้างการสอบ ข้อสอบต้นแบบ วิธีการให้เกรดและการนำไปใช้ในการเรียนการสอน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้มีคำแนะนำแก่นักเรียน และ

● การฝึกอบรมบุคลากรหลัก ได้แก่ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการการสอบแห่งฮ่องกง (HKEA) และผู้อำนวยการโรงเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายประเมินผล และหัวหน้าสายวิชาในโรงเรียน

58. จัดทำโครงการนำร่องที่ใช้โครงสร้างการสอบแบบใหม่กับโรงเรียน

59. จัดให้มีโครงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลการสอบแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ครู สถาบันอุดมศึกษา นายจ้างและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ
60. จัดตั้งโครงการกำกับดูแลและประเมินผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลการสอบ ที่ใช้วิธีการทางสถิติ

12

สรุปและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาทบทวนครั้งนี้เพื่อช่วยให้คณะกรรมการการสอบ ได้ค้นพบแนวทางที่ดีที่สุดในการให้บริการการสอบในฮ่องกง เมื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 มีขอบเขตครอบคลุมประเด็นเฉพาะหกข้อ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของประเด็นดังกล่าว คณะทำงานโครงการได้พิจารณาทุกประเด็น และเห็นว่าประเด็นมีระดับแตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์กัน เพื่อพิจารณาให้เห็นความสัมพันธ์เหล่านั้น สมาชิกของคณะทำงานโครงการที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษจะเป็นผู้พิจารณาในประเด็นที่ตนเชี่ยวชาญ

ภาพรวมของทั้ง 6 ประเด็น

1. การประเมินอิงระบบโรงเรียน มีความสำคัญมากที่สุด
2. การรับรองและการคัดเลือก

เนื่องจากการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง มีความขัดแย้งเกี่ยวกับการรับรองและการคัดเลือกมากขึ้น โดยสะท้อนให้เห็นว่าลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปและจะเกิดทำนองนี้ต่อไปในระบบการศึกษาของฮ่องกง ซึ่งได้ปรับเปลี่ยนไปจน

ทำให้เยาวชนจำนวนมากได้เรียนต่อเต็มเวลาเพิ่มขึ้น คล้ายกับระบบการศึกษาในประเทศมั่งคั่งอื่น การให้การศึกษาอย่างทั่วถึงทำสำเร็จในระดับประถมศึกษาเป็นครั้งแรก และถัดมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น S1 ถึง S3 และในปัจจุบันมีอย่างน้อยที่สุด 85% ของนักเรียนทั้งหมดที่ได้เรียนเต็มเวลาอยู่ในโรงเรียนจนจบชั้น S5 อย่างไรก็ตามมีเพียง 30% ของกลุ่มอายุนี้ได้ศึกษาเต็มเวลาต่อไปจนสอบได้ถึงฟอร์มที่หก และในช่วงปี พ.ศ. 2533 - พ.ศ. 2538 มหาวิทยาลัยในฮ่องกงได้เพิ่มจำนวนการรับนักศึกษาขึ้นอย่างมากมาย ดังนั้นผู้ที่เรียนจบ S7 แล้วไปเรียนต่อมหาวิทยาลัยในฮ่องกงจึงมีส่วนเพิ่มขึ้นมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา

ถ้าฮ่องกงเป็นไปตามประเทศที่มีเศรษฐกิจมั่งคั่ง ในแถบตะวันตกและเอเชียตะวันออกก็คาดว่าจะเกิดความกดดันเพิ่มขึ้น เกี่ยวกับการจัดหาที่เรียนเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนกลุ่มอายุ 17 - 18 ปี และในที่สุดเยาวชนที่ได้ศึกษาขั้นสูงต่อไปหรือมีการศึกษาสูงกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นสูงต่อไปหรือมีการศึกษาชั้นสูงในปัจจุบัน แนวโน้มนี้จะเกิดควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทเดิมของระบบการศึกษาที่ต้องจัดการศึกษาให้กับแต่ละกลุ่มอายุถัดไป ให้เพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของประชากรทั้งหมด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าระบบการศึกษาได้เปลี่ยนจากระบบการคัดเลือกให้ได้คนที่มีระดับความสามารถสูง ซึ่งสนองตอบความต้องการของกลุ่มคนจำนวนน้อยมาเป็นระบบการจัดการศึกษาให้ทั่วถึงที่สามารถสนองตอบความต้องการของคนส่วนใหญ่ ในการเปลี่ยนแปลงขนาดและความสลับซับซ้อนนี้ได้เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน ในแต่ละส่วนประกอบของการปรับตัวในแต่ละขั้นตอน ความเครียดได้เพิ่มขึ้นตามความขัดแย้ง

ระหว่างข้อบังคับของการรับรองและการคัดเลือก ที่สะท้อนข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการการสอบได้ถูกเรียกร้องให้ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างความหลากหลายมากขึ้นในการขยายระบบการศึกษา

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าทั้งการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูงมีจุดเด่นมากมายจำเป็นต้องรักษาไว้ ในขณะที่เดียวกันก็มีข้อจำกัดบางประการอยู่ด้วย การสอบนี้ประสบความสำเร็จในการจำแนกระหว่างความสามารถทางวิชาการของผู้สมัครสอบที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและให้หลักฐานที่ดีและเชื่อถือได้ สำหรับใช้ในการตัดสินใจคัดเลือกคน สำหรับผู้สมัครสอบที่ความสามารถเฉลี่ยต่ำ การสอบให้หลักฐานของการสอบตกได้เพียงเล็กน้อย ซึ่งไม่สามารถจำแนกระหว่างผู้เข้าสอบในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่บอกค่าระดับที่สำหรับผู้เข้าสอบ รวมทั้งไม่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าสอบแสดงในสิ่งที่เขารู้ เข้าใจและสามารถทำได้ แม้ว่าสัดส่วนของผู้เข้าสอบซึ่งไม่สามารถตอบสนองโดยระบบการสอบปัจจุบัน ในแต่ละรายวิชาจะมีจำนวนต่างกันโดยรวม ทั้งการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง สัดส่วนนี้มีความสำคัญมาก สมาชิกของคณะทำงานโครงการได้รับการบอกกล่าวไว้ว่า สิ่งนี้มีผลร้ายแรงตามมาที่ทำให้เยาวชนที่น่าห่วงใยต้องสูญเสียความนับถือตนเองและผลการปฏิบัติงานออกมาต่ำ สถานการณ์นี้ปรากฏผลออกมาว่ามีผลเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมากต่อฮ่องกงโดยรวม

วิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้แก้ปัญหาเพิ่มระดับความแตกต่างในการสอนหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีระดับความสามารถต่างกันหรือคนที่มีการเรียนรู้ในหลักสูตรในอัตราที่ต่างกัน อาจ

เป็นไปได้ที่จะให้หลักสูตรการสอนสองหรือมากกว่าในแต่ละวิชา และมีทางเลือกวิชาที่เหมาะสมกว่า สำหรับนักเรียนที่แตกต่างกันทั้งในการสอบระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง สิ่งนี้เป็นสาระสำคัญเบื้องต้นสำหรับโรงเรียนและสถาบันพัฒนาหลักสูตร แต่ก็มีการหยิบยกปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรที่จัดให้ในโรงเรียนและจัดให้โดยสถาบันการฝึกอบรมวิชาชีพ และความเป็นไปได้ที่ว่านักเรียนบางคนอาจได้รับการจัดส่งให้ดีกว่า โดยมีการผสมวิชาจากทั้งสองแหล่ง อย่างไรก็ตาม การแก้ปัญหาชนิดนี้อาจมีความยุ่งยาก โดยเฉพาะที่จะนำมาใช้ในฮ่องกงเพราะความคาดหวังของพ่อแม่ที่ว่าเด็ก ๆ ของเขาจะไม่พยายามทำในสิ่งที่เห็นว่ามันมีความแตกต่างไปจากสิ่งที่มีอยู่ในหลักสูตรวิชาการปกติ การเตรียมรับปัญหานี้อย่างเต็มรูปของคณะกรรมการการสอบย่อมมีความยุ่งยากแน่นอน อย่างไรก็ตาม ทีมงานวิจัยมีความคิดเห็นว่า ความก้าวหน้าอย่างเป็นทางการสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ด้วยการเปลี่ยนแปลงไปตามผลการสอบที่เสนอแนะตัวมันเอง ข้อเสนอแนะดังกล่าวคือ ให้ความสำคัญของการจำแนกระหว่างผู้สมัครสอบที่มีความสามารถสูง และขยายสมรรถภาพของการสอบให้สามารถจำแนกนักเรียนที่มีความสามารถต่ำได้มากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถต่ำได้แสดงความสามารถ และให้รางวัลเมื่อเด็กสามารถทำได้สำเร็จ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบคำถามของข้อสอบ จะทำให้การออกข้อสอบมีความยืดหยุ่นมากขึ้น และทำให้การทดสอบทักษะได้ครอบคลุมตามหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะเปิดโอกาสให้เพิ่มความสนใจในทักษะขั้นสูง และทักษะการแก้ปัญหา รวมทั้งทักษะอื่นๆ ตามที่กลุ่มผู้ว่าจ้างแรงงานต้องการให้เกิดขึ้น

กรอบความคิดในการขยายพิสัยของทักษะที่ใช้ทดสอบในโปรแกรมการประเมิน เพื่อทำให้ความต้องการของชีวิตกับการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความกลมกลืนใกล้ชิดมากขึ้น นั้นได้นำไปเป็นประเด็นปัญหาของการประเมินอิงระบบโรงเรียน ซึ่งคณะทำงานโครงการถูกขอร้อง “ให้ค้นหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการพัฒนาระบบการประเมินอิงระบบโรงเรียน ไปใช้ในการสอบของรัฐ” คณะทำงานโครงการเห็นพ้องกับความคิดของคณะกรรมการการสอบที่ต้องการการขยายการสอบไปสู่การอิงระบบโรงเรียนด้วยเหตุผลสองประการ ประการแรก การขยายให้ใช้การประเมินอิงระบบโรงเรียน สามารถทดสอบความรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้มากขึ้น ประการที่สอง การทดสอบความรู้จะไม่จำกัดอยู่เฉพาะวันที่นักเรียนทำการสอบข้อเขียน และในอีกส่วนหนึ่งจะทำให้การสอบเป็นไปตามสภาพจริงมากขึ้น

คณะทำงานโครงการได้ให้ข้อเสนอแนะในสิ่งที่คณะกรรมการการสอบได้ริเริ่มทำมาแล้วหลายปี คือ การแนะนำและพัฒนาโครงการประเมินโดยครูผู้สอนในหลายวิชา ทั้งในระดับประกาศนียบัตรและการสอบระดับสูง โดยมีความเชื่อว่าเงื่อนไขปัจจุบันมีความถูกต้องในการที่จะนำเอาสิ่งที่ริเริ่มใหม่นี้มาใช้ ซึ่งคณะทำงานโครงการเรียกว่า การประเมินภายในโรงเรียน ซึ่งมีขอบเขตการวัดที่กว้างขวางกว่า และเป็นการสร้างจากสิ่งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนได้ทำการประเมินความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้แล้วในทุกรายวิชา การประเมินภายในโรงเรียน มีขีดความสามารถในการดำเนินตามช่วงเวลาคือ

- เพิ่มทั้งความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ที่นำไปใช้รับรองผลการสอบของรัฐได้ และ
- เพิ่มความสามารถของครูผู้สอน ในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างเชื่อถือได้ตามหลักวิชาชีพ ซึ่งสามารถส่งผลกลับไปเป็นพื้นฐานที่เข้มแข็งของการสอนที่ดีในโรงเรียน

โครงการการประเมินภายในโรงเรียน ที่เสนอโดยคณะทำงานโครงการจะเป็นเหตุให้เกิดความยุ่งยากน้อยมาก หรือเป็นการเพิ่มงานเพียงเล็กน้อยสำหรับครูผู้สอนซึ่งได้ปฏิบัติการในลักษณะเช่นนี้มาแล้ว โดยการริเริ่มโครงการใหม่ๆ หลายโครงการอยู่แล้วในระบบการศึกษา สิ่งสำคัญต้องมีการแจ้งให้ครูผู้สอน พ่อแม่ นายจ้าง และผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่นๆ ได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและต้องเตรียมให้ความรู้แก่กลุ่มบุคลากรทางด้านระบบการสอบและการประเมิน รวมทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำข้อสอบแนวใหม่ขึ้นอยู่กับการเพิ่มพูนความสามารถของผู้รับผิดชอบจัดทำข้อสอบ จึงต้องมีการพัฒนาทักษะความชำนาญในวิชาชีพระดับสูงทางด้านการประเมินกับกลุ่มครุมัธยมศึกษา ประเด็นปัญหาสองข้อแรก ได้แก่ การประเมินอิงระบบโรงเรียน และการรับรองและการคัดเลือก เป็นปัญหาที่ควบคู่กันไป

3. วิธีการให้เกรดสำหรับการตัดเกรดตามวิธีการปัจจุบันของคณะกรรมการการสอบเป็นที่น่าพอใจ

4. การริเริ่มหลักสูตรที่ยืดเป้าหมาย คณะทำงานโครงการพยายามบ่งชี้ว่าการริเริ่มหลักสูตรที่ยืดเป้าหมายนี้เหมือนกับตัวอย่างหลักฐานแนวโน้ม ในระบบการศึกษาจำนวนมากทั่วโลกที่จัดทำกรประเมินอิงกลุ่ม

และการประเมินอิงเกณฑ์ เข้าไปอยู่ในกรอบความคิดของการประเมินอิงมาตรฐานโดยใช้วิธีการของทฤษฎีตอบข้อคำถาม คณะทำงานโครงการต้องจัดหาข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาดังกล่าวนี้ และเสนอแนะให้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาที่เหมาะสมในเรื่องการประเมินที่อิงมาตรฐานในฮ่องกง

5. ผลกระทบของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่อาจมีต่อการศึกษาและส่งทอดต่อการประเมินผล ข้อเสนอแนะของคณะทำงานมุ่งเน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาฐานการวิจัยเดิมที่มีอยู่แล้วในฮ่องกง โดยสิ่งที่ต้องพัฒนา ได้แก่ การทดสอบปรับเหมาะด้วยคอมพิวเตอร์ (CAT) ธนาคารข้อสอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และระบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งคาดว่าจะต้องใช้เวลาถึงห้าสิบปีก่อนที่จะมีการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง

6. คณะทำงานโครงการถูกขอให้ทำข้อเสนอแนะในการดำเนินการโครงการวิจัยการสอบสำหรับคณะกรรมการการสอบ (Authority) คณะดำเนินการได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานวิจัยและพัฒนาและนัยความหมายขององค์กรที่คณะกรรมการการสอบ (Authority) ประสงค์ที่จะเป็นในศตวรรษที่ 21 คณะทำงานเสนอแนะประเภทของการวิจัยและโครงสร้างขององค์กรที่รับผิดชอบ ตลอดจนแผนการปฏิบัติงานวิจัยไว้ในรายงานก่อนหน้านี้อแล้ว แต่ต้องปรับเปลี่ยนไปตามหลักฐานจากการศึกษานำร่อง การลองปฏิบัติและการรายงานผลการใช้

ในการศึกษาทบทวนนี้ คณะทำงานโครงการได้พยายามที่จะทำแผนภูมิทิศทางให้เป็นแนวทางสำหรับคณะกรรมการการสอบ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมฮ่องกง และสัมฤทธิ์ผลที่สามารถ

ทำได้และปฏิบัติได้ คณะทำงานโครงการ มีความมั่นใจว่าในการนำเอาข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปใช้ในอนาคตต่อไปเพื่อนำไปสู่ประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบการสอบของรัฐและเป็นการเพิ่มพูนโอกาส เพื่อความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนางาน ของคณะกรรมการการสอบต่อไป

รายงาน การศึกษาทบทวนระบบการสอบของฮ่องกง

ที่ปรึกษา

ดร. รุ่ง แก้วแดง
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ดร. สมาน ชาดิยานนท์
ที่ปรึกษาด้านการประเมินผล
ดร. วิเชียร เกตุสิงห์
ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา

ผู้แปล

รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์
ดร. ประพนธ์ จุฬทวิเทศ
ดร. สุธัญ ภู่คง

บรรณาธิการ

นางอุมาพร หล่อสมฤดี
นางสาววาสนา อธิรัตน์ปัญญา

พิมพ์รายงาน

นางสมพร ยิ้มย่อง
นางสาวรุ่งตะวัน หอเจริญ

ประสานงานการพิมพ์

นายสถาพร บุตรชัยงาม
นางสาวรวีวรรณ ประเสริฐธรรม

สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

นางสาวเอ็นดู ศิริเจียมรัตน์

ภาพประกอบ

สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้